

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN JUAN

La Palabra de Dios hecha hombre

¹ Mi jinguã 'ma dya be mi ät'ä Mizhocjimi e jens'e 'ñe ne xoñijõmü, ya exmi bübü e Jña'a. E Jña'a ngueje o T'i Mizhocjimi. E Jña'a mi bübüvi Mizhocjimi. Ngueje Mizhocjimi nu e Jña'a.

² Nunu, ya exmi bübüvi Mizhocjimi.

³ Texe yo bübü ngueje e Jña'a o dyät'ä.

⁴ Ngue angueze c'ü dacüji c'ü rí bübüji. Ngueje angueze c'e jya's'ü ngue c'ua ra sö rá pãrãji Mizhocjimi.

⁵ C'e Jña je jya's'ü cja e bëxõmü. E bëxõmü, dya sö'õ ra ts'a's'ü e jya's'ü.

⁶ Mi bübü 'naja bëzo c'ü mi chjü Juan. Mizhocjimi o juajnü c'e bëzo.

⁷ O xipji c'o nte ja ma cja c'e jya's'ü, ngue c'ua ro 'ñench'e o mü'büji c'ü.

⁸ E Juan dya mi ngueje c'e jya's'ü. C'ü vi juajnü Mizhocjimi c'ü, ngue c'ü ro xipji c'o nte ja ma cja c'e jya's'ü.

⁹ E Jña'a c'ü ngue c'e jya's'ü c'ü na cjuana, ya mi ngue ro mbürü ro pëpji va. Nuc'ü, ngue c'e jya's'ü, ngue c'ua yo nte sö ra mbãrã Mizhocjimi.

¹⁰ Mi bübü cja ne xoñijõmü. Ngueje angueze o dyät'ä ne xoñijõmü. Pero c'o mi cãrã cja ne xoñijõmü, dya o tsjapüji ngüenda que ngueje c'e jya's'ü c'ü na cjuana.

11 Nuc'ua o mimi cja ne xoñijõmü; o jmus'ü cja c'o menzumü a Israel. Pero anguezeji dya go säjäji, zö mi ngue o menzumüji c'ü.

12 Pero texe c'o o säjä, 'ñe o 'ñench'e o mü'büji; nuc'o, o unüji c'ü nguejeji o t'i Mizhocjimi.

13 C'ü ni tsjacöji o t'izgöji Mizhocjimi, dya ngue c'ü vi muxcüji c'o ín tataji; ngue c'ü je ga ne a cjanu Mizhocjimi.

14 C'e Jña'a c'ü ngue e Jesucristo, o ã jmus'ü cja ne xoñijõmü nza czazgöji rí nteji. O mimi a nde nu ja rí cãrãjme. Ró nugöjme c'ü me na zö angueze. Me na zö na ngueje nguetjo c'ü 'natjo o T'i Mizhocjimi. Nuc'ü, ró unnc'öjme ngüenda c'ü me s'iyazügöji, y na cjuana c'o o mama.

15 E Juan o mama c'o ma cjuana ja ga cja e Jesucristo. O mama na zëzhi:

—Nunu ngueje nu mi xi'ts'igöji nu 'ma ró xi'ts'iji: “Nu c'ü va bëpjazügö ra ot'ü, na ngueje ya exmi bübü 'ma dya be rmí bübügö.”

16 E Jesucristo me s'iyazüji; dacüji texe c'o ni jyodü ín mü'büji.

17 Mi jinguã e Moisés o unü c'ü o ley Mizhocjimi c'o ín mboxatitagöji. Nudya, ya ëjë e Jesucristo. Nguec'ua rgá pãrãgöji me s'iyazüji Mizhocjimi, y na cjuana c'o ya mama.

18 Dya cjó janda Mizhocjimi. Pero c'ü 'natjo o T'i Mizhocjimi o jítscöji ja ga cja Mizhocjimi. Angueze pätpã o mü'bü Mizhocjimi.

Juan el Bautista habla en favor de Jesucristo

19 'Na nu pa'a, c'o mi menzumü a Jerusalén o ndäjäji c'o ro ma tsjapü t'önü e Juan. O ndäjäji o mböcjimi 'ñe o Levita o zät'äji cja e Juan, o dyönüji:

—¿Cjó ngue'tsc'e?

²⁰ E Juan exo xipjiji c'ü na cjuana. O mama:

—Nuzgö, dya nguetscö e Cristo.

²¹ O dyönüji c'ua:

—¿Cjó ngue'tsc'e 'ma? ¿Cjo ngue'tsc'e Elías?

O mama:

—Nuzgö, dya nguetscö.

Xo o dyönüji:

—¿Cjo ngue'tsc'e c'e profeta c'ü rí te'bejme ra ëjë?, eñeji.

O ndünrú e Juan, o mama:

—Jiyö. Dya nguetscö.

²² O xipjiji c'ua:

—Xitscöjme cjó ngue'tsc'e, ngue c'ua rá xipjijme nu c'o o ndäcäjme. ¿Pje in mamague dya, cjó ngue'tsc'e?

²³ O mama c'ua e Juan:

—In pãrãgueji ja va mama c'e profeta Isaías. O mama c'ü ro bübü cja ndajyadü 'na nte c'ü ri mapjü ri xipji yo nte: “Jyëziji c'o 'ñiji c'o na s'o, na ngueje ya ra ëjë c'in Jmugöji”, ro 'ñeñe. Nguetscö c'e nte c'ü o mama c'e profeta, eñe e Juan.

²⁴ Ngue c'o fariseo c'o vi ndäjä o mböcjimi 'ñe o Levita cja e Juan.

²⁵ O dyönüji:

—¿Jenga in jichigue co ndeje yo nte 'ma dya ngue'tsc'e e Cristo, 'ma dya xo ngue'tsc'e e Elías, ne ri ngue'tsc'e c'e profeta?, mi eñeji.

²⁶ O ndünrú c'ua e Juan, o mama:

—Nutscö rí jichi yo nte cja ndeje. Bübü a nde nu va in cãrãgueji 'naja nu c'ü dya in pãrãgueji;

²⁷ ngueje nu va bëpjazügö. Nutscö dya pje pjëtscö. Nuc'ü, me pjëzhi na nojo.

²⁸ Nuyo, je o zädä a Betábara, 'naja jñiñi cja c'ü 'nanguarü c'e ndare c'ü ni chjũ Jordán, nu ja je mi jichi yo nte, e Juan.

Jesús, el Cordero de Dios

²⁹ C'ü na yejnu pa'a o jñanda e Juan, ma ëjẽ e Jesús nu ja mi búbü angueze. O mama c'ua e Juan:

—Jñandaji dya. Va ëjẽ nu c'ü o 'ñeme Mizhocjimi ra ndunbü o nzhubü yo cãrã cja ne xoñijômü. Ngueje o Ts'imë Mizhocjimi.

³⁰ Ngueje nu ró xi'ts'iji nu, va bëpjazügö 'naja bëzo c'ü ra zopjü yo nte. Ya exmi búbü, 'ma dya be rmí búbügö. Ngueje nu xenda pjëzhi que na nguetscö.

³¹ Nuzgö dya mi pãrãgö c'ü pje pjëzhi nu. Rvá ëjẽgö rvá jichite cja ndeje ngue c'ua yo menzumü a Israel ra mbãrãji angueze.

³² O sido o ñatjo e Juan, o mama:

—Ró janda o Espíritu Mizhocjimi c'ü ma sjöbü a jens'e nza cja 'na mbaro. Je o ë söya a xes'e angueze.

³³ Nuzgö, dya mi pãrãgö c'ü pje pjëzhi nu. Pero Mizhocjimi, nu c'ü o juancö ró ë jichi cja ndeje yo nte, ya vi xitsi: “Nu c'ü rí jñanda ra zät'ä ín Espíritugö c'ü ra söya a xes'e angueze ngueje c'ü ra ndãjä o Espíritu Mizhocjimi ra búbü cja o mü'büji.”

³⁴ Ró jandagö o ëjẽ o Espíritu Mizhocjimi co nu e Jesús, nguec'ua rí xi'ts'iji na cjuana, exi ngueje nu o T'i Mizhocjimi nu.

Los primeros discípulos de Jesús

³⁵ C'ü na yejnu pa'a mi búbütjo nu, e Juan co yeje c'o o discípulo.

³⁶ O jñanda e Juan mi cjögü e Jesús. O mama c'ua:

—Pa nu, o Ts'imë Mizhocjimi.

³⁷ O dyärä c'ua yeje c'o o discípulo e Juan. Ya ndünt'üvi c'ua a xütjü e Jesús.

³⁸ O ñezhe c'ua e Jesús. O jñanda mi tjünt'üvi a xütjü. O xipjivi:

—¿Pje in jodüvi?

Anguezevi o mamavi:

—Xöpüte, ¿ja je ngue c'ua in bübü?, o 'ñembevi.

³⁹ O mama c'ua e Jesús:

—Xä'dävi ngue c'ua rí jñandavi ja je rí bübü.

Ya o möji c'ua. Ya o jñandavi nu ja je mi bübü. C'e pa'a c'ü, o nguejmetjoji nu e Jesús, na ngueje ya mi zünü dyëch'a c'ü xörü.

⁴⁰ E Andrés, c'ü nu cjuarma e Simón Pedro mi ngueje 'naja c'o yeje c'o vi dyärä nu c'o o mama e Juan, cja nu o ndünt'üvi a xütjü e Jesús.

⁴¹ E Andrés o chöt'ü e Simón c'ü nu cjuarma. O xipji:

—Ya ró chjögjme nu c'ü o ndäjä Mizhocjimi, eñe. Nuc'ü, ngue c'ü xiji Mesías.

⁴² Nuc'ua e Andrés o zidi e Simón o mëvi c'ua ja mi bübü e Jesús. E Jesús o jñanda c'ua. O xipji:

—Ngue'tsc'e e Simón, nu t'its'ü e Jonás. Rguí chjütsc'e e Cefas, eñe.

Ne jña Cefas ne ra mama Pedro.

Jesús llama a Felipe y a Natanael

⁴³ C'ü na yejnu pa'a o ne c'ua e Jesús o ma a Galilea. O chjëvi e Felipe. O xipji:

—Chjünt'ü in xütjü.

O mëvi c'ua.

⁴⁴ E Felipe mi menzumü a Betsaida, nu ja mi menzumü e Andrés 'ñe e Pedro.

45 E Felipe o ma xipji e Natanael:

—E Moisés o dyopjü cja o ley Mizhocjimi c'ü ra ëjë Mesías. Je xo va dyopjü c'o profeta. Ya ró chjëjme dya c'ü. Ngueje e Jesús c'ü menzumü a Nazaret, c'ü o t'i e José.

46 E Natanael o xipji e Felipe:

—¿Cjo sö ra bübü a Nazaret c'ü na jo?

O ndünrü c'ua e Felipe:

—Xä'dä rí ñu'u.

47 E Jesús o jñanda ma ëjë e Natanael. O mama c'ua:

—Va ë c'ua 'naja yo menzumü a Israel nu na cjuana. Nunu, dya onpüte nu.

48 E Natanael o xipji e Jesús:

—¿Ja cja dya, c'ü ya in pãcãgö?

O ndünrü c'ua e Jesús. O xipji:

—'Ma dya be mi zon'c'ü e Felipe, nu 'ma mi bübügue cja ngua c'e higo, ró jantc'a 'ma, y rí pã'tc'ã in mü'bü.

49 O ndünrü e Natanael, o xipji:

—Xöpüte, exi ngue'tsc'e o T'its'ü Mizhocjimi. Nu'tsc'e, ngue'tsc'e i 'ñe ngue c'ua rí mandazüji rí menzumüji a Israel.

50 O ndünrü e Jesús, o xipji:

—In ejmezü dya, na ngueje mi pã'tc'ã in mü'bü 'ma mi bünc'e cja ngua c'e higo. Pero xenda na nojo c'o rí jñanda.

51 'Na cjuana rí xi'ts'iji, rí jñandaji ra xogü a jens'e; 'ñe rí jñandaji c'o anxe Mizhocjimi ra möji a jens'e, ra nzhogüji nu ja rá bünc'ö, nutscö rvá ëcjö cja Mizhocjimi.

2

Un casamiento en Caná de Galilea

¹ C'ü na jñi nu pa'a o tsjaji 'naja chjüntü a Caná c'ü tsja a Galilea. Je o ma nu c'ü nu mamá e Jesús.

² Xo o zojnüji cja c'e chjüntü e Jesús co c'o o discípulo.

³ O tjezetjo c'ua c'e vino. C'ü nu mamá e Jesús o xipji:

—Ya ndezeji o vinoji.

⁴ E Jesús o xipji c'ua:

—¿Jenga in xitsigö a cjanu? Dya be sädä c'e hora 'ma ra 'mārã cjó nguetscö.

⁵ C'ü nu mamá e Jesús o xipji c'o mi pjöxte:

—Rí tsjaji texe c'ü ra xi'ts'iji e Jesús.

⁶ Mi jārã nu, 'ñanto tras'äbã c'o mi ngueje ndojo c'o mi xich'iji ndeje. Nu c'e ndeje c'o mi po'o nu, mi ngue para ro xindyë c'o mi menzumü a Israel, c'ua nzi va manda o ley anguesji. C'o tras'äbã mi süjü ochenta o 'na ciento litro nzi 'naja.

⁷ E Jesús o xipji c'o mi pjöxte:

—Nu'ts'c'ejí, nichiji ndeje yo tras'äbã.

Cjanu o nichiji c'ua. Nde o jaxcüji na jo c'o tras'äbã.

⁸ E Jesús o xipjiji c'ua:

—Dyö'büji dya, chunbüji c'ü manda cja ne chjüntü.

Cjanu o ndunüji c'ua.

⁹ C'ü mi manda, o zö'ö ts'iquë c'ü e ndeje c'ü vi mbëzhi vino. Dya mi pārã ja je vi tñji. Pero c'o mböxte mi pārãji na ngueje vi dyö'büji c'e ndeje. O tsja c'ua c'ü mi manda, o ma't'ü c'ua c'ü e t'i'i c'ü cja vi chjüntü.

10 Cjanu o xipji c'ua:

—Ma cjaji chjüntü, ot'ü xisp'iji vino c'ü na jo'o. Nuc'ua 'ma ya ra nijmiji, cja rrõ xisp'iji c'ü dya nda jo. Nu'tsc'e mi pë's'itjo c'ü xenda na jo vino. Cja na unügue dya.

11 Nujyo, o tsja'a e Jesús a Caná c'ü tsja a Galilea. Nguejyo o mbürü o jizhi c'ü dya nunca mi janda c'o nte. A cjanu o mbārāji c'ü me na nojo angueze. C'o ɔ discípulo o 'ñejmeji c'ua angueze.

12 Nu 'ma o nguarü yo, o zöbüji a ma a Capernaum e Jesús 'ñe c'ü nu mamá 'ñe c'o ɔ cjuarma 'ñe c'o ɔ discípulo. Nunu, o mimiji ja nzitjo pa'a. Dya o mezheji.

Jesús purifica el templo

13 Ya mi ngue ro zädä c'e mbaxua c'ü ni chjũ Pascua c'ü cja yo menzumü a Israel. Nuc'ua o ma a ma a Jerusalén e Jesús.

14 O chõt'ü c'o mi pö o nzhünü 'ñe o ndënchjürü 'ñe o mbaro cja c'e templo. C'o mi pötü o merio xonde mi junrü nu c'o.

15 E Jesús o dyät'ä c'ua 'naja o chirrio. Cjanu o ndas'üji va pjongüji cja c'e templo texeji co c'o ɔ nzhünüji 'ñe c'o ɔ ndënchjürüji. Cjanu o pjö'tp'ü ɔ merio c'o mi pötü o merio. O tunbüji c'o ɔ mexaji.

16 O xipji c'ua c'o mi pö'ö c'o mbaro:

—Nuyo, pjongüji va yo. Nu'tsc'eji, dya rí tsjapcüji chõjmü nu ɔ ngumü mi Tatagö.

17 Nuc'ua c'o ɔ discípulo o mbeñeji c'ua c'o ya t'opjü, c'ü mama a cjava: “Na ngueje c'ü me rgá pjörügö in nzungue, me ra nugöji na ü”, eñe va zopjü Mizhocjimi.

18 Nuc'ua c'o menzumü a Israel, o tsjapüji t'önü e Jesús, o xipjiji:

—¿Pje rí jítsijme ngue c'ua rá pãrãjme pje pjë'ts'ligue nguec'ua in cjague nu yo in cjague?

19 O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Yã't'ãji nu e templo nu. Na jñi nu pa'a rá bö'bütjo.

20 O mama c'ua c'o menzumü a Israel:

—O mezhe cuarenta y seis cjë'ë va dyät'ãji nu. Nu'tsc'e in mama jñipatjo rí bö'bü.

21 Pero e Jesús je mi mama e templo c'ü je mi nguetsjë angueze.

22 'Ma o te'e cja yo añima e Jesús, nuc'ua c'o o discípulo o mbeñeji c'ü vi mama yo. Nuc'ua ya o 'ñejmeji c'ua yo vi t'opjü 'ñe c'e jña'a c'ü vi mama e Jesús.

Jesús conoce a todos

23 'Ma mi bübü e Jesús a Jerusalén cja c'e mbaxua c'ü ni chjü Pascua, na puncjü nte c'o o 'ñejme c'o mi cja e Jesús. 'Ma o jñandaji c'o mi cja angueze c'o nunca mi jandaji, ya o 'ñejmeji c'ua.

24 Pero e Jesús mi pãrã c'ü dya ro ndünt'üji o xütjü. Mi pãrã na ngueje mi pãtpãji o mü'büji.

25 Dya mi jyodü cjó ro xipji ja ma cja c'o nte. Na ngueje angueze nde mi pãrã nu c'o mi cijjñiji.

3

Jesús y Nicodemo

1 Mi bübü 'naja c'o fariseo c'ü mi chjü Nicodemo. Mi jmu'u cja c'o menzumü a Israel.

2 Nuc'ü, o ëjë 'na nu xömü cja e Jesús. O xipji:

—Xöpüte, rí pãrãgöjme o juan'c'ü Mizhocjimi rí xöpüge yo nte. Na ngueje 'ma dya ri bübüge co Mizhocjimi, dya ro sö ri tsjague 'ma, nuyo in jizhigue yo nunca mi jandajme.

³ O ndünrö c'ua e Jesús, o xipji:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'i. Nu c'ü dya ra jmus'ü na yeje, dya ra sö ra nu'u c'ü ra manda Mizhocjimi a jens'e.

⁴ O xipji c'ua e Nicodemo:

—¿Ja rgá sö ra jmus'ü 'naja nte 'ma ya zöya? ¿Cjo ra sö ra cjogü cja o pjeme nu nana ra jmus'ü na yeje?

⁵ O ndünrö e Jesús:

—Rí xi'ts'igö c'ü na cjuana. Nu c'ü dya ra jmus'ü cja ndeje 'ñe cja o Espíritu Mizhocjimi, dya ra sö ra nu c'ü ra manda Mizhocjimi a jens'e.

⁶ Yo nte'e unüji o ts'ingue c'o nu t'iji, nguec'ua xo ga nte c'o t'i. Je xo ga cjatjonu 'ma cjó c'o ra 'ñejme, Mizhocjimi unü c'ü o Espíritu ngue c'ua c'e nte ra tsjapü o t'i 'ma Mizhocjimi.

⁷ Dya me rí tsjijñi c'ü ró xi'ts'i, ni jyodü ra jmuxc'ü na yeje.

⁸ E ndajma ja nde vü'ü. In ärä vü'ü. Pero dya in pãrã ja je ni 'ñeje, ne ja je ni ma'a, na ngueje dya sö rí jñandgue. Je xo ga cjatjonu, dya sö rí jñandgue Mizhocjimi 'ma unü o Espíritu 'na nte ga tsjapü o t'i.

⁹ O ndünrö c'ua e Nicodemo, o xipji:

—Nuyo, ¿ja rga sö ra ts'a'a yo?

¹⁰ O ndünrö e Jesús, o xipji:

—Ngue'tsc'e in xöpüte cja yo in menzumüji a Israel. ¿Cjo dya in pãrã yo rrã xi'ts'i?

11 Nuzgö rrã xi'ts'igö c'ü na cjuana. Nu c'o rí pãrãgöjme rí xi'tsc'öjme. Nu c'o ró nujme rí mama-jme na cjuana. Pero dya in ejmeji c'o rí xi'tsc'öjme.

12 Nu 'ma rí xi'ts'iji c'o tsjaja cja ne xoñijömmü, dya in ejmeji. ¿Ja rguí 'ñejmeji 'ma rá xi'ts'iji c'o tsjaja a jens'e?

13 'Dya cjó nguins'i a jens'e ngue c'ua ra mbãrã ja ga cja Mizhocjimi. Pero bübü c'ü pãrã. Nutscö rvã ëjë a jens'e cja Mizhocjimi nu ja exmi bübügö, nguetscö rí pãrãgö.

14 'Ma ma ëjë c'o c'ijmi ma ã saji c'o ín mbox-titagöji cja c'e ndajyadü, e Moisés o dyät'ã 'na c'ijmi de bronce, cjanu o ndün't'ü cja 'na za'a c'ü ma jens'e. Nguéc'ua 'ma mi janda c'o nte, dya mi tñji c'o vi za o c'ijmi. Xo rga cjatjonu, xo ni jyodü ra ndüntcüji cja ngronsi, nutscö rvã ëcjö cja Mizhocjimi.

15 Nguéc'ua texe c'o ra 'ñench'ezügö cja o mü'bü nde ra bübütjoji, dya ra ndñji, eñe e Jesús.

El amor de Dios para el mundo

16 Mizhocjimi me s'iya texe yo cãrã cja ne xoñijömmü. Nguéc'ua va nzhö c'ü nu T'i c'ü 'natjo para o ndñ va ngötcü ín nzhübñji; nguec'ua texe c'o ra 'ñench'e o mü'bü angueze, dya ra ndñji, ra bübütjoji.

17 C'ü vi ndãjä Mizhocjimi c'ü nu T'i'i cja ne xoñijömmü, dya ngue c'ü ra tsjapü ra ngöt'ü o nzhübñ yo cãrã cja ne xoñijömmü. O ndãjä ngue c'ua o ngö'tp'ü c'o nzhübñ c'o tñji. A cjanu, nu c'o ench'e o mü'bü angueze, ra bübütjoji.

18 Nu c'ü ejme c'ü nu T'i Mizhocjimi, dya ra tsjapü Mizhocjimi ra ma sufrido. C'ü dya ejme, o

mama Mizhocjimi c'ü ra tsjapü ra ma sufrido. Na ngueje o ndäjä c'ü 'natjo o T'i, pero dya ne c'e nte ra 'ñejme.

¹⁹ E jya's'ü o ëjë cja ne xoñijõmü. Pero yo nte mi neji bëxõmü. Dya neji e jya's'ü na ngueje na s'o cjaji. Nguec'ua ra ma ngõt'üji o nzhubüji.

²⁰ Texe c'o cja na s'o me ünmbüji e jya's'ü. Dya xo ne ra säjäji cja e jya's'ü na ngueje 'ma ro säjäji cja e jya's'ü ro tjandbaji 'ma c'o na s'o c'o cjaji.

²¹ Nu c'o cja na cjuana, va ëji cja e jya's'ü ngue c'ua ra tjandbaji c'ü vi tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi.

Juan el Bautista vuelve a hablar de Jesús

²² 'Ma o nguarü yo, o ma c'ua e Jesús co nu c'o o discípulo a ma Judea. O nguejme nu co anguesji. Mi jichite nu.

²³ E Juan xo mi jichite a Enón bëxtjo a Salim. Mi jichite nu, na ngueje mi po na puncjü ndeje nu. O ëjë c'o nte'e ma ë ji'iji.

²⁴ Dya be mi cjot'ü cja pjörü 'ma, e Juan.

²⁵ Nuc'ua c'o o discípulo e Juan o zöji jña 'naja bëzo c'ü mi menzumü a Judea. O zöji jña c'ua ja ga cja c'ü mi jichite e Jesús, 'ñe c'ü mi jichite e Juan.

²⁶ O möji cja e Juan. O xipjiji:

—Xöpüte, c'e bëzo, nu c'ü mi bübüguevi mbes'e a manu cja c'e ndare a Jordán, nu c'ü i xitsijme cjo ngueje, ya jichi yo nte. Nudya nde pöji texeji nu ja bübü angueze.

²⁷ O ndünrü e Juan, o mama:

—Na jo c'ü. Na ngueje Mizhocjimi o unü c'e bëpji nguec'ua ga tsja c'ua.

28 Nu'tsc'eji in pārātsjēji ró mamagö, “Dya nguetscö e Cristo. O dācjätjogö ró ot'ü ró xipji yo nte c'ü va ējē e Cristo. Cja rron 'ñeje angueze.”

29 Rá xi'ts'iji 'na jña. 'Ma cjaji chjüntü, ngue c'ü jovi c'e t'i c'ü ra 'ñe'chp'e a dyē c'e xunt'i. Pero c'ü jovi c'e t'i me mājā ga dyärā ña'a c'e t'i ga zopjü c'e xunt'i. Je xo ga cjazgö nu, me rí mājō na ngueje ya ngue e Jesús c'ü ya zopjü dya yo nte.

30 Na ngueje xenda ra mbēzhi na nojo angueze. Dya cja pje ra mbētscö.

El que viene de arriba

31 'Nu c'ü vi 'ñeje a jens'e ngue c'ü manda texe. Nutscö je ró tegö cja ne xoñijōmü rí mama c'o tsjaja cja ne xoñijōmü. Nu c'ü exmi bübü a jens'e ngue c'ü manda texe.

32 Nuc'ü, mama c'o o jñanda a jens'e 'ñe c'o o dyärä. Pero dya cjó ejme c'o mama.

33 Nu c'ü ejme c'o mama, ya o jñunt'ü o mü'bü c'ü na cjuana c'ü mama Mizhocjimi.

34 Na ngueje nu c'ü o ndājā Mizhocjimi, mama o jña Mizhocjimi. Mizhocjimi o unü o Espiritu ra ña o jña. Dya ēnmbitjo ga unü o Espiritu.

35 Mizhocjimi me s'iya c'ü nu T'i'i. O nzhötü texe cja o dyē'ē.

36 Nu c'ü ench'e o mü'bü e Jesucristo c'ü nu T'i Mizhocjimi, ra bübütjo, dya ra ndü. Nu c'ü dya ench'e o mü'bü c'ü nu T'i Mizhocjimi, ra ndü'ü, dya ra bübü. Mizhocjimi ünmbü c'ü.

4

Jesús y la mujer de Samaria

¹ C'o nte ya mi pjürü mi nādāji e Jesús mi mamaji:

—E Jesús xenda na puncjü o nte c'o xöpü que na ngue c'o mi xöpü e Juan. Y xenda na puncjü o nte c'o jichi co ndeje, mi eñeji.

² Bueno, dya mi ngue e Jesús c'ü mi jichi c'o nte, mi ngue c'o o discípulo. O üdü c'ua c'o fariseo va dyäräji c'ü mi mama c'o nte.

³ Nguec'ua 'ma o mbārã a cjanu e Jesús, o mbedye c'ua a Judea co c'o o discípulo, o möji na yeje a Galilea.

⁴ Mi jyodü ro cjogü a Samaria ngue c'ua ro zät'ä a Galilea.

⁵ O zät'äji c'ua cja 'na ndajñiñi c'ü mi tsja a Samaria c'ü mi chjü Sicar. O juajma e Jacob bëxtjo mi tizhi cja c'e jñiñi. Nu c'e juajma vi zopcü c'ü nu t'i c'ü mi chjü José.

⁶ Mi bübütjo nu o pozo e Jacob. E Jesús ya me vi mbo o cuë ma nzhodü cja 'ñiji. O mimi a jmi cja c'e pozo. Ya mi zünü 'ñanto c'ü nzhä 'ma o zät'äji.

⁷ O ëjë c'ua 'naja ndixü c'ü mi menzumü a Samaria. O ë ngüs'ü ndeje. Nuc'ua e Jesús o xipji:

—Dyacü ts'iquë ndeje, rá si'i, eñe.

⁸ C'o o discípulo e Jesús vi möji cja c'e ndajñiñi. O ma ndömüji c'ü ro ziji e Jesús.

⁹ O mama c'ua c'ü e ndixü a Samaria, o xipji e Jesús:

—Maco in menzumü a Israel. ¿Jenga in ötcügö ndeje c'ü rí sigue? Nutscö rí ndixü y rí menzumü a Samaria, eñe.

C'o menzumü a Israel, dya ñuji c'o menzumü a Samaria.

¹⁰ O ndünrü e Jesús, o xipji:

—Nu 'ma ri pārãgue c'ü unü Mizhocjimi 'ñe cjó je nguetscö c'ü xi'ts'i, “Dyacü ts'iquë ndeje rá si”,

nu'tsc'e ri dyötcü, nuc'ua ro da'c'ügö ndeje c'ü sido rí bübütjo, eñe e Jesús.

¹¹ O ndünrú c'ua c'e ndixü:

—Nu'tsc'e sē'ē, ojtjo pje rgui tsjüs'ügue. Me na jē'ē ne pozo. ¿Ja je ngue c'ua peje c'e ndeje c'ü sido rá bübütjo?

¹² Ne pozo nu, o dyacöjme e Jacob c'ü mi mboxtitagöjme. Nuc'ü, mi si'i ne ndeje. Xo 'ñe c'o o t'i, 'ñe c'o o animaleji. Nu'tsc'e, ¿cjo xenda pjē'tsc'e na nojo que na ngueje e Jacob? A poco rí dyacö ndeje c'ü xenda na jo, eñe c'e ndixü.

¹³ O ndünrú e Jesús, o xipji:

—C'ü ra zi ne ndeje nu, ra tūretjo.

¹⁴ Nu c'ü ra zi c'e ndeje c'ü rá unügö, dya cja ra ndüre. C'e ndeje c'ü rá unügö, ra bübü cja o mü'bü; ra chjëntjovi nza cja ndeje c'ü peje cja mējē, nguec'ua sido ra bübütjo c'e nte, eñe e Jesús.

¹⁵ O ndünrú c'ua c'e ndixü:

—Nu'tsc'e, sē, dyacö c'e ndeje c'ü. Ngue c'ua dya cja rá tūre. Ngue c'ua dya cja xo rá ē cjüs'ü a 'ñecjua.

¹⁶ Nuc'ua e Jesús o xipji:

—Ma zojnü nin xīra. Nuc'ua rí 'ñejevi a 'ñecjua.

¹⁷ O ndünrú c'e ndixü:

—Dya rí 'ñecjö ín xīra.

O xipji c'ua e Jesús:

—I mamague c'ü na cjuana, dya in 'ñecje nin xīra.

¹⁸ Na ngueje ya mi 'ñeje tsi'ch'a nin xīra. Nu c'ü in 'ñeje dya, dya ngueje nin xīra. I mamague na cjuana yo.

¹⁹ O ndünrú c'ua c'e ndixü, o mama:

—Nutschö, sē, rgá cjiñigö ngue'tsc'e 'na profeta.

²⁰ Nu c'o ín mboxtitajme o ma't'üji Cjimi cja ne t'eje nu. Nu'tsc'eji in menzumügueji a Israel in

mamagueji ngueje a Jerusalén nu ja je rá ma't'üji Cjimi, eñe c'e ndixũ.

²¹ O ndünrũ e Jesús, o xipji:

—Dyätcägö yo rá xi'ts'i. Ra zädä yo pa'a nu 'ma dya cja rguí jyodü rí möji cja ne t'eje; dya cja xo rguí jyodü rí möji a Jerusalén ngue c'ua rí ma't'üji ín Tataji Mizhocjimi.

²² Nu'tsc'eji in ma't'ügueji Cjimi, pero dya in pãrãji ja ga cja c'ü. Nutscöjme rí ma't'ügöjme Cjimi, pero rí pãrãjme ja ga cja c'ü. Na ngueje nu c'ü ra jopcü o mü'bü yo nte, je vi 'ñeje cja yo menzumü a Israel.

²³ Ya säjä yo pa, c'ü ni jyodü yo nte ra mbãrãji c'ü na cjuana ja ga cja Mizhocjimi, 'ñe ra ma't'üji co texe o mü'büji. 'Ma ra tsjaji a cjanu, na cjuana rgá ma't'üji 'ma Mizhocjimi. Mizhocjimi ne'e cjó c'o ra ma't'ü a cjanu.

²⁴ Mizhocjimi ngueje Espíritu, dya sö rá jandaji. Nguец'ua c'o ra ma't'ü Mizhocjimi ni jyodü ra mbãrãji a cjanu, c'ü dya ngue 'na ts'ita c'ü sö ra jñandaji. Pero ra ma't'üji Mizhocjimi co texe o mü'büji, eñe e Jesús.

²⁵ O ndünrũ c'ua c'e ndixũ:

—Rí pãrãgö ra ëjë e Mesías; 'ma ra ëjë c'ü, ra nda xitsiji texe ja cja, eñe c'e ndixũ.

C'e jña Mesías ne ra mama: “Ngue Cristo c'ü o 'ñeme Mizhocjimi ra manda.”

²⁶ O ndünrũ c'ua e Jesús:

—Nguetscö e Cristo; rí ñagövi.

²⁷ Nuc'ua o säjä c'o o discípulo. Me mi cjiññiji c'ua, jenga mi ñavi 'na ndixũ. Pero dya cjó xipji:

—¿Jenga in ñavi ne ndixũ? ¿Pje in önü nu?, ro 'ñeñeji.

28 Nuc'ua c'e ndixũ o zogütjo c'ü nu xäjnä. O ma c'ua cja c'e ndajñiñi. O ma xipji c'o nte:

29 —Xä'däji dya. Mö rá ma nuji 'naja bëzo c'ü o xitsi texe c'o ró cjägö. 'Na ri ngueje e Cristo c'ü.

30 Nuc'ua o mbedyeji cja c'e ndajñiñi. O möji nu ja je mi bübü e Jesús.

31 'Ma ndänt'ä ma ñaji c'e ndixũ c'o nte, nuc'ua c'o o discípulo ma xipjiji e Jesús:

—Nu'tsc'e, xöpüte; ni jyodü rí sigue xëdyi.

Pero dya o zi'i.

32 E Jesús o xipji c'ua c'o o discípulo:

—Nuzgö rí pë's'igö c'ü rá si'i; nu'tsc'eji dya in pãrãgueji.

33 Nuc'ua c'o discípulo mi pötma mamaji:

—¿Cjó ngue c'ü ro tunpü c'ü ra zi'i nu?

34 E Jesús o xipjiji c'ua:

—C'e jñõnü c'ü ni zëzhi in mü'bü, ngue c'ü rí cjägö c'ü ne'e nu c'ü o ndäcjägö, y rá cjuatpügö texe c'ü ne angueze.

35 ¿Cjo dya in mamagueji xe bëzhi nziyo zana cja ra zädä dagrëxü? Pero rí xi'tsc'öji, jñanchjãji dya, yo nte yo va ëjë ra dyärãji yo in jñagö, chjëntjoi nza cja o ndëxü c'o ya na jo ra dagü.

36 Nu c'ü tagü jo mäjä c'ü; na ngueje bübü c'o ra 'ñejmezü. Sido ra bübütjoi; dya ra ndüji. Nguec'ua c'ü tagü 'ñe c'ü podü 'natjo c'ua ra mäjävi.

37 Na ngueje na cjuana c'ü je mama a cjava: “Naja ngue c'ü podü. C'ü 'naja ngue c'ü tagü.”

38 Ró täc'ägöji rí chagüji nu ja dya i pëpiji. Nandyo c'o o pëpji. Nu'tsc'eji in tagüji c'o o mbodü anguezeji.

³⁹ Na puncjü c'o mi menzumü cja c'e ndajñiñi c'ü mi tsja a Samaria o 'ñejmeji e Jesús na ngueje c'o vi mama c'e ndixü. Vi mama c'e ndixü: “O xitsi texe c'o ró cjagö”, eñe.

⁴⁰ 'Ma o säjä c'o mi menzumü a Samaria nu ja mi bübü e Jesús, c'o nte mi süjmüji ja nzi pa e Jesús. Nguec'ua va nguejme c'ua yepa nu.

⁴¹ Xenda na puncjü c'o o 'ñejme c'ua na ngueje c'o mi mama e Jesús.

⁴² O mama c'ua c'o nte, o xipjiji c'e ndixü:

—Ya rí päräjme na cjuana ne bëzo nu, ngueje nu o ëjë ra 'ñeme libre yo cãrã cja ne xoñijö mü, ngueje e Cristo. Rí ejmegöjme na ngueje c'o i xitscöjme; y ya xo ró ärätsjêjme c'o mama angueze.

Jesús sana al hijo de un empleado del gobierno

⁴³ 'Ma ya vi mezhe yepa nu, cjanu o mbedye c'ua nu. Cjanu o ma a Galilea.

⁴⁴ Na ngueje ya vi mama e Jesús: “Dya respetaoji 'na profeta cja o jñiñitsjêjê.”

⁴⁵ 'Ma o zät'ä a Galilea e Jesús, c'o mi cãrã nu, me co mäjä va jñandaji. Na ngueje xo vi möji cja c'e mbaxua a Jerusalén c'ü ni chjü Pascua, vi jñandaji texe c'o vi tsja nu e Jesús.

⁴⁶ O yepe o ma c'ua e Jesús a Caná c'ü tsja a Galilea. Nujnu, nguejnu vi tsjapü c'ü e ndeje o mbëzhi vino. Nujnu, mi bübü nu, 'naja c'ü mi jmu'u. Nu c'ü nu t'i'i mi sö'dyë. Je mi bübü a Capernaum.

⁴⁷ Nu c'e jmu o dyärä je vi mbedye a Judea e Jesús; ya vi zät'ä a Caná c'ü je tsja a Galilea. O ma c'ua nu ja je mi bübü e Jesús. O ma dyötü na puncjü

ro zöbü a Capernaum, ro ma jopcü c'ü nu t'i'i na ngueje ya ma tũ'ü.

⁴⁸ Nuc'ua e Jesús o xipji:

—Maco rí xi'tsc'öji cjó je nguetscö, pero in ne rí jñandgueji c'ü rá cjagö c'ü me rrã nojo c'ü rí mangueji: “Nunca rí jandgöji a cjanu”, rí 'ñeñeji. 'Ma jiyö, dya rí 'ñejmezüji.

⁴⁹ C'e jmu o xipji:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumü, na jo ya rí sjöbü, ngue c'ua xe rí sürü rí jocü ín ch'i. Ya va tũ'ü.

⁵⁰ O mama c'ua e Jesús:

—Mague dya. Nu c'ü in ch'i'i, dya ra ndũ'ü c'ü. Ra bübütjo.

Nuc'ua c'e bëzo o 'ñejme c'o jña c'o o xipji e Jesús. O ma c'ua.

⁵¹ 'Ma ya ma sjöbü angueze, o mbedye c'ua c'o o mböpji. O ma ndünrüji. O xipjiji:

—Nu c'ü in ch'i'i bübütjo c'ü.

⁵² Nuc'ua c'ü nu tata c'e t'i o tsja t'önü ja hora o mbürü o jogü. O xipjiji c'ua:

—A ndä'ä 'ma o zünü siete, o c'ueñe c'e pa'a.

⁵³ Nuc'ua c'e tata ya o mbãrã mi ngueje c'e hora c'ü vi xipji e Jesús: “In ch'i'i ra bübütjo.” Nuc'ua c'ü o tata c'e t'i o 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo cja na 'ñe texe c'o mi cãrã o ngumü.

⁵⁴ 'Ma o mbedye e Jesús a Judea o ma a Galilea o jocü c'e t'i'i, ngue c'ü na yeje c'ü o jizhi e Jesús c'o nunca mi janda c'o nte.

5

Jesús sana al paralítico de Betesda

¹ Nuc'ua 'na nu pa mi cja o mbaxua c'o men-zumü a Israel. O ma c'ua a Jerusalén e Jesús.

² Cja c'e ngoxtji a Jerusalén nu ja mi cjocüji o ndënchjürü, nujnu, bëxtjo mi bübü 'na t'ore. Cja c'e jña hebreo ni chjũ Betesda c'ü e t'ore. Mi jãrä tsi'ch'a o porta nu.

³ Nunu mi orü nu, na puncjü c'o mi sö'dyë. Mi cãrã c'o mi ndëzhö, 'ñe c'o mi me'dye, 'ñe c'o dya mi sö ro 'ñömü. Mi te'beji ro pjõ's'ü c'e ndeje.

⁴ Na ngueje mi bübü 'ma mi dat'ü 'naja o anxe Mizhocjimi nu ja je mi po c'e ndeje. Me mi ñus'ü c'e ndeje. C'ü ot'ü mi dat'ü cja c'e ndeje 'ma ya ra nguarü ra ñus'ü, mi jogü c'o pje nde ma ngueme c'o mi sö'ö.

⁵ Mi bübü nu, 'naja bëzo c'ü ya mi pa'a treinta y ocho cjë'ë c'ü mi sö'dyë.

⁶ 'Ma o jñanda e Jesús mi orü c'e bëzo, o mbãrã ya vi mezhe mi sö'dyë. Nuc'ua e Jesús o dyönü c'ua:

—¿Cjo in ne ra jots'ü?

⁷ O ndünrü c'ü mi sö'dyë:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumü, nuzgö, ojtjo cjó ra ngöcügö cja ne t'ore 'ma pjõ's'ü ne ndeje. 'Ma cja rí negó rá dat'ü, ya ni ot'ü ni dat'ü 'naja.

⁸ O ndünrü c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'e ñanga dya, xos'ü c'ü in pjĩzhĩ, nzhodü dya.

⁹ Nuc'ua exo jogü c'ua c'e bëzo. Ya o nduns'ü c'ua c'ü mi pjĩzhĩ. Nuc'ua ya o nzhodü c'ua c'e bëzo. Nu pa c'ü o nzhodü c'e bëzo ngue c'e sjüpa 'ma mi söyaji.

¹⁰ Nguéc'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o xipjiji c'ü vi jogü:

—Ngue nu pa dya nu rí sōyaji. Mama cja o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés, dya pje ra sö rí chunü nu in pjǐzhǐ nu pa dya.

¹¹ O ndünrū c'ua c'e bëzo:

—Nguejetsjë c'ü o jocüzü c'ü o xitsitsjëjë: “Xos'ü nu in pjǐzhǐ, rí nzhodü dya.”

¹² O dyönüji c'ua:

—¿Cjó ngue c'e bëzo c'ü o xi'ts'i: “Rí xos'ü nu in pjǐzhǐ rí nzhodü?”

¹³ C'ü ya vi jogü, dya mi pärã cjó ngue c'ü vi jocü. Na ngueje e Jesús vi xōgü vi cjogü cja c'o nte c'o ma puncjü.

¹⁴ Nu c'e ndajme c'ua, e Jesús o chöt'ü c'e bëzo a mbo cja c'e templo. O xipji:

—Jñanda dya, xã. Ya o jots'ü dya. Dya cja rí tsja dya c'o na s'o. 'Na pje ne ra ts'a'c'ü c'ü xenda rí sufrido.

¹⁵ O ma c'ua c'e bëzo. O ma xipji c'o mi pjëzhi cja c'o nte a Israel:

—Ngueje e Jesús c'ü o tsjacö o jozü.

¹⁶ Nguec'ua c'o nte a Israel me mi nuji na ü e Jesús. Mi jodüji ro mbö't'üji na ngueje mi cja'a yo, c'e sjüpa 'ma mi sōyaji.

¹⁷ Pero o mama e Jesús:

—Mi Tatagö c'ü bübü a jens'e pëpjitjo; 'ñetscö xo rí pëpjitjogö, eñe e Jesús.

¹⁸ Nuc'ua c'o mi pjëzhi cja c'o nte a Israel xenda mi jodüji c'ua ro mbö't'üji. Na ngueje e Jesús dya mi sūpü c'e pa'a c'ü sōyaji; xo mi mama: “Mizhocjimi nguejmi Tatagö.” A cjanu mi cjäpü ra mbārāji c'ü Mizhocjimi angueze.

La autoridad del Hijo de Dios

19 Nuc'ua e Jesús, o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'tsc'öji. Nuzgö exi ngue o T'izgö Mizhocjimi. Nguec'ua nunca rí c jagö c'ü rí netsjögö. C'ü rí cja'a, nguextjo c'ü rí janda cja'a Mizhocjimi c'ü mi Tata. Na ngueje c'o cja'a mi Tata xo rí c jagö yo, na ngue o T'izü Mizhocjimi.

20 Mi Tata me s'iyazü. Nguezgö o T'izü angueze. Mi Tata jítsi texe c'o cja'a angueze. Xe ra jítsi c'o xenda na nojo bēpji que na ngueje yo, c'o rá c jagö. Nguec'ua me rí tsijñigueji.

21 Mi Tata xos'ü c'o ya ni ndü'ü. Unüji c'ü ra bübütjoji. Nuzgö o T'izü Mizhocjimi, xo ga cjatjozögö. Rá unütjo ra bübüji, nu c'o rí ne rá unütjo.

22 Mi Tata dya cjó ra jñünpü ngüenda. Ya o dyacügö mi Tata rá jünpü ngüenda texe yo nte.

23 Nguec'ua, ra respetaozgöji c'ua ja nzi ga respetaoji mi Tata. Nu c'ü dya neze, dya xo ne mi Tata c'ü o ndäcjä.

24 'Yo nte, chjëntjui c'ü ya ni ndüji, na ngueje tñji o nzhübüji. Pero rí xi'tsc'öji c'ü na cjuana, nu c'ü ra dyätcä ín jñagö, 'ñe ra 'ñejme nu c'ü o ndäcjä, exta bübütjo. Nguec'ua dya rá jünpü ngüenda ra ma sufrido.

25 Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji, yo nte yo ya ni ndü, ya ngue ra zädä y ya zädä dya, c'ü ra dyäräji ín jña'a, nutscö o T'izü Mizhocjimi. Nu c'o ra dyätcägö, rá unüji c'ü ra bübütjoji.

26 Na ngue c'ua ja nzi ga cja Mizhocjimi je xo ga cjazgönu, nutscö o T'izü. Exo rí bübütjogö.

27 Mizhocjimi xo o dyacü rá jünpü ngüenda yo nte. Na ngueje rvá ëcjö cja Mizhocjimi.

28 Dya cja rí tsjijñiji: “Pero, ¿ja rgá sō ne bēzo ra tsja yo?”, in mangueji a mbo in mün'c'ejí. Na ngueje ra ts'a c'o xe rrã nojo, ra ějē nu pa'a 'ma ra dyãtcã ín jñagō texe c'o ya ndũ.

29 Texeji ra mbes'ejí c'ua ja t'ögüji. Nu c'o o tsja c'ü ne Mizhocjimi, ra ch'unüji c'ü sido ra bübütjoji. Nu c'o dya o tsja c'ü ne Mizhocjimi, ra jñünpüji ngüenda; ra sufridoji, dya ra nguarũ.

Pruebas de la autoridad de Jesús

30 Xe ma ña'a e Jesús. O mama:

—Nunca rí c jagō c'ü rí netsjögō. Nu c'ü xitsi ín Tatagō a jens'e ngue c'ü rí c jagō c'ü. Rí jünpügō ngüenda texe yo cãrã cja ne xoñijōmũ. Na jo c'ua nzi rga c jagō rá jünpüji ngüenda, na ngueje dya rí jodügō rá cja c'ü rí netsjē. Nuzgō rí c jagō c'ü ne'e mi Tatagō c'ü o ndäcjã. Nguextjo c'o rí c jagō c'o.

31 'Ma ri nguextjozgo ri mama c'ü exi ngue o T'izgō Mizhocjimi, ro sō ri mangueji 'ma, c'ü dya cjuana.

32 Pero rí xi'ts'iji, bübü ne 'naja c'ü mama pje pjëtscö. Rí pãrãgō c'ü na cjuana c'ü mama angueze.

33 Nu'tsc'ejí ĩ chäjãgueji o mböcjimi 'ñe o levita o ma tsjapüji t'önü e Juan pje pjëtscö. Angueze o xipjiji c'ü na cjuana.

34 Zō na cjuana c'ü o mama e Juan, dya nda ni muvi na ngueje nguetjo bēzo. Pero rí mbeñ'ejí c'o jña c'o o mama e Juan. Ngue c'ua ra sō rí 'ñejmezüji, rá jocuts'ü in mü'büji.

35 'Na sivi ü's'üji cja 'ñiji. Je xo ma cjatjonu e Juan, mi jí'tsc'ejí o 'ñiji Mizhocjimi. Nu'tsc'ejí ĩ mäjãji ja nzi pa co c'o vi xi'ts'iji.

³⁶ E Juan o mama pje pjëtsigö; pero bübü c'o xenda ni 'ñetse pje pjëtsigö. Ngue c'o rí c jagö c'o o dyacü mi Tatagö a jens'e. Rá cjuatügö texe nu c'o o dyacü rá c jagö. Nuc'o, ngue c'ü ni 'mãrã c'o, c'ü na cjuana o ndäcjã mi Tata.

³⁷ A cjanu, mi Tata c'ü o ndäcjägö mama na cjuana pje pjëtsigö, zö nunca in ätpãji o jña'a 'ñe dya xo xogü in chöji ngue c'ua rí pärãgueji ja ga cja c'ü.

³⁸ Dya xo in ench'e in mü'büji o jña Mizhocjimi, na ngueje dya in ejmezügöji nutscö o ndäcjã mi Tata.

³⁹ In xörüji na jo cja o jña Mizhocjimi, na ngueje in cjincjeji 'ma rí xörügueji ra ch'a'c'üji c'ü rí bübüttöji. Nguetsjë yo jña'a yo je mama pje pjëtsigö. Nguetscö rí unügö c'ü rí bübüttöji.

⁴⁰ Pero dya pje in neji rí 'ñejmezüji. 'Ma ri 'ñejmezüji ro da'c'ejí 'ma c'ü ri bübüttögueji.

⁴¹ 'Nuzgö dya pje rí jodütsjëgö c'ü ra mama yo nte na nozgö.

⁴² Pero nutscö rí päjt'ãgöji cja in mü'büji. Rí pärãgö c'ü dya pje in s'iyaji Mizhocjimi.

⁴³ Mi Tata a jens'e o ndäcjã ró ëcjö ngue c'ua rá c jagö c'ü ne angueze. Pero nu'tsc'ejí, dya pje in säcjägöji. 'Ma cjó c'o ra ë mama c'ü pjëzhi na nojo, nuc'ü, ngue c'ü rí säjãji c'ü.

⁴⁴ ¿Ja rgã sö rí 'ñejmezüji? Dya sö. Na ngueje me in unüji ngüenda c'ü mama yo nin minteji na jots'ejí. Dya in ne rí unüji ngüenda o jña Mizhocjimi c'ü xi'tsc'ejí cjó je ngue c'ü exna cjuana na jo'o.

⁴⁵ Dya rí tsijjñigueji c'ü rá cö'c'öji a jmi ín Tatagö a jens'e. Bübü c'ü na cö'c'ejí. Ngueje o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés. In cijjñigueji c'ü me na

jotsc'eji na ngueje in tjëji c'e ley, pero je ngue c'ü ni ñetse c'ü na s'o in cja*j*i.

⁴⁶ Nu 'ma ri 'ñejmegueji yo o dyopjü e Moisés, xo ri 'ñejmezügöji; na ngueje e Moisés o dyopjü cja o jña Mizhocjimi c'ua ja ga cjazgö.

⁴⁷ 'Ma dya in ejmeji yo o dyopjü e Moisés, ¿ja rgui 'ñejmezügöji c'ü rí mangö?

6

Jesús da de comer a cinco mil hombres

¹ 'Ma ya o nguarü yo, o ma e Jesús nu 'nanguarü c'e zapjü a Galilea c'ü xo ni chjü Tiberias.

² Me mi pöji na puncjü o nte'e. Na ngueje mi nuji c'o mi jizhi 'ma mi jocü c'o mi sö'dyë.

³ O ma e Jesús cja 'na t'eje. O mimi nu co nu c'o o discípulo.

⁴ Ya mi ngue ro zädätjo c'e mbaxua c'ü ni chjü Pascua c'ü cja yo nte a Israel.

⁵ O jñe'ch'e c'ua e Jesús, o jñanda me ma puncjü o nte c'o ma ëjë nu ja mi bübü angueze. O dyönü c'ua e Felipe:

—¿Ja je rá tōmüji c'ü ra zi'i yo?

⁶ Mi mama yo, na ngueje ma sö e Felipe, mi cja e Jesús. E Jesús ya mi pãrã c'ü ro tsja'a.

⁷ Nuc'ua o ndünrü e Felipe:

—Yeje ciento mbëxo tjōmëch'i, dya ra zöji, zö rá xënji nde ri nde'iji.

⁸ Nuc'ua o ña c'ua 'naja c'o o discípulo c'ü mi ngueje e Andrés c'ü nu cjuarma e Simón Pedro, o xipji e Jesús:

9 —Bübü va 'naja t'i, nu jün tsi'ch'a tjömech'i ndëxü, cja na yeje jmõ'õ. Pero, ¿ja ra zö texeji? Na puncjüji.

10 Nuc'ua o mama e Jesús, o xipji c'o o discípulo:

—Nudya, xipjiji ra mimi dya, yo nte'e.

Mi cja na puncjü o pjindyö nu ja mi cãrãji. O mimiji c'ua. Po mí tsi'ch'a mil o bëzo.

11 Nuc'ua o jñü c'o tjömech'i e Jesús. Cjanu o unü 'na pöjö Mizhocjimi. Nuc'ua, cjanu o unü c'ua c'o o discípulo. Nuc'ua c'o o discípulo o unüji c'o ya vi mimi. Ya nde unüji c'ua c'o jmõ'õ. O zi'iji. O ziji texe c'o mi neji.

12 O nijmiji na jo. O xipji c'ua e Jesús c'o o discípulo:

—Tsis'iji yo ya mboncjü, yo nde ndetjo, ngue c'ua dya pje ra nguejme.

13 O jmutüji c'ua c'o nde mi ndetjo. O nizhi doce cánista nu c'o tsi'ch'a tjömech'i ndëxü. Nuc'o, ngue c'o o mboncjü c'o vi ziji.

14 Nuc'ua c'o nte 'ma o jñandaji c'o vi tsja'a e Jesús mi mamaji:

—Na cjuana ngueje ne profeta nu ro ëjë cja ne xoñijöümü.

15 O mbãrã e Jesús mi neji ro zidyiji ngue c'ua ro tsjapüji a fuerza ro manda. Nguéc'ua va xögü e Jesús o matsjë na yeje cja 'na t'eje.

Jesús camina sobre el agua

16 Nuc'ua 'ma ya o nzhã'ã, ya o zöbü c'ua c'o o discípulo, o zãt'ãji cja c'e zapjü.

17 Cjanu o dat'üji cja 'naja bü'ü. Je mi möji nu 'nanguarü c'e ndeje a ma Capernaum. Ya vi

xõmütjo. E Jesús dya be ma säjä nu ja mi bübü anguesji.

¹⁸ Me mi pjõ's'ü c'e ndeje na ngueje mi vü na zëzhi e ndajma.

¹⁹ 'Ma ya vi möji tsi'ch'a o 'ñanto kilometro o jñandaji e Jesús c'ü mi nzhodü xes'e e ndeje. Ya mi ngue ro zät'ä cja c'e bü'ü. Me co züji c'ua.

²⁰ Nuc'ua e Jesús o xipjiji:

—Nguetscö e Jesús. Dya rí sūgueji.

²¹ Nuc'ua anguesji o mäjäji. O xipjiji c'ua e Jesús ro dat'ü cja c'e bü'ü. Exo zät'ä c'ua c'e bü'ü cja c'e jñiñi nu ja je mi möji.

La gente busca a Jesús

²²⁻²⁴ Mi cārã c'o nte c'o vi nguejme 'nanguarü c'e trazapjü nu ja vi unü 'na pøjö Mizhocjimi e Jesús cjanu unüji o tjömech'i c'o o ziji. Anguezeji vi unüji ngüenda c'ü mi 'natjo bü'ü c'ü mi jārã c'e xõmü. Y 'ma vi dat'ü c'o discípulo cja c'e bü'ü, dya dat'ü e Jesús co anguezeji, nguec'ua c'o discípulo vi mötsjëji. Nguec'ua c'ü na yejnu pa c'o nte mi jodüji e Jesús, pero dya o chöt'üji. Dya xo jñandaji c'o o discípulo. Nguec'ua como vi säjä ja nzi bü'ü c'o vi 'ñeje a Tiberias, o tsja c'ua c'o nte o dat'üji cja c'o bü, o möji c'ua a Capernaum o ma jyodüji e Jesús.

Jesús, el pan de la vida

²⁵ 'Ma o chöt'üji a Capernaum nu 'nanguarü cja e ndeje o xipjiji:

—Xöpüte, ¿jinguã ì säjägue a 'ñecjua?

²⁶ O ndünrü c'ua e Jesús:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji. Ró da'c'ejí tjömech'i ngue c'ua ri unnc'ejí ngüenda c'ü ngue o T'izgö Mizhocjimi, ngue c'ua ri 'ñejmezüji. Pero c'ü va 'ñe

jongöji, dya ngue para rí 'ñejmezüji. Ngue c'ü in neji rá da'c'üji na yeje c'o ra nijmi in pjemeji.

²⁷ C'e jñõnü c'ü rí sigöji, tjezetjo c'ü. Nguec'ua, dya me rí jyonnc'ejí c'o. Jyodüji c'e jñõnü c'ü dya ra tjeze, c'ü sido rí bübütjoji. Nutscö rvá êcjö cja Mizhocjimi, nguetscö rá da'c'üji c'e jñõnü c'ü sido rí bübütjoji. Mizhocjimi c'ü mi Tatagö ya jizhi c'ü o ndäcjä rá da'c'ejí a cjanu.

²⁸ O ndünrú c'ua c'o nte o xipjiji e Jesús:

—¿Pje rá cjaime ngue c'ua rá cjaime c'ü ne'e Mizhocjimi?

²⁹ O ndünrú c'ua e Jesús. O xipjiji:

—Nunu, ngueje c'ü ne Mizhocjimi: rí 'ñejmezügöji na ngueje o ndäcjä angueze.

³⁰ O xipjiji c'ua:

—¿Pje na mbë c'o rí jítscöjme ngue c'ua rá jandagöjme; ngue c'ua rá ejmets'üjme? ¿Pje na mbëjê c'o rí tsjague?

³¹ C'o ín mboxtitaji o ziji o maná nu cja ndajyadü, 'ma mi cãrãji nu, co e Moisés. C'ua ja nzi ga t'opjü: “O unüji ro ziji tjõmëch'i c'o vi 'ñeje a jens'e”, eñe. ¿Cjo xo sö rí tsjague a cjanu?

³² O ndünrú c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji. E Moisés dya ngue c'ü o dya'c'üji o tjõmëch'i c'o vi 'ñeje a jens'e; ngue mi Tatagö. C'e tjõmëch'i c'ü o zi c'o ín mboxtitaji, dya ngue c'ü exna cjuana ni muvi. Mi Tatagö je unü c'e tjõmëch'i c'ü exna cjuana ni muvi c'ü vi 'ñeje a jens'e.

³³ Na ngueje o tjõmëch'i Mizhocjimi ngueje c'ü vi 'ñeje a jens'e c'ü unü c'ü ra bübütjo yo cãrã texe cja ne xoñijõmü, eñe e Jesús.

34 O xipjiji c'ua:

—Nu'tsc'e nin t'ecjañumü, sido rí dyacöjme ne tjõmëch'i nu.

35 E Jesús o xipjiji:

—Nuzgö, nguetscö e tjõmëch'i c'ü ra dya'c'ejí c'ü rguí bübüjtogueji. Nu c'ü ra ëjë co nuzgö, dya ra zant'a. Nu c'ü ra 'ñejmezügö, dya ra ndüre.

36 Ya ró xi'ts'iji, zö xi ì jñandgaji ró cjagö c'ü na nojo, pero dya pje ìn ejmezügöji.

37 Texe nu c'o dacügö mi Tata, ra ëjëji co nutscö ra 'ñejmezüji. Nuzgö, dya rá tãjãgö ra ma c'o.

38 Rvá ëjëgö a jens'e; dya pje ngue c'ü rá cjagö c'ü rá ne'e. Rá cja'a c'ua ja ga ne'e mi Tatagö c'ü o ndäcjä.

39 Nunu, ngueje c'ü ne'e Mizhocjimi, nu c'ü o ndäcjä; ne'e c'ü dya rá bëzhi ne ri 'naja c'o o dyacü. 'Ma rá ëcjö na yeje rá xos'üji.

40 Nunu, ngueje c'ü ne'e mi Tata c'ü bübü a jens'e: texe c'o unü ngüenda nguezgö o T'izü Mizhocjimi, y ejmezügöji, ra ch'unü c'ü rguí bübütjoji co Mizhocjimi. 'Ma rá ëcjö na yeje rá xos'üji.

41 C'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel mi pötma mamatsjëji na ngueje dya mi ejmeji c'ü vi mama e Jesús: “Nguetscö e tjõmëch'i c'ü vi 'ñeje a jens'e.”

42 Mi mamaji c'ua:

—Nunu, ¿cjo dya ngueje e Jesús nu o t'i e José? Nu tata 'ñe nu nana rí pãrãgöji. Nunu, ¿jenga mama dya nu: “Rvá ëjë a jens'e”?

43 E Jesús o xipjiji c'ua:

—Dya rí pötqui mamatsjëgueji yo.

44 Dya cjó sô ra êjë co nutscö nu 'ma dya ra 'ñünbü o mü'bü mi Tata c'ü bübü a jens'e c'ü o ndäcjä. Nuzgö, 'ma rá êcjö na yeje rá xos'ü nu c'o.

45 Ya t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'o o dyopjü c'o profeta: “Mizhocjimi ra nda xöpüji.” A cjanu texe c'o ätä mi Tata, 'ñe pãrãji pje pjëzhi c'ü mama, va êji co nutscö.

46 'Zö ätpãji o jña Mizhocjimi, pero dya jandaji ja ga jmi. C'ü o jñanda nguextjozügö rvá êjëgö cja Mizhocjimi. Nguetzgö ró janda mi Tata.

47 Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji, nu c'ü ejmezügö ra ch'unü c'ü rguí bübüjtjo co Mizhocjimi para siempre.

48 Nguetscö e tjömëch'i ngue c'ua rí bübüjtjogueji.

49 Nu c'o nin mboxtitaji o ziji c'e maná nu cja ndajjadü. Pero o ndü'ü c'o.

50 Nguetscö nu e tjömëch'i nu vi 'ñeje a jens'e. Nguet'ua nu c'ü ra zi'i nu, dya ra ndü'ü, ra bübüjtjo.

51 Exi rgá büntcjö, nguec'ua sô rá da'c'üji c'ü rí bübüjtjogueji. Je rvá êjëgö a jens'e. 'Ma cjó c'o ra zi'i nu e tjömëch'i ra ch'unü c'ü rguí bübüjtjo. Ne tjömëch'i c'ü rá unügö nu, ngueje ín cuerpogö. Nuzgö rá unügö ngue c'ua ra bübüjtjo yo cãrã texe cja ne xoñijö mü.

52 Nuc'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel mi ña, mi ñatsjëji. Mi mamaji:

—¿Ja rgá sô ra dyacöji o cuerpo rá siji?

53 E Jesús o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'tsc'öji. Nutscö rvá êcjö cja Mizhocjimi. 'Ma dya rí si'iji ne tjömëch'i c'ü ngueje ín cuerpogö, 'ñe 'ma dya rí si'iji ín tsjigö, dya rí bübüji.

54 Nu c'o ra zi'i e tjõmëch'i c'ü ngueje ín cuer-pogö 'ñe ra zi ín tsjigö ra ch'unü c'ü rguí bübütjoji. Nutscö 'ma rá êcjö na yeje rá xos'ü nuc'o.

55 C'e jñõnü c'ü na cjuana c'ü rí siji ngue ín cuer-pogö c'ü; 'ñe ín tsji'igö.

56 Nu c'ü ra zi nu e jñõnü c'ü ngueje ín cuer-pogö, 'ñe ra zi ín tsjigö ra bübüzügö. Y nutscö je rá bünc'ö cja o mü'bü angueze.

57 Mi Tata c'ü o ndäcjä exi bübütjo c'ü. Nguet'ua exo rgá bübütjogö. Nu c'ü ra zi c'e jñõnü c'ü ngue ín cuer-pogö 'ñe ín tsjigö, xo ra bübütjo, na ngueje exi rgá büntcjö.

58 Nguetscö e tjõmëch'i, rvá êjögö a jens'e. Dya nza czazgö c'e maná c'ü o zi ín mboxtitaji. Nuc'o, o ndü c'o. Pero c'ü ra zi'i nu e tjõmëch'i c'ü nguetscö, dya ra ndü, ra bübütjo co Mizhocjimi para siem-pre.

59 Nu yo jña'a yo, o mama e Jesús 'ma mi bübü a Capernaum 'ma mi xöpü c'o nte cja c'ü o nintsjim-iji.

Palabras de vida eterna

60 Na puncjü c'o mi tjünt'ü a xütjü e Jesús, 'ma o dyäräji, o mamaji:

—Me na jyü yo jña'a yo. ¿Cjó ra sö'ö ra dyätä yo?

61 O mbärätsjê e Jesús c'o mi mamatsjêji. O xipjiji c'ua:

—¿Cjo in ne rí chjench'eji a xütjü na ngueje ró xi'ts'iji yo jña'a yo?

62 ¿Pje rí tsjagueji 'ma, 'ma rí jñandgaji rá magö a jens'e nu ja ot'ü rmi bünc'ö? Nutscö rvá êcjö cja Mizhocjimi.

63 Ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü da'c'üji rí bübüji. Dya pje ni muvi e cuerpo. Yo jña'a yo

rí xi'ts'igöji je va ëjë cja ɔ Espiritu Mizhocjimi yo. Ngueje yo da'c'üji rí bübü'tjoji.

⁶⁴ Pero bübüts'ügueji c'o dya pje ejmezügö.

E Jesús ya mi pārã ndeze 'ma ot'ü cjó ngue c'o dya mi ejme. Ya nde mi pārãtjo cjó ngueje c'ü ro nzhö'ö.

⁶⁵ O mama c'ua e Jesús:

—Ya ró xi'ts'iji, dya cjó ra sö ra ëjë co nuzgö, 'ma dya ra 'ñünbü ɔ mü'bü mi Tata c'ü bübü a jens'e.

⁶⁶ 'Ma o nguarü o mama yo jña'a, na puncjü c'o o chjench'e a xütjü, dya cja o ndünt'üji ɔ xütjü e Jesús.

⁶⁷ O mama c'ua e Jesús o xipji c'o doce discípulo:

—¿Cjo xo in ne rí chjench'eji a xütjü, c'ü dya cja rí chjünt'üji in xütjügö?

⁶⁸ O ndünrú c'ua e Simón Pedro:

—Pero in Jmuts'üjme, ¿cjó rá ma teñegöjme? Na ngueje nguextjots'ügue in xitsijme ja rga sö rá bübü'tjojme co Mizhocjimi para siempre.

⁶⁹ Nutscöjme rí ejmets'ügöjme. Rí pārãjme ngue'tsc'e e Cristo. Ngue'tsc'e ɔ T'its'ü Mizhocjimi c'ü exi bübü'tjo.

⁷⁰ O ndünrú c'ua e Jesús:

—In doceji. ¿Cjo dya ró juan'c'ügöji? 'Najats'ügueji bübü c'ü dya jo cja ɔ mü'bü.

⁷¹ Nu c'ü mi mama e Jesús, mi ngueje e Judas Iscariote, c'ü mi ngue ɔ t'i e Simón. Na ngueje nguejnu ro nzhö'ö e Jesús. Mi ngueje 'naja c'o doce discípulo.

7

Los hermanos de Jesús no le creían

¹ Ma o nguarü yo, mi nzhodü e Jesús a Galilea. Dya mi ne ro nzhodü a Judea, na ngueje mi cãrã nu, c'o mi ne ro mbö't'üji e Jesús.

² Ya mi ngue ro zädätjo 'na mbaxua c'ü mi cja c'o nte. Mi ät'äji ts'ingumü c'o mi ngueje o dyëza. Mi mimiji cja c'o ts'ingumü 'ma mi cjaji c'e mbaxua.

³ C'o o cjuarma e Jesús o xipjiji c'ua:

—Na jo rí pedyegue va. Mague a Judea ngue c'ua c'o in discípulo c'o cãrã nu, xo ra jñantc'aji yo in cjague yo me na nojo.

⁴ Nu c'ü ne'e pje ra tsja'a, ra tsja ngue c'ua ra jñanda yo nte. Nu 'ma in cja'a yo me na nojo, jizhitsjējē ngue c'ua ra jñanda texe yo nte.

⁵ Ne xo ri ngueje c'o o cjuarma, dya xo mi ejmeji e Jesús.

⁶ O mama c'ua e Jesús:

—Dya be va sädã nu 'ma ra mbãrãji cjó nguetscö. Nuzgö dya be sö'ö rá magö. Pero nu'tsc'eji sö rí mötjoji nu hora c'ü in ne rí möji.

⁷ Nu'tsc'eji, dya sö ra nuc'eji na ü yo cãrã cja ne xoñijö mü. Nguetscö je nugüji na ü, na ngueje rí xipjigöji c'ü na cjuana, rí xipjigöji me na s'o cjaji.

⁸ Nu'tsc'eji, möji cja c'e mbaxua. Nutscö dya be rá magö cja c'e mbaxua, na ngueje dya be va sädã c'ü ne'e Mizhocjimi c'ü ya rá magö.

⁹ Nu 'ma o mama yo, xe o nguejmetjo a Galilea.

Jesús en la fiesta de las chozas

¹⁰ Nuc'ua o ma cja c'e mbaxua c'o o cjuarma. E Jesús xo ma'a c'ua. Pero nuc'ü, dya cjó o xipji ja va ma. O matsjējē.

¹¹ Nu cja c'e mbaxua, c'o pje mi pjězhi cja c'o nte mi jodüji e Jesús, mi mamaji:

—¿Ja je ri bübüxã c'e Jesús?, eñeji.

¹² Na puncjü nte c'o me mi tsjojne mi mamaji ja cja mi cja e Jesús. Mi cãrã c'o mi mama: “Na jonte c'e bëzo c'ü.” Nu c'o dyaja mi mamaji: “Dya jonte c'ü. Onpü yo nte.”

¹³ C'o nte mi sÿji c'o pje mi pjëzhi. Nguец'ua dya cjó mi mama na jo ja ma cja e Jesús.

¹⁴ Cja mi patjo nziyo pa'a c'ü mi cjaji c'e mbaxua. Xe mi bëzhi nziyo pa ro nguarü. O zãt'ã c'ua e Jesús cja c'e templo. Ya je nguejnu o xöpü c'ua c'o nte.

¹⁵ C'o pje mi pjëzhi mi cijjñiji: “Nunca rí ãrãgöji a cjanu.” Pero mi mamaji:

—¿Ja ga mbãrã yo? Dya o ma ja ro xörü.

¹⁶ O ndünrÿ c'ua e Jesús:

—Nu yo rrã xöpü yo nte, dya rí mamatsjëjögö yo. Nu c'ü o ndãcjögö ngue c'ü je o xöcügö c'ü.

¹⁷ 'Ma cjó c'o ne ra tsja'a c'ü ne'e Mizhocjimi, ra mbãrã cjo je va ëjë cja Mizhocjimi yo rí xöpügö yo nte, o maxque rí mamatsjëjögö yo.

¹⁸ Nu c'ü xöpü c'ü mamatsjëjë, jodÿtsjëjë c'ü ra mama yo nte: “Me na jo 'na xöpÿte”, ra 'ñeñeji. Nuzgö rí jodügö c'ü ra mamaji me na jo Mizhocjimi c'ü o ndãcjã. Nuzgö rí mamagö c'ü na cjuana, dya bëchjine.

¹⁹ 'Nu'tsc'eji, ¿cjo dya o dya'c'ÿji c'e ley e Moisés? Pero ne ri 'najats'ÿgueji dya in cjaji c'ü mama c'e ley. Maco mama c'e ley c'ü dya rá pö't'ÿteji, ¿jenga in jongügöji rí pötcÿji?

²⁰ O ndünrÿ c'ua c'o nte, o xipjiji:

—Nu'tsc'e, bÿbü demonio cja in mü'bÿgue. ¿Cjó ngue c'ü ra jyonc'ü ra mbö'tc'ü?

²¹ O ndünrÿ c'ua e Jesús:

—'Natjo c'ü ró c jagö, pero nuc'ua texets'üji me o sjëyats'üji c'ü ró c jagö.

²² Cja o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés, xi'ts'iji rí meyaji in cuerpoji. C'ü ni tsjaji a cjanu, dya ngue e Moisés c'ü o mbürü; ngueje c'o ín mboxtitaji c'o o mbürü ndeze mi jinguã. Bübü 'ma in meyaji in cuerpoji nu pa c'ü rí sÿyaji.

²³ Nu pa c'ü rí sÿyaji in meyaji o cuerpo 'na bëzo ngue c'ua rí cumpleji o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés. ¿Jenga me in ünngügöji c'ü ró jopcügö texe o cuerpo 'na bëzo nu pa c'ü rí sÿyaji?

²⁴ Tsjijñiji na jo c'ua ja ga mama o ley e Moisés. Nuzgö, zö ró jocü 'na bëzo c'e pa c'ü rí sÿyagöji, pero na jo c'ü rvá c jagö.

Jesús habla de su origen

²⁵ Ja nzi c'o mi menzumü a Jerusalén o mamaji c'ua:

—Nujnu, ¿cjo dya ngueje nu jodüji ra mbö't'üji?

²⁶ Maco, ña'atjo dya nu. Dya pje sÿ'ü nu. Dya cjó pje xipji. Mbārã, c'o pje pjëzhi, ¿cjo ri cijijñiji c'ü ngueje e Cristo nu? Po jiyö.

²⁷ Na ngueje nutscöji rí pãrãgöji na jo ja je menzumü nu. 'Ma ra ëjë e Cristo, nuc'ü, dya cjó ra mbārã ja rguí 'ñeje.

²⁸ E Jesús o ña'a na jens'e nu cja c'e templo nu ja mi xöpü c'o nte, o xipjiji:

—Nu'tsc'ëji, ¿cjo in pãcãji? ¿Cjo in pãrãji na jo ja je rí menzumü? Nuzgö dya ró ëtsjējēgö. Na ngueje bübü 'naja c'ü exna cjuana o ndäc jagö, c'ü dya in pãrãgueji.

²⁹ Pero nuzgö rí pãrãgö c'ü, na ngueje je rvá ëcjö cja angueze. Ngueje angueze o ndäcjägö ró ëjë a 'ñecjua.

³⁰ Nuc'ua, mi ne ro zürüji c'ua. Pero dya cjó o pënch'i, na ngueje dya be ne Mizhocjimi ro zürüji.

³¹ Na puncjü c'o nte c'o mi cãrã nu, o 'ñejmeji e Jesús. Mi mamaji:

—Dya cjó sö ra tsja c'o xe rrã nojo. ¿Cjo ri ngueje e Cristo nu?

Los fariseos mandan policías a llevar preso a Jesús

³² C'o fariseo o dyäräji c'ua c'o mi mama c'o nte. Na ngueje c'o nte mi tsjojne ma ñaji c'o mi cja'a e Jesús. Nuc'ua c'o ndamböcjimi 'ñe c'o fariseo o ndäjäji o policia ro ma, ro ma zürüji e Jesús.

³³ O mama c'ua e Jesús:

—Xe quejme ja nzi zana c'ü xe rá mimiji. Nuc'ua ra zädä c'e pa 'ma rá ma nu ja bübü c'ü o ndäcjä ró ëjë.

³⁴ Nuc'ua rí jyongügöji. Dya cja rí chöcügöji. Nu ja rá bübügö, dya sö rí möcjeji.

³⁵ Nuc'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o pötva mamaji:

—Mbãrã, ¿ja je ra ma'a nu? ¿Jenga xitsiji c'ü dya cja rá töt'üji? Mbãrã, ¿cjo je ra ma cja yo ín menzumügöji a Israel c'o pjöt'ü cja yo dyaja nte? Mbãrã, ¿cjo ra ma xöpü c'o dyaja nte'e?

³⁶ Mbãrã, ¿ja cja'a nu o mama: “Rí jyongüji pero dya rí chöcüji”? Xo o xitsiji: “Nu ja rá bübügö, dya pje ra sö'ö rí sät'äji.”

Ríos de agua viva

³⁷ C'e pa c'ü bēpja c'e mbaxua ngue c'ü xenda mi sūpūji. Nuc'ua c'e pa'a c'ü, o böbü e Jesús. O zopjü c'ua c'o nte, o xipjiji:

—'Ma cjó c'o tūre, xä'däji co nutscö. Si'iji c'e ndeje c'ü rá da'c'üji rí siji.

³⁸ Nu c'o ra 'ñejmezügö, ra zädä anguezeji c'ua ja nzi ga mama cja o jña Mizhocjimi: A mbo cja o mü'bü ra chjëntjovi nza cja 'na mbereje c'ü peje na puncjü o ndeje. Nguec'ua xo ra zi'i c'o dyaja, ngue c'ua xo ra bübütjoji.

³⁹ Nujyo o mama e Jesús, nguejyo ro tsja o Espíritu Mizhocjimi c'ü ro ch'unü nu c'o ro 'ñejme e Jesús. C'e Espíritu dya be ma ējē c'ü, na ngueje dya be vi ma e Jesús cja nu Tata c'ü bübü a jens'e.

División entre la gente

⁴⁰ Nuc'ua 'ma o dyäräji yo jña'a yo, mi cãrã c'o o mama:

—Nunu, na cjuana ngueje e profeta nu mi te'beji.

⁴¹ Dyaja c'o o mama c'ua:

—Ngueje e Cristo nu o ndäjä Mizhocjimi nu.

Mi cãrã c'o dyaja c'o o mama:

—Nujnu je menzumü a Galilea. Nguec'ua, ¿ja rgá sō ra tsja e Cristo nu?

⁴² Na, ¿cjo dya mama cja yo ya t'opjü: “E Cristo je ri ngueje o mboxbēche e David”? ¿Cjo dya xo mama: “Je ra te'e cja c'e ts'ijñiñi a Belén nu ja mi menzumü e David”?

⁴³ Nuc'ua a cjanu, o xögü c'ua c'o nte'e, na ngueje dya mi 'natjo o pjeñeji ma nguijñiji e Jesús.

⁴⁴ Mi cãrã c'o mi ne ro zürü e Jesús. Pero dya cjó xo o pēnch'i angueze.

Las autoridades no creen en Jesús

⁴⁵ Nuc'ua c'o policía o nzhogü c'ua c'o. O möji cja c'o ndamböcjimi 'ñe cja c'o fariseo. Nuc'ua c'o ndamböcjimi 'ñe c'o fariseo o dyönüji c'ua:

—¿Jenga dya i siji e Jesús?

⁴⁶ O ndünrü c'ua c'o policía:

—Nunca rí ärjme ra ña 'na bëzo c'ua nzi ga ña'a c'e bëzo c'ü.

⁴⁷ O ndünrü c'ua c'o fariseo, o xipjiji c'o policía:

—¿Cjo ya xo o dyon'c'ügueji?

⁴⁸ Tsjijñiji dya xã. ¿Cjo ya xo bübü o jmu'u 'ñe o fariseo c'o ya o 'ñejme e Jesús? Iyö.

⁴⁹ Nu yo nte'e yo, dya pje pãrãji o ley Mizhocjimi. Dya pje sö ra zãt'ãji a jmi Mizhocjimi.

⁵⁰ E Nicodemo nu c'ü vi ma'a 'na nu xömü cja e Jesús, mi ngueje 'naja c'o fariseo. O mama angueze:

⁵¹ —Cja ín leygöji, dya sö rá mamaji c'o na s'o vi tsja 'na bëzo c'ü dya be ri ärãji c'o mama angueze, y c'ü dya be ri pãrãji ja cja c'ü cja'a.

⁵² O ndünrü c'ua c'o fariseo, o xipjiji e Nicodemo:

—Nu'tsc'e, Nicodemo, ¿cjo xo in menzumügue a Galilea? Ni jyodü rí ñu'u yo ya t'opjü, ngue c'ua rí ñuxã c'ü dya cjó ra te'e a Galilea c'ü ri ngueje profeta.

La mujer adúltera

⁵³ Nuc'ua, como ya vi nguarü c'e mbaxua, o ma nzi 'najaji o gumüji.

8

¹ E Jesús o ma c'ua cja c'e t'eje c'ü ni chjũ Olivos.

² Nuc'ua 'ma mi xōrtjo c'ü na yejnu pa, e Jesús o ma na yeje cja c'e templo. Nuc'ua texe c'o nte'e o chëzhiji a jmi e Jesús. O mimi c'ua e Jesús. Cjanu o xöpü c'ua c'o nte.

³ Nuc'ua c'o mi xöpü o ley Mizhocjimi 'ñe c'o fariseo o sinpiji c'ua 'naja ndixü c'ü vi ch'ö'tp'ü bëzo c'ü dya mi ngueje o xïra. O tsjapüji o mimi a nde'e nu ja mi bübü e Jesús.

⁴ O mamaji c'ua:

—Xöpüte, nu e ndixü nu, o zürüji. Mi bübüvi 'na bëzo c'ü dya ngueje o xïra.

⁵ Cja c'e ley c'ü o dyopjü e Moisés o mandazüji rá pjat'üji ndojo yo cja a cjanu. ¿Nu'tsc'e dya, pje rí xitsijme dya?

⁶ Nu yo mi xipjiji nguetjo ma söji, ngue c'ua ro sö ro ngöt'üji cja c'o pje mi pjëzhi. Nuc'ua e Jesús o ñücü a jömü. O dyopjü c'ua a jömü co o ñidyë.

⁷ Nu 'ma sido mi önütjoji, o jñüs'ü o ñi'i. Cjanu o xipjiji c'ua:

—'Ma bübütsceji 'naja c'ü dya tû o nzhubü ngue c'ü ra ot'ü ra pjat'ü ndojo ne ndixü.

⁸ Nuc'ua o ñücütjo na yeje a jömü e Jesús. O dyopjü a jömü co o ñidyë.

⁹ 'Ma o dyäräji, o nguijñiji c'ua cja o mü'büji c'ü mi tûji o nzhubüji. Nuc'ua nde 'naja va möji c'ua. Nu c'o xenda mi tita ngue c'o ot'ü o ma c'o. Cjanu o mbedye c'ua c'o cja mi t'i'i. Nuc'ua ya o nguejmetsjë c'ua e Jesús 'ñe c'e ndixü c'ü mi junrü a jmi.

¹⁰ Nuc'ua cjanu o jñüs'ü c'ua o ñi'i e Jesús. Dya cjó cja o jñanda. Ya mi nguetjo c'e ndixü c'ü xe mi bübü. O xipji c'ua:

—Nu'tsc'e ndixũ, ¿ja je cãrã dya, nu c'o mi mama in tũgue nzhubũ? ¿Cjo dya cjó pja'c'ü ndojo?

¹¹ C'e ndixũ o ndünrü:

—Nu'tsc'e, in Jmuts'ügö, dya cjó pjacö ndojo.

Nuc'ua o xipji e Jesús:

—Ne xo ri nguetscö, dya xo rí xi'ts'i ni jyodü rí chũgue. Ma'a dya. Pero dya cja rí tsja c'o na s'o.

Jesús, la luz del mundo

¹² E Jesús o zopjütjo na yeje c'o nte. O xipjiji: —Nguetscö e jya's'ü cja ne xoñijö mü. Nu c'ü ra ndünt'ü in xütjügö, dya ra nzhodü cja e bëxö mü. Nuc'ü, ra bübü jya's'ü o mü'bü c'ü ra unü c'ü rguí bübütjo.

¹³ Nuc'ua c'o fariseo o xipjiji:

—Nu'tsc'e in mamatsjêgue pje pjë'ts'i. Nu c'o in mamague dya cjuana.

¹⁴ O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Zö rí mamatsjêgö pje pjëtsi, pero yo rí xi'ts'igöji na cjuana. Na ngueje rí pãrãgö ja je rvá êjê, 'ñe ja rga ma'a. Nu'tsc'ëji, dya in pãrãgueji ja rvá êjêgö. Dya xo in pãrãji ja ngue c'ua rá ma'a.

¹⁵ Nu'tsc'ëji c'ua ja nzi gui tsjinncjeji, in jünji ngüenda in mamaji c'ü na s'ozgö. Pero nutscö, c'ü rvá êcjö, dya ngue c'ü rá mangö c'ü cja na s'o 'naja, y c'ü cja na jo c'ü 'naja.

¹⁶ Zö dya ngue c'ü rvá êcjö, pero 'ma rí mangö ja ga cja 'na nte ga nguijñi o mü'bü, na cjuana c'ü rí mangö. Na ngueje c'ü rí mangö, dya ngue c'ü rgá cijjñitsjêgö, ngue c'ü cijjñi Mizhocjimi c'ü o ndäcjö c'ü rí bübübe.

¹⁷ Ya xo t'opjü cja in leygueji c'ü je mama a cjava: “Nu c'ü mama yeje nte ngue c'o na cjuana.”

18 Nuzgö rí mama pje pjëtsi. Nu c'ü mi Tatagö c'ü o ndäcjä, ngue c 'ü xo mama pje pjëtsigö.

19 Nuc'ua o xipjiji c'ua:

—¿Ja je bübü c'ü nin Tata?

O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Ni xo ri nguetscö in pãcãji, ni ri ngueje mi Tata in pãrãji. Nu 'ma ri pãcãgöji, ngue 'ma xo ri pãtcãji mi Tata.

20 E Jesús mi xöpü c'o nte cja c'e templo. Je mi mama yo jña'a yo, nu ja mi sogüji o ofrendaji. Dya cjó o zürü e Jesús, na ngueje dya be mi jëzi c'ü nu Tata Mizhocjimi.

“A donde yo voy, ustedes no pueden ir”

21 Nuc'ua o ndünrü c'ua na yeje e Jesús:

—Nutscö ya rá ma'a. Nu'tsc'ejí rí jyongüji. Pero rí chügueji na ngue c'o in nzhunc'ejí c'o in tügueji. Nguec'ua nu ja je rá magö, nu'tsc'ejí, dya ra sö rí sät'äji nu.

22 O mama c'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel:

—Nu e bëzo nu, ¿cjo ra pö't'ütsjëjë? Nguec'ua mama: “Nu ja je rá magö, nu'tsc'ejí dya ra sö rí sät'äji.”

23 Nuc'ua o ndünrü c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'ejí, in menzumüji a jömmü. Nutscö, je rí menzumügö a jens'e. Nu'tsc'ejí, in menzumügueji cja ne xoñijömmü. Nutscö, dya pje rí menzumügö va cja ne xoñijömmü.

24 Nguec'ua ró xi'ts'iji: “Rí chügueji na ngue c'o in nzhunc'ejí c'o in tügueji.” Na ngueje 'ma dya rí 'ñejmeji nguezgö extí bübü, c'o nzhübü c'o in tüji ngue c'o je rguí chüji c'o.

25 O ndünrũ c'ua c'o nte:
—Xitsijme cjó ngue'tsc'e.

Nuc'ua e Jesús o xipjiji:
—Ya ró xi'ts'igöji cjó nguezgö.

26 Na puncjü c'o me rí ne rá zo'c'üji. Me na puncjü c'o in cjaji c'o sö rá mama in tũgueji nzhübü. Pero nu c'ü o ndäcjägö ngue c'ü na cjuana c'ü. C'o ró ätpägö o mama angueze nguejyo je rí zopjü yo cãrã cja ne xoñijömmü.

27 E Jesús mi xipjiji mi nguejnu Tata c'ü vi ndäjã. Pero dya mi pãrã c'o nte.

28 O ndünrũ c'ua e Jesús:

—Nutschö rvã êcjö cja Mizhocjimi. Nu'tsc'eji rí chäpcöji cja ngronsi. Nu'ma, cja ra zädã 'ma rí unnc'eji ngüenda c'ü nguezgö extí bübü. Dya pje rí cjagö c'ü rí cjatsjẽ. Ngue yo o xöcü mi Tata, yo rí xi'ts'iji.

29 Nu c'ü o ndäcjã bübü co nuzgö. Dya pje jyëzguigö c'ü rá bübütsjögö c'ü, na ngueje sido rí cjagö c'o ne angueze.

30 'Ma o mama yo jña'a yo, na puncjü c'o o creo c'o mi mama e Jesús.

Los hijos de Dios y los esclavos del pecado

31 O xipji c'ua e Jesús c'o nte a Israel c'o ya vi ñejme angueze:

—'Ma sido rí ñejmeji yo jña yo rí ña'a, nu'ma, na cjuana in ätcöji 'ma.

32 'Ma rí ñejmezügöji yo jña yo rí ña'a, rí pãrãji c'ü na cjuana 'ma. 'Ma rí pãrãji c'ü na cjuana, ra t'empc'eji libre 'ma.

33 O ndüntüji c'ua, o xipjiji:

—Nguetscöjme o mboxbëchejme e Abraham. Dya cjó rí pëpcöjme. ¿Jenga in mamague c'ü ra 'ñempcöjme libre?

³⁴ O ndünrö e Jesús, o mama:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji. Texe c'o cja'a c'o na s'o, dya libre c'o. Chjëntjovi nza cja 'na mbëpji c'ü tjünt'ü a xütjü, c'ü dya sö ra xögü cja nu lamu.

³⁵ C'o tjünt'ü a xütjü o nzhubü, dya ngueje o t'i Mizhocjimi c'o. Angueze ra pjongü nu c'o dya ngueje o t'i. C'o o t'i ra sido ra bübütjoi co Mizhocjimi.

³⁶ Nu c'ü na cjuana ra 'ñempc'ejji libre cja c'o na s'o, nguetscö o T'izü Mizhocjimi.

³⁷ Rí pärägö ngue'tsc'ejji o mboxbëchets'üjji e Abraham. Pero in ne rí pötcügöjji, na ngueje in jñagö, dya pje in ench'e cja in mü'büjji.

³⁸ Rí ñagö nu c'o ró nugö cja o jmi mi Tatagö c'ü bübü a jens'e. Nu'tsc'ejji in cjaji nu c'o i dyäräji cja o jmi nin tataji.

³⁹ Nuc'ua o ndünröjji, o xipjiji:

—C'ü mi tatagöjme ngueje e Abraham.

O ndünrö c'ua e Jesús, o xipjiji:

—'Ma ri ngue'tsc'ejji o t'its'üjji e Abraham, ri tsjaji c'ü o tsja e Abraham.

⁴⁰ E Abraham, nuc'ü, o dyätä Mizhocjimi c'ü. Pero nudya in jongüjji rí pötcüjji. E Abraham dya ro tsja a cjanu. Nutscö rí bëzo ró xi'ts'iji c'o na cjuana nu c'o ró ärägö cja Mizhocjimi. Nguec'ua in ne rí pötcüjji.

⁴¹ Nu'tsc'ejji in cjaji c'ü cja c'ü nin tataguejji.

O xipjiji c'ua:

—Nutschöjme dya o t'izgöjme nandyo bëzo. 'Natjo mi Tata rí sicjöjme. Ngueje Mizhocjimi.

⁴² E Jesús o xipjiji c'ua:

—'Ma ri ngueje Mizhocjimi nin tatagueji, ri s'iyazügöji 'ma. Na ngueje nguezgö 'natjozügö o T'izü Mizhocjimi. Je ró pecjö cja Mizhocjimi. Dya ró ëjětsjögö. Ngueje Mizhocjimi je ndäcjö ró ëjě.

⁴³ ¿Jenga dya in pārāji ja cja c'ü rí mangö? Dya in pārāji na ngueje, dya in ne rí dyätcäji in jña'a.

⁴⁴ Nu'tsc'ejí, nu c'ü nin tatagueji ngueje c'ü dya jo. In ne rí tsjaji nu c'o ne'e nin tatagueji. Ndeze o mbürü, c'ü dya jo ngue mbö't'üte. Nuc'ü, dya pje mama c'ü na cjuana c'ü. Na ngueje c'ü na cjuana, dya pje bübü o mü'bü. Nu 'ma mama c'o dya cjuana ngueje c'o cjiññitsjě cja o mü'bü c'o mama. Na ngueje c'ü dya jo, na mbëchjine. Nguejnu tata nu c'o xo mama c'ü dya cjuana.

⁴⁵ Dya in ejmezüji na ngueje nutschö rí mama c'o na cjuana.

⁴⁶ ¿Cjo bübütsch'ejí 'naja c 'ü sö ra mama rí cjagö c'o na s'o? Nu 'ma rí xi'ts'iji c'ü na cjuana, ¿jenga dya pje in ejmezügöji?

⁴⁷ Nu c'o ngueje o t'i'i Mizhocjimi ätpäji o jña'a. Pero nu'tsc'ejí, dya ngue'tsc'ejí o t'its'üji Mizhocjimi na ngueje dya in ätpägueji c'o o jña.

Cristo existió antes que Abraham

⁴⁸ O ndünrü c'ua c'o pje mi pjězhi cja c'o nte a Israel. Me co üdüji. O xipjiji:

—Rí pārājme na jo, bübü demonio cja in mü'bügue. Je i tegue a ma a Samaria, dya in pārāgue ja cja Mizhocjimi.

⁴⁹ O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Dya bübü demonio cja ín mü'bügö. C'ü rí mamagö ngue c'ü ne'e mi Tatagö. Nu'tsc'ejí c'ü ín cjaji, dya pje ín ejmezügöji rvá ěcjö cja mi Tatagö Mizhocjimi.

⁵⁰ Dya rí jodügö c'ü rí mangueji na nojozügö; nu c'ü jodü c'ü rí mangueji na nojozügö, ngue mi Tatagö Mizhocjimi. Angueze ra jizhi c'ü na nojozügö.

⁵¹ Na cjuana c'ü rí xi'ts'igöji, nu c'ü sido ra dyätcö yo rí mangö, dya ra ndü'ü, ra bübü'tjo c'ü.

⁵² Nuc'ua c'o pje mi pjězhi cja c'o nte a Israel o xipjiji:

—Nudya, rí pârājme na jo dya, bübü demonio in mü'bügue. Ya o ndü'ü e Abraham. Ya xo o ndü'ü c'o profeta. Maco nu'tsc'e ín mama nu c'ü sido ra dyä'tc'ägue, dya ra ndü'ü, sido ra bübü'tjo.

⁵³ Nu'tsc'e ín cjinnce xenda na nojots'ügue que na ngueje mi tatajme e Abraham. Nuc'ü, o ndü'ü c'ü. Xo o ndü'ü c'o profeta. ¿Cjó ngue c'ü je na cjapütsjēgue?

⁵⁴ O ndünrū e Jesús, o xipjiji:

—Nu 'ma rí jodütsjējögö c'ü ro mama yo nte na nojozügö, dya pje rví muvi 'ma c'o. Mi Tatagö ngue c'ü jodü c'ü ra mamaji a cjanu. Maco ín mamagueji que mi Tatagö ngueje in Mizhocjimigüejí.

⁵⁵ Nu'tsc'ejí, dya ín pârāgueji angueze. Pero nutscö rí pârāgö c'ü. 'Ma ro mama c'ü dya rí pârāgö Mizhocjimi, ri nguezgö 'na mbēchjine nza cjatsc'ejí. Jo rí pârāgö Mizhocjimi. Rí cjağö c'o mama angueze.

⁵⁶ E Abraham c'ü nin mboxtitaji me co mājā 'ma o 'ñejme ro jñandga ma ěcjö. A cjanu o jñandga. O mājā c'ua.

57 C'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o xipjiji c'ua:

—Dya be xo in nzhodügüe ni cincuenta cjë'ë. ¿Ja rvi jñandague e Abraham?

58 E Jesús o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji. 'Ma dya be mi bübü e Abraham, ya exmi bübügö.

59 Nuc'ua o jñüs'üji ndojo c'o ro pjat'üji e Jesús. Pero nuc'ü, o tsjõjõ c'ü. Dya cjó jñanda ja va ma. O mbedye cja c'e templo. O ma'a.

9

Jesús sana a un hombre que nació ciego

1 'Ma o cjogü e Jesús o jñanda 'naja bëzo c'ü mi ndëzhö. Mi ndëzhö 'ma o jmus'ü c'ü.

2 Nuc'ua c'o o discípulo o dyönüji e Jesús, o xipjiji:

—Xöpüte, ¿Cjó ngue c'ü o tsja c'o na s'o, nguec'ua va ndëzhö nu? ¿Cjo ngueje ne bëzo nu ndëzhö maxque ngueje c'o o tata?

3 O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—C'ü vi ndëzhö, dya ngue c'ü vi tsja c'o na s'o nu. Dya xo ngue c'ü vi tsja c'o na s'o c'o o tata. C'ü vi ndëzhö ngue c'ü rguí 'ñetse c'ü me na nojo c'ü cja'a Mizhocjimi.

4 Ni jyodü rá cjagö c'o ne'e nu c'ü o ndäcjä, ndeze 'ma xe ndempa. Va ëjë xömü, 'ma dya cja sö cjó ra pëpji.

5 Ndeze c'ü xe rá mimigö cja ne xoñijö mü, nguetscö e jya's'ü cja ne xoñijö mü.

6 'Ma o mama a cjanu o zogü a jömü o c'ijñi, o mbopjü c'ua c'e jömü. Cjanu o ngans'a c'o mbëömü. O ngosp'ü c'ua cja o ndö'ö c'e bëzo c'ü mi ndëzhö.

⁷ E Jesús o xipji c'ua:

—Ma xinzhö cja c'e t'ore c'ü ni chjũ Siloé, eñe.
C'e tjũ'ũ ne ra mama 'naja c'ü däjä.

Cjanu o ma'a c'ua c'e bëzo c'ü mi ndëzhö. O ma xinzhö. Nu 'ma o nzhogü c'ua, ya mi janda.

⁸ Nuc'ua c'o o mejñiñi 'ñe c'o ya vi jñanda mi ndëzhö mi mamaji:

—¿Cjo dya ngueje nu mi ndëzhö nu ja nde mi junrü nu me mi örü pje ra zi?

⁹ Mi cãrã c'o mi mama:

—Ngueje nu.

C'o dyaja mi mamaji:

—Dya ngue nu, pero exi nguetjo nu.

O ndünrü c'ua c'ü mi ndëzhö, o mama:

—Nguetscö.

¹⁰ O xipjiji c'ua:

—¿Ja va xogü dya, c'o in chö'ö?

¹¹ O ndünrü c'ua angueze, o mama:

—C'e bëzo c'ü ni chjũ'ũ Jesús o ngans'a mbëömü. O ngoscügö ín chö'ö. Cjanu o xitsi c'ua: “Ma a Siloé, ma xinzhö.” Ró ma'a c'ua, ró ma xinzhö. Ya o xogü c'ua yo ín chögö, ya ró janda.

¹² Nuc'ua o xipjiji:

—¿Ja je bübü dya, c'e bëzo c'ü?

Angueze o ndünrü:

—Dya rí pãrãgö ja je bübü.

Los fariseos interrogan al ciego que fue sanado

¹³ O zidyiji nu c'ü mi ndëzhö, o möji cja c'o fariseo.

¹⁴ C'e pa 'ma söyaji ngue 'ma o ngans'a e Jesús o mbëömü c'ü vi xopcü o ndö'ö c'e bëzo c'ü mi ndëzhö.

15 Nuc'ua o yepe o ña c'ua c'o fariseo, o dyonüji c'e bëzo pje vi ts'apü ngue c'ua va xogü o ndö'ö. Angueze o xipjiji:

—O ngoscügö mbëömü ín chö'ö. Cjanu ró xinzhö. Nudya ya rí janda dya.

16 Nuc'ua mi cãrã o fariseo c'o mi mama:

—C'e bëzo c'ü in mangue o jo'c'üts'ü, dya pje vi ñeje cja Mizhocjimi c'ü; na ngueje dya pje sÿpü nu pa c'ü rí sÿyaji.

Dyaja c'o mi mama:

—C'e bëzo, dya cja'a c'o na s'o. 'Ma ri cja c'o na s'o c'e bëzo, dya ro sö ro tsja'a yo me na nojo yo nunca rí jandaji.

Dya mi 'natjo o pjeñeji.

17 O yepe o dyönütjaji c'ü mi ndëzhö:

—¿Pje xo in mangue, pje pjëzhi nu c'ü o xo'c'üts'ü in chö'ö?

Angueze c'ua, 'ma o ndünrö o mama:

—Ngueje 'na profeta.

18 Nu c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel, dya mi ejmeji cjo mi ndëzhö c'e bëzo. Dya mi ejmeji cjo vi xogü c'o o ndö'ö. Cja ñejmeji 'ma cja o zojnüji nu tata c'e bëzo c'ü vi xogü o ndö'ö, ñe nu nana.

19 O dyönüji, o xipjiji:

—¿Cjo ngueje in ch'igüevi nu, nu nu in manguevi exmi ndëzhö 'ma o jmus'ü? ¿Jenga janda dya 'ma?

20 O ndünrö c'ua c'ü nu tata ñe c'ü nu nana, o mamavi:

—Rí pãrãgöbe ngueje ín ch'igöbe nu. 'Ma o jmus'ü nu, exmi ndëzhö nu.

21 Jenga ya janda dya, dya rí pãrãbe. Dya xo rí pãrãgöbe cjo je o xopcü o ndö'ö nu. Ya jo ndümbeñe angueze. Dyönütsjëji. Ya ra xi'ts'itsjëji.

22 O mama a cjanu c'ü nu tata 'ñe c'ü nu nana na ngueje mi sūvi c'o pje mi pjēzhi cja c'o nte a Israel. Na ngueje ya vi mamaji 'ma cjó c'o ro mama e Jesús ngueje e Cristo, ro pjongüji c'e nte'e cja o nitsjimiji.

23 Nguec'ua va mama c'ü nu tata c'e bëzo 'ñe c'ü nu nana: “Ya jo ndümbeñe. Dyönüji angueze. Ya ra xi'ts'itsjëji.”

24 Nuc'ua o yepe o zojnütjoji c'e bëzo c'ü mi ndēzhö, o xipjiji:

—Unü 'na pöjö Mizhocjimi c'ü o xo'c'üts'ü in chö'ö. Nutscöjme rí pārājme na jo, c'e bëzo cja'a c'o na s'o c'ü.

25 O ndünrö c'ua c'ü mi ndēzhö, o mama:

—Dya rí pārägö c'ü, cjo cja c'o na s'o c'ü. Nguex-tjo nu rí pārägö, nutscö dya rmí jandagö. Nudya rí janda dya.

26 Nuc'ua na yeje o xipjitjoji c'ua:

—Pero, ¿pje o tsja'c'ü? ¿Ja va xo'c'üts'ü in chö'ö?

27 C'ü mi ndēzhö o ndüntüji:

—Ya ró xi'ts'iji, pero dya i dyätcöji. ¿Jenga in ne rí yepe rí dyäräji? Maxque, ¿cjo xo in negueji rí chjünt'üji o xütjü?

28 Nuc'ua o zadütjoji, o mamaji:

—Nu'tsc'e ngue'tsc'e in tjünt'ü a xütjü e Jesús. Nutscöjme rí tjünt'üjme a xütjü e Moisés.

29 Nutscöjme rí pārägöjme, e Moisés o zopjü c'o nte. O mama c'o jña c'o vi mama Mizhocjimi. Pero c'e bëzo c'ü in mangue o jo'c'üts'ü, dya rí pārājme ja je vi ñeje c'ü.

30 O ndünrö c'ua c'e bëzo c'ü mi ndēzhö, o xipjiji:

—Yo in xitsiji, me in cjacüji rá dyäxä. Maco o xocüzügö in chö'ö c'e bëzo, ¿jenga dya in pāräji ja je vi ñeje c'ü?

³¹ Rí pãrãgöji, zö ra tsja 'na nte ra dyötü Mizhocjimi ra unü poder, pero 'ma cja na s'o c'e nte, Mizhocjimi dya ra dyärä c'ü örü c'e nte. Pero nu c'o ma't'ü Mizhocjimi 'ñe cja'a c'ua ja ga ne'e angueze, nuc'o, Mizhocjimi ra dyätä c'o.

³² Ndeze 'ma o mbürü ne xoñijõmü, cãrã c'o o jmus'ü ndëzhö. Pero dya rí ärägöji c'ü ri bübü 'na bëzo c'ü ri jocü c'o.

³³ Nu c'e bëzo, 'ma dya rví 'ñeje cja Mizhocjimi c'ü, dya xo ro sö'ö pje ro tsja'a.

³⁴ O ndüntüji c'ua, o xipjiji:

—Nu'tsc'e i tsja c'o na s'o; exvi chetjovi in nzhunc'e. ¿Jenga in cjinncje ra sö rí xöcügöjme?

Cjanu o pjongüji c'ua cja c'e nitsjimi.

Ciegos espirituales

³⁵ O dyärä e Jesús ya vi pjongüji c'e bëzo. Nguec'ua va jyodü ja je mi nzhodü c'e bëzo. 'Ma o chöt'ü, o xipji:

—¿Cjo in ejmegue o T'i Mizhocjimi?

³⁶ O ndünrü angueze, o mama:

—Nu'tsc'e sē'ē, xitsigö cjó ngueje o T'i Mizhocjimi; ngue c'ua ra sö rá ejmegö angueze.

³⁷ O ndünrü c'ua e Jesús:

—Ya i jñandague angueze. Nguetscö rrã ñavi.

³⁸ O mama c'ua c'e bëzo:

—Nu'tsc'e in Jmuts'ügö, rí ejmets'ü. Ngue'tsc'e o T'its'ü Mizhocjimi.

Cjanu o ndüñijõmü o ma't'ü c'ua.

³⁹ O mama c'ua e Jesús:

—Na ngue c'ü rvá ëcjö, exi 'ñetsetjo ja ga nguiñi o mü'bü yo nte. C'o unü ngüenda c'ü ni jyodü ra xogü o ndöji ngue c'ua ra bübü o jya's'ü Mizhocjimi cja

o mü'büji, ra xogü o ndöji ra mbârâji Mizhocjimi. Pero c'o cjiñi ya xogü o ndöji, nuc'o, ra ndëzhöji, dya ra mbârâji c'ü na cjuana.

⁴⁰ O dyärä ja nzi c'o fariseo c'o mi cãrã bëxtjo nu ja mi bübü e Jesús, o mamaji c'ua:

—A poco in cjiñigue c'ü xo rí ndëzhöjme.

⁴¹ O ndünrú c'ua e Jesús:

—'Ma ri unnc'ëji ngüenda c'ü ni jyonc'ëji o jya's'ü Mizhocjimi, ro perdonaots'üji 'ma c'o na s 'o. Pero in mangueji: “Ya xogü in chögöjme, rí pãrãjme na jo”, in eñeji. Nguec'ua xe in tütjoji in nzhunc'ëji.

10

El ejemplo del corral

¹ Na cjuana c'ü rá xi'ts'igöji. Nu c'ü dya ra cjogü cja o ngoxtji nu ja cot'üji o ndëncjürü, nu c'ü je dacütjo cja ndüngümü, nuc'ü ngueje mbë'ë c'ü; y xopcü nu ja cjot'ü o ndëncjürü.

² Nu c'ü je cjogü cja o ngoxtji nu ja cjot'ü o ndëncjürü ngueje e mbörü c'ü.

³ E mböngoxtji xopcü ngoxtji e mbörü. C'o ndëncjürü ätpäji o jña'a. Nu c'e mbörü nãnbã o tjü'ü yo o ndëncjürü. Ngueje c'ü pjongü c'ua c'o ndëncjürü ra ma ziji o t'ëbi.

⁴ 'Ma ra mbedye c'o o ndëncjürü, ra ot'ü e mbörü. Cja rron ma c'o o ndëncjürü. C'o ndëncjürü tjünt'üji a xütjü c'e mbörü, na ngueje pätpäji o jña'a.

⁵ 'Ma ra ëjë 'naja c'ü dya pãrãji, dya ra ndünt'üji a xütjü. Nu c'ü ra tsjaji, ra c'ueñeji; na ngueje dya pätpäji o jña'a c'o nandyo.

⁶ Nu yo jña'a yo, je zopjü e Jesús o fariseo. Pero anguesji dya o mbârãji ja cja c'ü mi xipjiji.

Jesús, el buen pastor

⁷ O ña c'ua na yeje e Jesús, o xipjiji:

—Na cjuana c'ü rá xi'ts'igöji. Nutscö nguetscö e ngoxtji nu ja cjogü yo ndënchjürü.

⁸ Texe c'o va êts'c'ejí c'o ne c'ü rí chjünt'üji o xütjü, ne ra dyon'c'ejí. Ngue o mbê'ê c'o xopcü nu ja cjot'ü o ndënchjürü. Pero c'o ndënchjürü dya pje ätäji.

⁹ Nuzgö nguetscö e ngoxtji nu ja cjogü yo ndënchjürü. Nu c'ü ra 'ñench'ezü o mü'bü, ngue c'ü sö ra cjogü. Nuc'ü, ngue c'ü ra jogü o mü'bü c'ü. Nuc'ü, ra chöt'ü texe c'o ni jyodü o mü'bü. Nguec'ua ra chjëntjovi nza cja 'na ndënchjürü c'ü ra cjogü, ra mbedye, ra chöt'ütjo o t'ëbi c'ü ra zi'i.

¹⁰ 'E mbê'ê ni 'ñetjo ra ê pönü c'o ndënchjürü. Ra mböt'ü texe c'o. Nutscö rvá êjêgö ngue c'ua ra bübütjoji. Me ra mämpä Mizhocjimi rgá bübütjoji.

¹¹ Va mama c'ua e Jesús:

—Nuzgö nguetscö 'na mbörü c'ü me na jo; ojtjo c'ü ri nza cjazgö. 'Na mbörü c'ü na jo, bübü dispuesto ra ñana c'o ndënchjürü cja c'o mbê'ê, zö ra mböt'üji c'ü.

¹² Pero 'ma cjó c'o ts'öt'ü ra mbörü c'o ndënchjürü, dya ra mbörü na jo c'o, na ngueje dya exi ngue o cjaja c'o ndënchjürü. Nguec'ua 'ma ra jñanda rva êjê e mindyo, exta zogü c'ua c'o ndënchjürü, ra c'ueñe ra ma. Nguec'ua c'e mindyo ra pënch'i c'o ndënchjürü, nde ra mböt'ü c'ua c'o.

13 C'ueñe c'ü mi pjörü na ngueje ts'õ't'ütjo, dya ngueje o cjava c'o ndënchjürü. Nguec'ua dya cjavü ngüenda pje ra ts'apü c'o.

14 Xe ma ña'a e Jesús, o mama:

—Nguetscö c'e mbörü c'ü me na jo. Rí pãrãgö c'o ngueje ín nzhënchjürügö. Anguezeji xo pãcãgöji.

15 A cjanu, xo pãcã mi Tata c'ü bübü a jens'e. Nuzgö xo rí pãrãgö mi Tata. Nuzgö rá tügö ngue c'ua ra bübütjo c'o ín nzhënchjürügö.

16 Xo rí tsãjãgö c'o dyaja ndënchjürü c'o dya be tjünt'ü ín xütjügö. Nuc'o, xo ni jyodü xo rá pjörü c'o. Ra dyãtcãji ín jñagö, ra ndünt'üji ín xütjü. A cjanu ri 'natjo nu ja ri cãrãji, 'ñe ri 'natjo mbörü, c'ü nguezgö.

17 'Me s'iyazü mi Tata c'ü bübü a jens'e; na ngueje rá tügö ngue c'ua rá yepe rá bübütjo.

18 Dya cjó ra tsjacü rá tügö. Nguetscö rrã unütsjējē rá tū'ū. Sö'ö rá unütsjējögö rá tū'ū, 'ñe sö'ö rá nanga. Ngueje c'ü vi ndãcjã mi Tatagö c'ü bübü a jens'e.

19 Na ngueje vi mama yo jña'a yo e Jesús, c'o nte o zöji na yeje co jña, dya mi 'natjo pjeñe mi cijjñiji.

20 Na puncjü anguesji c'o mi mama:

—Bübü demonio cja o mü'bü ne Jesús. Dya pãrã pje mama. ¿Jenga ín átãji c'ü xi'ts'iji nu?

21 Dyaja c'o mi mama:

—Ne bëzo nu, 'ma ri bübü c'ü dya jo cja o mü'bü, dya ro mama yo jña yo me na jo. C'ü dya jo, a poco sö'ö ra xopcü o ndö'ö 'na ndëzhö, c'ua ja nzi va tsja ne bëzo.

Las autoridades de Israel rechazan a Jesús

22 C'o pa'a c'o, c'o nte a Jerusalén o tsjaji 'na mbaxua, mi mbeñeji c'e pa 'ma o dyötüji Mizhocjimi ro nintsjimi na yeje c'e templo. Ma sê c'o pa c'o.

23 E Jesús je mi nzhodü nu cja c'e templo cja o porta e Salomón.

24 Nuc'ua c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel, o jmurüji a jmi e Jesús, o xipjiji:

—¿Jenga dya rí xitsijme na jo cjó je ngue'tsc'e? Nu 'ma ngue'tsc'e e Cristo extí xitsijme na jo.

25 Nuc'ua o ndünrö e Jesús, o xipjiji:

—Ró xi'ts'iji cjó je nguetscö. Nu'tsc'eji dya in ejmezüji. Nuzgö rrá cjägö c'o ne'e mi Tata a jens'e. A cjanu, 'mārā na jo cjó je nguetscö.

26 Nu'tsc'eji, dya in ejmezüji na ngueje dya ngue'tsc'eji in nzhëncjürüts'üji.

27 C'o in nzhëncjürügö ätcäji in jñagö. Rí pãrãgö c'o. Anguesji tjünt'üji in xütjügö.

28 Nu c'o in nzhëncjürügö rí unügö c'ü sido ra bübütjoji. Nuc'o, dya ra ndũ'ũ c'o. Nuc'o, dya cjó sö cjó ra zipqui cja in dyëgö.

29 Mi Tatagö c'ü o dyacügö c'o, ngueje c'ü xenda na nojo texe c'ü. Nguец'ua dya cjó sö cjó ra zinbi cja o dyë'ë mi Tatagö c'o.

30 Nutscö co c'ü mi Tata a jens'e rí 'natjobe, eñe e Jesús.

31 Nuc'ua o jñüs'ü na yeje o ndojo c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel. Ro pjat'üji e Jesús.

32 O ndünrö c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Na puncjü c'o na jo c'o ya ró jí'ts'iji. Mi Tata a jens'e ngue c'ü o jítsigö c'o. Texe yo ró cja'a, ¿ja bübü c'ü na s'o c'ü rguí pjacüji?

33 O ndürü c'ua anguezeji, o mamaji:

—Nu yo na jo in tsjague, dya nguejyo rga pja'c'üjme yo. C'ü rga pja'c'üjme, ngueje c'ü in sadügue Mizhocjimi. Maco xo nguetjots'ügue 'na bëzo; pero in cchapü que nguets'ü Mizhocjimi.

34-36 O ndürü c'ua e Jesús o xipjiji:

—Mbeñeji ja ga t'opjü cja in leyji. Je t'opjü nu, c'ü ja va sjipji c'o o juajnü Mizhocjimi jinguã ro pätpäji angueze rvá zopjüji c'o nte. Je t'opjü a cjava: “Ngue'tsc'ejj in mizhocjimigueji”, eñe Mizhocjimi. Rí pärãgöji c'ü je va mama Mizhocjimi, na ngueje na cjuana c'ü t'opjü cja o jña. C'o nte c'o o juajnü Mizhocjimi mi jinguã, o mama Mizhocjimi o xiji mizhocjimi c'o. Nguet'ua, çjenga in mamaji rí sadügö Mizhocjimi na ngueje ró xi'ts'iji: “Exi nguejezü o T'izü Mizhocjimi”, maco Mizhocjimi o ndäcjä ró ëjë cja ne xoñijö mü?

37 Tsjijñiji na jo cjo rí cjangö c'ü ne'e mi Tata; 'ma jiyö, dya rí 'ñejmezüji 'ma.

38 Pero 'ma in jandgaji rí cjangö c'ü ne'e angueze, extí unnc'ejj ngüenda 'ma c'ü bübüzügö mi Tata, 'ñe nutscö rí bünc'öbe angueze. Extí unnc'ejj ngüenda a cjanu zö dya in ejmezüji c'ü ró xi'tsc'öji exi ngue o T'izü Mizhocjimi.

39 Nuc'ua mi neji na yeje ro zürütjoji. Nuc'ua o mbedyetjo e Jesús cja o dyëji.

40 O ma mbes'e na yeje cja c'e ndare a Jordán nu ja ot'ü mi jichite e Juan. O nguejme c'ua nu.

41 Na puncjü c'o o zät'ä cja o jmi'i e Jesús, mi mamaji:

—E Juan dya pje o tsja'a c'ü me na nojo c'ü nunca rí jandaji. Pero ma cjuana c'o o mama e Juan ja ga cja ne bëzo, ne Jesús.

⁴² A cjanu, na puncjü c'o mi cãrã nu, o 'ñench'e o mü'büji e Jesús.

11

Muerte de Lázaro

¹ Mi bübü c'ua 'naja bëzo c'ü mi sö'dyë c'ü mi chjũ'ü e Lázaro. Mi menzumü a Betania, nu ja mi menzumü e María 'ñe e Marta c'ü nu cjũjuë.

² Mi ngueje c'e María c'ü je o ngosp'ü o ngua e Jesús c'ü ín Jmugöji c'e perfume c'ü ma jo ma yüdü. Cjanu o ndintspi c'ua o ngua'a co o ñixti. Nu c'ü nu 'ninzhõmü c'ü mi chjũ e Lázaro, ngue c'ü mi sö'dyë c'ü.

³ C'o o cjũ e Lázaro o mbenpevi c'ua na jña e Jesús, o xipjivi:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'üjme, nu c'ü me in s'iyague, sö'dyë c'ü.

⁴ Ma o dyärä e Jesús o mama:

—Nu c'e ndötc'ijeme c'ü, dya ngue c'ü rguí nzhũ'ütjo. Na ngueje rá c jagö c'ü rguí unü ngüenda yo nte c 'ü me na zëzhi Mizhocjimi. A cjanu xo ra unüji ngüenda nguezgö o T'izü Mizhocjimi, me xo na zëtscö.

⁵ E Jesús me mi s'iya e Marta co c'ü nu cjũjuë 'ñe e Lázaro.

⁶ Nuc'ua 'ma ya vi dyärä mi sö'dyë e Lázaro, xe o nguejmetjo e Jesús yepa nu ja je mi bübü nu 'nanguarü c'e ndare a Jordán.

⁷ Ma ya o cjogü c'ua c'o yepa, o xipji c'o o discípulo:

—Möjō a Judea. Rá yepe rá sät'ätjoji nu.

⁸ C'o o discípulo o xipjiji c'ua:

—Xöpüte, dya be mezhe 'ma mi ne ro pja'c'ü ndojo c'o pje pjëzhi cja c 'o nte a Israel. ¿Cjo rí matjo na yeje a manu?

⁹ O ndünrö e Jesús, o xipjiji:

—¿Cjo dya cja'a doce hora nu pa'a? Nu c'ü ra nzhodü 'ma ndempa, dya ra pjeñe na ngueje janda e jya's'ü cja ne xoñijõmü.

¹⁰ Nu c'ü ra nzhodü 'ma xõmü ngue c'ü ra pjeñe c'ü, na ngueje dya bübü e jya's'ü c'ü ra jñanda ja ngue c'ua nzhodü.

¹¹ 'Ma o nguarü o mama a cjanu, o mama c'ua:

—Nu c'ü e Lázaro c'ü rí joji ñjtjo. Rá ma'a, rá ma dyö'ö.

¹² O mama c'ua c'o o discípulo:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'üjme, nu 'ma ñjtjo, ra jogütjo 'ma.

¹³ C'ü mi mama e Jesús ngue c'ü ya vi ndü'ü e Lázaro. Pero c'o o discípulo o nguiññiji mi mama c'ü vi söyatjo vi ñjñ.

¹⁴ Nuc'ua e Jesús ya xo xipjiji na jo:

—E Lázaro ya ndü'ü c'ü.

¹⁵ Na jo c'ü dya mi bübügö nu, ante c'ü ro ndü e Lázaro; ngue c'ua rí 'ñejmezüji dya, 'ma rí jñandaji c'ü rá cjangö. Möjō dya, rá ma nuji.

¹⁶ O mama c'ua e Tomás c'ü xo mi chjñ'ü Cuate, o xipji c'o o midiscípuloji:

—Xo rá möjō ngue c'ua 'natjo c'ua rá ma tñji co e Jesús.

O möji c'ua.

Jesús es la resurrección y la vida

17 'Ma o zät'äji, ya o mbârã c'ua e Jesús ya mi pa nziyo pa'a c'ü ya vi c'öt'ü e Lázaro cja cueva.

18 C'e jñiñi a Betania mi bëxtjo a Jerusalén. Mi jyadütjovi yeje kilometro nde.

19 Nguec'ua na puncjü c'o mi menzumü a Jerusalén c'o o ma a Betania, o ma jo'tp'üji e Marta 'ñe e María, na ngueje ya vi ndü e Lázaro c'ü nu 'ninzhõmü.

20 Nuc'ua o dyärä e Marta ma ëjë e Jesús. Nzi va dyärä, nzi va mbedye; o ma ndünrü. E María o nguentjo nu cja ngumü.

21 E Marta o xipji e Jesús:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, nu 'ma ri bübügue a 'ñecjua, dya ro ndü'ü 'ma c'ü ín 'ninzhõmü.

22 Nudya, xo rí pârãgö, texe c'o rí dyötü Mizhocjimi, nde ra dya'c'ü.

23 O ndünrü c'ua e Jesús:

—Ra te'etjo c'ü nin 'ninzhõmü.

24 O xipji c'ua e Marta:

—Rí pârãgö c'e pa'a 'ma ra te'e c'o añima, xo ra te'etjo c'ü mi 'ninzhõmü.

25 O xipji c'ua e Jesús:

—Nuzgö nguetscö rá xos'ü c'o ya ndü, rá cjapü ra te'ejí. Rá unügö c'ü rguí bübüji. Nu c'ü ra 'ñejmezügö, zö ra ndü'ü, ra te'etjo, ra bübüjtjo na yeje.

26 Texe c'o bübü c'o ejmezügö, dya ra ndü'üji. ¿Cjo in ejme yo rrã xi'ts'i?

27 Nuc'ua e Marta o xipji c'ua:

—Jãgã, ín Jmuts'ügö. Nutscö rí ejmegö ngue'tsc'e e Cristo, o T'its'ü Mizhocjimi. Ngue'tsc'e o mama Mizhocjimi ri 'ñecje cja ne xoñijõmü.

Jesús llora junto al sepulcro de Lázaro

28 Nuc'ua 'ma o nguarü o mama a cjanu e Marta, o ma c'ua. O ma zojnü e María c'ü nu cjũjuë. O tsjontp'ütjo va ña'a, o xipji:

—E xöpüte va säjä. Zon'c'ü rí ma'a nu.

29 E María nzi va dyärä, nzi va böbü. Nuc'ua o ma'a nu ja je mi bübü e Jesús.

30 E Jesús dya be mi sät'ä cja c'e jñiñi. Xe mi bübütjo nu ja je vi chjëvi e Marta.

31 Nuc'ua c'o nte a Israel c'o mi jo'tp'ü e María nu cja ngumü, o jñandaji o böbü zacü e María. O mbedye a tji'i. Anguezeji o ndünt'üji a xütjü, o mamaji:

—Ni ma cja c'e cueva. Ra ma huë'ë nu.

32 Nuc'ua o zät'ä e María nu ja je mi bübü e Jesús. 'Ma o jñanda o ndüñijömmü a jmi'i e Jesús. O xipji c'ua:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, 'ma ri bübügue a ñecjua, dya ro ndü'ü 'ma c'ü mi 'ninzhömmügö.

33 Nuc'ua e Jesús o jñanda c'ua e María mi huë'ë; ñe c'o nte a Israel c'o mi dyoji e María xo mi huëji. Nuc'ua me co sentio cja o mü'bü. Me mi chana o mü'bü.

34 O dyönü c'ua e Jesús, o mama:

—¿Ja je ngue c'ua i tsöt'üji c'e añima?

O xipjiji:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'üjme, xä'dä rí ã ñu'u.

35 Nuc'ua o huë'ë e Jesús.

36 O mama c'ua c'o nte a Israel:

—Jñandaji. Nujnu me mi s'iya e Lázaro.

37 Mi cãrã anguesji c'o o mama:

—Nu e bëzo nu, maco o xopcü o ndö'ö c'ü mi ndëzhö. ¿Cjo dya ro sö ro jocü e Lázaro ngue c'ua dya ro ndü'ü?

Resurrección de Lázaro

³⁸ Nuc'ua e Jesús me co sentio na yeje cja o mü'bü. Cjanu o ma nu ja vi ngöt'üji e Lázaro. Mi c'ot'ü 'na ndojo.

³⁹ O mama c'ua e Jesús:

—Tsjüs'üji ne ndojo.

E Marta c'ü nu cjü e Lázaro c'ü ya vi ndü, o xipji e Jesús:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. Maco ya na xĩ'ĩ c'ü. Ya pa nziyo pa ndeze o ndü.

⁴⁰ O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Ya ró xi'ts'i, nu 'ma rí 'ñejme, rí jñanda c'ü na zëzhi c'ü cja Mizhocjimi.

⁴¹ Nuc'ua o ngüs'üji c'ua c'e ndojo nu ja je vi ngöt'üji c'e añima. E Jesús o nä's'ä c'ua a jens'e, o mama:

—Nu'tsc'e mi Tatats'ü, rí da'c'ü na pöjö na ngueje j dyätcä, y rí tsjague c'ua ja nzi rvá ö'tc'ü.

⁴² Nutscö ya rí pãrãgö sido in ätcä. C'ü cja rvá da'c'ü na pöjö, ngue c'ü ra dyärä yo cãrã a 'ñecjua, ngue c'ua ra 'ñejmeji ngue'tsc'e j chäcjägö.

⁴³ 'Ma o nguarü o mama yo jña'a yo, o mapjü na jens'e:

—Nu'tsc'e Lázaro, pedyegue a tji.

⁴⁴ Nuc'ua e Lázaro c'ü ya vi ndü'ü o mbedye c'ua. Mi 'mans'a o manta. O jmi'i mi bös'ü 'naja bitu. O mama c'ua e Jesús:

—Xäpcäji dya ne manta. Jyëziji ra ma cja o ngümü.

Conspiración para prender a Jesús

⁴⁵ Nuc'ua na puncjü c'o mi menzumü a Jerusalén c'o mi dyoji e María, o 'ñench'e o mü'büji e Jesús. Na ngueje vi jñandaji c'ü vi tsja e Jesús.

⁴⁶ Nuc'ua mi cãrã anguesji c'o o ma c'ua cja o fariseo. O xipjiji c'o vi tsja e Jesús.

⁴⁷ Nuc'ua c'o ndamböcjimi 'ñe c'o fariseo o jmurüji c'ua. O pötva mamaji:

—¿Pje rá cjagöji? C'e bëzo Jesús, cja'a na puncjü c'o me na nojo.

⁴⁸ 'Ma rá jëzitjoji ra tsja a cjanu, ra nda 'ñejme angueze texe yo ín menzumügöji ra tsjapüji o jmuji. Nguec'ua c'o menzumü a Roma c'o mandazüji dya, ra 'ñe yätcöji ne templo nu ja rí ma't'üji Cjimi. A cja dya nu rá chorügöji.

⁴⁹ 'Naja c'o mi jmurü, mi chjü e Caifás. Nuc'ü, mi mero ndamböcjimi c'e cjë'ë c'ü. O xipjiji:

—Nu'tsc'ëji, dya pje in pãrãgueji.

⁵⁰ Dya in pãrãji c'ü xenda na jo c'ü ri 'natjo bëzo c'ü ra ndü ngue c'ua dya ra ndü texe yo nte.

⁵¹ C'e Caifás mi mero ndamböcjimi c'e cjë'ë c'ü, nguec'ua Mizhocjimi o tsjapü o mama c'ü ro zãda zö dya mi pãrã e Caifás ja cja c'ü mi mama. O mama ro ndü'ü e Jesús ngue c'ua dya ro ndü c'o mejñiñi.

⁵² Dya nguextjo anguezeji c'o dya ro ndü. Xo ro ngãrãtjo na puncjü nte texe cja ne xoñijömmü c'o dya ro ndü na ngueje ro 'ñench'e o mü'büji e Jesús, ro tsjaji o t'i Mizhocjimi.

⁵³ Ndeze c'e pa c'ü, mi pötma dyü't'ütsjëji ja rvá tsjapüji ro mbö't'üji e Jesús.

⁵⁴ Nuc'ua e Jesús dya cja nzhodü c'ü ro jñanda c'o pje mi pjëzhi a Jerusalén. O mbedye cja c'e xoñijõmü a Judea. Je o ma'a cja c'e xoñijõmü c'ü bübü a jmi'i cja c'e ndajyadü. O ma cja 'naja jñiñi c'ü ni chjũ'ũ Efraín. Ya je nguejme nu, co nu c'o o discípulo.

⁵⁵ C'e mbaxua c'ü cja yo nte a Israel c'ü ni chjũ Pascua ya ma sädätjo. Na puncjü c'o nte o möji a ma Jerusalén 'ma dya be mi sädä c'e mbaxua. Ro 'nintspiji ante c'ü ro mbedye c'e mbaxua.

⁵⁶ Nuc'ua mi jodüji c'ua e Jesús. Mi pötma mamaji 'ma mi bübüji cja c'e templo:

—¿Pje in mangueji? ¿Cjo ra rezga ra ëjë e Jesús cja c'e mbaxua?, mi eñeji.

⁵⁷ C'o ndamböcjimi 'ñe c'o fariseo ya vi mandaji, nu 'ma cjó c'o ro mbärã ja je mi bübü e Jesús ro ngös'üji anguezji ngue c'ua ro ma zürüji.

12

Una mujer unge a Jesús

¹ 'Ma xe mi bëzhtjo 'ñanto pa'a ro zädä c'e mbaxua c'ü ni chjũ Pascua, o ma c'ua e Jesús a Betania nu ja je mi bübü e Lázaro c'ü vi ndü'ũ. Nuc'ü, vi xos'ü cja c'o añima.

² O dyä'tp'äji nu 'na jñõnü e Jesús. Ngueje e Marta c'ü mi xisp'i. E Lázaro mi ngue 'naja c'o mi junrü co e Jesús cja mexa.

³ Nuc'ua e María o tũ'ũ nde kilo o unguento c'ü mi dyavo nardo. Me mi muvi na mizhi. O ngosp'ü c'ua o ngua'a e Jesús. Cjanu o ndintspi co o ñixti. Nu cja c'e ngumü me co jyä'ä c'ü mi yüdü c'e unguento.

⁴ Xo mi bübü nu, e Judas Iscariote c'ü mi ngue o t'i e Simón. Mi ngue 'naja c'o o discípulo e Jesús. Ngue c'e Judas c'ü ro nzhö'ö e Jesús. O mama e Judas:

⁵ —¿Jenga dya vi bö'ö jñi ciento mbëxo ne ungüento; ro ch'unü c'o dya pje pë's'i?

⁶ C'ü vi mama a cjanu e Judas, dya ngue c'ü mi juentse c'o dya pje mi pë's'i. Na ngue dya mi juentse c'o. C'ü vi mama yo jña'a yo, ngue c'ü mi mbë'ë. Mi pjörü c'e cñmerio, y mi quibi c'o je mi üt'üji nu.

⁷ Nuc'ua e Jesús o mama:

—Jyëzigue. E María o ngoscü ne ungüento; ngue c'ü ra tsjacüji 'ma ya rga tñ'ü. Pero angueze na mbenze dya.

⁸ Sido in bübügueji yo dya pje pë's'i. Pero nutscö, dya sido rá bünc'öji.

Conspiración contra Lázaro

⁹ Nuc'ua na puncjü o nte c'o mi cãã a Israel o mbãrãji mi bübü nu e Jesús, nguec'ua va möji nu. Dya mi nguextjo c'ü ro ma nuji e Jesús. Xo mi möji ro ma nuji e Lázaro, c'ü vi xos'ü cja c'o añaima.

¹⁰ Nguec'ua c'o ndamböcjimi o dyü't'ütsjëji ngue c'ua xo ro mbö't'üji e Lázaro.

¹¹ Na ngueje na puncjü o nte a Israel c'o mi xögüji co anguezeji mi möji cja e Jesús. Mi ejmeji angueze, na ngueje vi xos'ü e Lázaro.

Jesús entra en Jerusalén

¹² C'ü na yejnu pa'a na puncjü nte'e c'o vi möji cja c'e mbaxua o dyärãji ro ëjë e Jesús a Jerusalén.

¹³ Nuc'ua o ngant'aji o dyë o palma. Cjanu o mbedyeji c'ua, o ma ndünrüji e Jesús. Mi mapjüji, mi mamaji a cjava:

—Aleluya. Me na jo nu va êjë nu o 'ñeme Mizhocjimi ra mandazüji nutscöji rí menzumüji a Israel.

¹⁴ E Jesús o chöt'ü 'naja burru. O chägä c'ua, c'ua ja nzi ga t'opjü cja o jña Mizhocjimi. Mama a cjava c'ü:

¹⁵ Nu'tsc'eji in menzumüji a Sion, dya rí süji.

Jñandaji. Va êjë cjuã in Jmugueji.

Nuc'ü, va chägä 'naja burru c'ü, eñe cja o jña Mizhocjimi.

¹⁶ C'o o discípulo e Jesús, dya be mi pârâji ja ma cja nu yo jña'a yo. Nuc'ua 'ma ya vi ma a jens'e e Jesús, ngue 'ma cja o mbeñeji c'ü ngueje e Jesús c'ü vi t'opjü yo jña yo. Cja nde o mbeñeji c'ua c'ü vi ts'a a cjanu.

¹⁷⁻¹⁸ C'o nte c'o vi jñanda e Jesús 'ma o tsjapü o te'e e Lázaro 'ma o zopjü ro mbedye cja c'e cueva, nuc'o, o xipjiji c'o dyaja. Nguec'ua va mbârã c'o dyaja, nguec'ua va ma ndünrüji e Jesús ante c'ü ro säjä a Jerusalén.

¹⁹ O pötva mama c'ua c'o fariseo:

—Nu'tsc'eji ya i ñutsjëji, dya sö pje rí tsjaji c'ü rí ts'a's'üji e Jesús. Texe yo nte ya tjünt'üji a xütjü angeze, ya nde möji c'ü.

Unos griegos buscan a Jesús

²⁰ Xo mi cãrã ja nzi nte c'o mi ña griego c'o vi ma ma't'ü Mizhocjimi cja c'e mbaxua.

21 Nuc'ua c'o griego o zät'äji cja e Felipe c'ü mi menzumü a Betsaida c'ü tsja a Galilea. O dyötüji, o xipjiji:

—Nu'tsc'e sê'ě, nutscöjme rí negöjme rá chjějme e Jesús.

22 O ma c'ua e Felipe; o ma xipji e Andrés. O mëvi c'ua; o ma xipjivi e Jesús c'ü ya mi cãrã o griego.

23 O ndünrũ c'ua e Jesús, o mama:

—Ya va sädã rá tũgö, rá magö a jens'e cja Mizhocjimi nu ja rvã ëcjö.

24 Nuzgö, na cjuana c'ü rí xí'ts'iji. 'Naja ndëxü c'ü ya ra zobü a jömmü, 'ma ra nguibi a jömmü, ra mbes'e ra unü na puncjü ndëxü. C'e ndëxü 'ma dya ra nguibi a jömmü, ra nguejme 'natjo ndëxü.

25 Nu c'ü s'iyatsjējē o vida, nuc'ü, ra ndũ'ũ c'ü. Nu c'ü dya s'iyatsjējē o vida nu va cja ne xoñijömmü, nuc'ü, sido ra bübütjo c'ü. Dya ra ndũ'ũ.

26 Nu c'ü ne ra ndünt'ü ín xütjügö, ni jyodü sido ra 'ñejme ín jñagö. Nu ja je rá bübügö je xo ra bübü nu. Mi Tatagö a jens'e ra s'iya nu c'ü sido ejme ín jñagö.

Jesús anuncia su muerte

27 'Nudya me sufrido ín mü'bügö. ¿Pje rá mam-agö? ¿Cjo rá xipji mi Tata a cjava: “Mi Tatats'ü rí ts'a's'ü ngue c'ua dya rá tũgö”? Jiyö, dya rá xipji a cjanu, na ngueje, ngueje yo rvã ëjē cja ne xoñijömmü. Ró ě rá tũgö.

28 Nguec'ua rí tsjague c'ua ja nzi gui ñegue rá tũgö, ngue c'ua ra mbãrã yo nte c'ü me na no-jots'ügue, nu'tsc'e mi Tatats'ü.

Nuc'ua o dyäräji 'naja jña a jens'e, o mama:

—Ya ró jíchi yo nte c'ü me na nojozügö. Pero xe rá jíchitjoi c'ü me na nozgö.

²⁹ C'o nte c'o mi cārã nu, o dyārãji c'e jña c'ü vi 'ñeje a jens'e. O mamaji c'ua c'ü vi yürü. Pero bübü c'o mi mama:

—Ngueje 'naja o anxe Mizhocjimi c'ü o zopjü e Jesús.

³⁰ O ndünrü c'ua e Jesús, o xipjiji:

—I dyārãji c'e jña. Dya pje nguetjozügö o zocü. O zo'c'ü in texeji, ngue c'ua rí unnc'eji na puncjü ngüenda.

³¹ Na ngue c'o ya ngue ra tsjacöji, ra 'ñetse c'ü nugü na ü yo nte yo cārã cja ne xoñijö mü. Nguet'ua Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji. C'ü dya jo c'ü manda cja ne xoñijö mü, Mizhocjimi ya ra pjongü a tji dya c'ü.

³² 'Ma ra ndäpcäji cja ngronsi, nuc'ua yo nte ra nguiñiji cja o mü'büji. Ra mbärãji pje pjëtscö.

³³ Mi mama a cjanu yo, ngue c'ua ro mbärãji ja rvá ndũ'ũ.

³⁴ O ndüntü c'ua c'o nte, o mamaji:

—Nutsçöjme ya ró äräjme c'ü mama cja o ley Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Moisés. Mama a cjava: “E Cristo, nu c'ü ra ndäjã Mizhocjimi, sido ra bübütjo”, eñe. ¿Jenga in mangue ni jyodü ra däpc'ã cja ngronsi? Maco in mangue vi 'ñegue cja Mizhocjimi. ¿Cjo dya ri ngue'tsc'e 'ma e Cristo? O, ¿ja ga cja c'ü in xitsçöjme?

³⁵ E Jesús o ndünrü c'ua:

—Xe ja nzi pa xe rá bübütjogö rí jya's'ü c'ua in cārãgueji. Jyéziji ra nguich'i jya's'ü cja in mü'büji 'ma xe rí bübütjogö va, ngue c'ua dya rí

nzhodügueji cja bëxõmü. Na ngueje 'ma rí nzhodüji cja bëxõmü, dya rí pãrãji ja rí möji 'ma.

³⁶ Nudya, nutscö rí jya's'ü xe rí bübügö a nde c'ua ja in cãrãgueji. Rí 'ñejmezüji, ngue c'ua ra bübü o jya's'ü Mizhocjimi a mbo cja in mü'büji.

Nu yo jña'a yo, o mama e Jesús. Cjanu o ma'a c'ua. Dya cja jñandaji ja vi ma'a.

Por qué la gente de Israel no creía en Jesús

³⁷ E Jesús ya vi tsja na puncjü c'o na nojo cja o jmi anguesji; pero dya mi ejmeji angueze.

³⁸ A cjanu o zädä c'o vi mama e Isaías c'ü mi profeta. O mama:

Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. ¿Cjó ngue c'ü ya o 'ñejme nu c'ó ró mamaji?

¿Cjó ngue c'ü ya o unü na jo ngüenda c'ü me na zëzhi c'ü ín Jmugöji?

Dya cjó 'ñejme. Dya cjó ne ro jñanda, eñe c'e profeta.

³⁹ Nguec'ua dya cjó sö cjó ro 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. Xo o mama a cjava e Isaías:

⁴⁰ Mizhocjimi o tsjapü o ndëzhöji. Xo o tsjapü o meze o mü'büji, nguec'ua dya o 'ñejmeji.

'Ma ro unüji na jo ngüenda, 'ma ro 'ñejmeji cja o mü'büji, nu'ma, ro nzhogü o mü'büji, nuc'ua ro mama 'ma Mizhocjimi:

“Nutscö rá jopcüji o mü'büji.”

⁴¹ Nu yo jña'a yo, o mama e Isaías na ngueje o jñanda c'ü me na nojo e Cristo. O mama c'ua ja rva cja e Cristo.

⁴² Na puncjü c'o pje mi pjëzhi mi ejmeji e Jesús. Pero dya mi ne ro mamaji cjo mi ejmeji. Ngue c'o fariseo c'o mi sÿji. Mi sÿ anguesji ro pjongüji cja o nintsjimiji.

⁴³ Xenda mi sũji c'o mama c'o bẽzo que na ngueje c'o mama Mizhocjimi.

Las palabras de Jesús juzgarán a la gente

⁴⁴ Nuc'ua e Jesús o ña na jens'e, o mama:

—Nu c'ü ench'ezügö cja ɔ mü'bü, xo ench'e cja ɔ mü'bü nu c'ü o ndäcjägö.

⁴⁵ Nu c'ü jandgagö, 'ñe unü ngüenda cjó je nguetscö, xo unü ngüenda ja ga cja c'ü o ndäcjägö.

⁴⁶ Ró êjẽ cja ne xoñijõmü; nguetscö e jya's'ü. Texe c'o ench'ezügö cja ɔ mü'büji, dya ra nzhodüji cja bẽxõmü.

⁴⁷ 'Ma cjó c'o ra dyärä yo jña yo rí mangö, pero 'ma dya ätcä, dya guezgö rá mama c'ü ni jyodü ra ma sufrido c'ü. Na ngueje c'ü rvá êcjö cja ne xoñijõmü, dya ngue c'ü rá cjapü ra ma sufrido yo cãrã; ngue c'ü rá salvaji.

⁴⁸ Nu c'o dya ejmezü y dya xo ätcä yo rí mama, bübü c'ü ra jñünpü nguarü c'ü. Na ngueje 'ma rá êcjö na yeje, yo jña yo ró mangö ngueje c'ü rguí tjünpü nguarü c'o vi tsja na s'o c'o.

⁴⁹ Na ngueje nutscö, dya ró mamatsjögö yo jña'a yo. Mi Tata a jens'e c'ü o ndäcjä ngueje c'ü o mandazü ró xi'ts'iji yo jña'a yo, xo xitsi ja rvá zo'c'üji.

⁵⁰ Rí pãrãgö yo jña'a yo o ndäcjä mi Tata ró ã mama ngueje yo jña yo cjapü sido ra bübütjo yo nte. Rí mangö yo jña yo xitsi mi Tatagö.

13

Jesús lava los pies de sus discípulos

¹ 'Ma xe mi bẽzhitjo ro zädä c'e mbaxua c'ü xiji Pascua, ya mi pãrã e Jesús ya vi zädä c'ü ro ndü;

ro mbedye cja ne xoñijõmü. Je ro ma cja nu Tata c'ü bübü a jens'e. Me mi s'iya c'o mi cãrã cja ne xoñijõmü c'o mi ench'e o mü'bü angueze. Y o tsja c'ua c'ü ni 'ñetse me mi s'iyaji na puncjü.

² E Jesús 'ñe c'o o discípulo ma siji xëdyi. E Judas Iscariote c'ü mi nguejnu t'i e Simón, ya vi dyätã c'ü dya jo ro nzhö e Jesús.

³ Ya mi pãrã e Jesús, c'ü nu Tata a jens'e ya vi unü texe poder ngue c'ua ro manda. E Jesús mi pãrã je vi 'ñeje cja Mizhocjimi, y ro nzhogü cja Mizhocjimi.

⁴ O böbü c'ua e Jesús nu ja ma siji o xëdyi, o ngãcã o bitu c'ü mi tējē. Cjanu o ngãjã c'ua 'naja bitu c'ü o mbã'bã.

⁵ Cjanu o xich'i c'ua ndeje 'naja ts'i ndamojmi c'ü mi xindyēji. Cjanu o mbürü o mbe'chp'e o ngua'a c'o o discípulo. Mi tjintspi c'ua co nu c'ü o bitu c'ü mi pã'bã.

⁶ Cjanu o böbü a jmi e Simón Pedro. E Pedro o xipji:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. ¿Jenga rí pechquegö ín cua'a?

⁷ O ndünrü e Jesús, o xipji:

—Nu yo rrã cjagö, dya in pãrãgue dya. Cja rí pãrã después nu yo rrã cjagö.

⁸ O ndünrü c'ua e Pedro:

—Dya pje rá jë'tsc'i rí pechquegö ín cua'a.

O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nu 'ma dya rí jyëtsqui rá pe'chc'e, dya pje rí jogövi.

⁹ O mama c'ua e Simón Pedro:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö. Dya nguextjo ín cua c'ü rí pechque. Xo rí pechque ín dyë'ë 'ñe ín jmi'i.

¹⁰ O mama c'ua e Jesús:

—Nu c'o ya xaja, ya nguetjo o nguaji c'ü xe ra be'chp'eji, ngue c'ua ra nda chjĩzĩ texe. Nu'tsc'eji ya chjĩzĩts'üji na jo, pero dya chjĩzĩts'üji in texeji.

11 E Jesús ya mi pãrã cjo ngue c'ü ro nzhö'ö, nguec'ua o mama a cjanu: “Dya chjĩzĩts'üji in texeji.”

12 Nuc'ua 'ma o nguarü o mbe'chp'e o nguaji, cjanu o ngans'a c'ua o bitu, o ndējē. O mimitjo c'ua na yeje cja mexa. Cjanu o dyönüji c'ua, o xipjiji:

—¿Cjo in pãrãji yo cja ró cja'c'üji?

13 Nu'tsc'eji in xitsiji que nguezgö in xöpütezüji, nguezgö in Jmuzüji. Na jo c'ü in mamaji, na ngueje na cjuana.

14 Nuzgö in xöpütezüji, in Jmuzüji, ró pe'chc'egö in cuaji. Nguec'ua, nu'tsc'eji xo ni jyodü rí pötqui pe'ch'e in cuaji.

15 Nuzgö c'ua ja nzi rvá cja'c'üji, nu'tsc'eji, xo ni jyodü rí pötqui tsjagueji a cjanu.

16 Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, 'naja mbëpji, dya xenda na nojo que na ngueje o lamu. Ne xo ri ngueje c'ü o däjä, dya xenda na nojo que na ngueje nu c'ü o ndäjä.

17 Nu 'ma in pãrãji yo, me rí mäjäji 'ma rí tsjaji.

18 Rí pãrãgö ja ga cjatsc'eji nu'tsc'eji ró juan'c'üji. Rí pãrãgö bübüts'c'eji 'naja c'ü ra tsja c'ua ja nzi ga t'opjü c'ü mama a cjava: “Maco mi dyocjöbe c'e bëzo y ma sigöbe o xëdyi, pero ra nzhögü c'ü.” Dya in texeji rí tsjaji yo.

19 Rí xi'ts'iji yo, 'ma dya be va sädä ngue c'ua 'ma ra zädä yo, rí ñejmeji, nu c'ü ya ró xi'ts'iji, rvá ëcjö cja Mizhocjimi.

²⁰ Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, nu 'ma rá täc'öji rí zopjüji yo nte, nu c'ü ra säc'ëji nguetscö säcjö 'ma c'ü. Nu 'ma ra säcjö c'ü, xo säjä 'ma c'ü o ndäcjägö.

Jesús anuncia que Judas lo traicionará

²¹ 'Ma o nguarü o mama a cjanu e Jesús, me go nguijñi go sufrido o mü'bü c'ua. O xipjiji na jo:

—Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, nu'tsc'ëji bübüts'ëji 'naja c'ü ra nzhögü.

²² Nuc'ua c'o o discípulo mi pötma jñandaji. Dya mi pãrãji cjó ngue c'ü je vi mama.

²³ 'Naja c'o o discípulo 'natjo c'ua mi junrüvi e Jesús. E Jesús me mi s'iya c'e discípulo.

²⁴ E Simón Pedro o tsjapü seña c'e discípulo ngue c'ua ro tsja t'önü cjó je ngue c'ü mi xipji e Jesús.

²⁵ Nuc'ua c'e discípulo c'ü 'natjo c'ua mi junrüvi e Jesús o dyönü:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, ¿cjó ngue c'ü ra nzhöc'ügue?

²⁶ O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nu c'ü rá unü ne xëdyi nu rá tü'bü cja ne jñönü ngue c'ü ra nzhögü c'ü.

Cjanu o ndü'bü c'ua, cjanu o unü e Judas Iscariote c'ü nu t'i e Simón.

²⁷ Nuc'ua e Judas, 'ma o jñü'ü c'e xëdyi, o nguich'i c'ua c'ü dya jo cja o mü'bü. E Jesús o xipji c'ua:

—Nu c'o rí tsjague, ya extí ma'a rí ma tsjague c'o.

²⁸ Nu c'o dyaja c'o mi junrü cja mexa, dya pje mbãrãji jenga mi xipji a cjanu.

²⁹ E Judas mi tũ'ũ c'e cñimerio. Mi cãrã c'o discípulo c'o mi cijñi e Jesús mi xipji e Judas ro ma ndö mü c'o mi jyodü cja c'e mbaxua. Mi cãrã c'o mi

cjiñi mi xipji e Jesús c'ü ro ma unü merio c'o dya pje mi pë's'i.

³⁰ Nuc'ua e Judas 'ma o jñü'ü c'e xëdyi, exo mbedye c'ua. Ya mi xömü.

El nuevo mandamiento

³¹ Nuc'ua 'ma o mbedye e Judas, o mama c'ua e Jesús:

—Nutschö rvá ëcjö cja Mizhocjimi, rá cjagö dya nu c'ü rvá ëjë rá cja'a. A cjanu ra 'ñetse c'ü me na nojozügö. A cjanu xo ra 'ñetse c'ü me na nojo Mizhocjimi c'ü ngueje mi Tatagö.

³² C'ü rá cjagö, ya zädä rá cjagö. Nguéc'ua ra 'ñetse c'ü me na nojo Mizhocjimi. Nuc'ua Mizhocjimi ra tsjapü ra 'ñetse c'ü me na nojozü, nutschö rvá ëcjö cja Mizhocjimi.

³³ Nu'tsc'eji ín ch'itsc'öji, ya 'natjo ndajme xe rá bübü co nu'tsc'eji. Rí jyongügöji. C'ua ja nzi rvá xipji c'o pje pjëzhi cja c'o nte a Israel, a cjanu xo rí xi'ts'igöji dya. Nu ja je rá magö, nu'tsc'eji, dya ra sö rá möcjöji dya.

³⁴ Rí xi'tsc'öji 'na jña nu cja dadyo. Nguejnu rí tsjaji nu. Rí pötqui s'iyaji. C'ua ja nzi rvá s'iyats'ügöji, je xo rguí s'iyagueji a cjanu.

³⁵ 'Ma rí pötqui s'iyaji, a cjanu ra mbärã texe yo nte ngue'tsc'eji ín discípulots'üji.

Jesús anuncia que Pedro le negará

³⁶ E Simón Pedro o xipji e Jesús:

—Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö. ¿Ja je rí mague?

O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nu ja je rá magö, dya pje ra sö rá möcjöji dya. Cja ne rí sät'ägueji después nu ja je rá sätc'ö.

³⁷ O ndünrü c'ua e Pedro:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, ¿jenga dya ra sö rá mēgovi dya? Nutscö rá nzhötsjējē ngue c'ua ra mbö'tc'ü dya ra mbö'tc'ügueji.

³⁸ O ndünrū e Jesús, o xipji:

—Nu'tsc'e Pedro, in mangue rí nzhötsjējē ra bö'tc'ü ngue c'ua dya ra bötcügö. Pero na cjuana c'ü rí xi'ts'igö, 'ma rí dyärä ra huë'ë o chare, ya rí pa na jñi rgui tsänngä c'ü in pãcãgö.

14

Jesús, el camino al Padre

¹ Xe ma ña'a e Jesús, o mama:

—Dya me ra triste in mü'büji. Rí 'ñench'e in mü'büji Mizhocjimi. Xo rí 'ñench'ezügö cja in mü'büji.

² A jens'e nu ja bübü mi Tatagö, nunu, me järä na puncjü ja rá bübügöji. Nuzgö ya rá magö a manu, rá ma xã'mã nu ja rí bübügueji. Nu 'ma dya ri järä na puncjü o ngümü nu ja rí bübügueji, dya ro xi'ts'iji a cjanu.

³ Nuzgö na cjuana rá magö, rá ma xã'mãgö nu ja je rí bübügueji. Pero rá êtcjö na yeje. Rá sints'iji ngue c'ua nu ja je rá magö, nu'tsc'ejí xo rí ma bübügueji nu.

⁴ Nu'tsc'ejí ya in pãrãji nu ja je rá magö. Xo in pãrãji c'e 'ñiji c'ü je sät'ã nu.

⁵ Nuc'ua e Tomás o xipji:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'üjme, dya rí pãrãgöjme nu ja je rí mague. ¿Ja rgá sö rá pãrãgöjme c'e 'ñiji c'ü je sät'ã nu?

⁶ O ndünrū c'ua e Jesús, o mama:

—Nuzgö nguetscö e 'ñiji. Nguetscö rí jí'ts'iji c'ü na cjuana ja ga cja Mizhocjimi. Nguetscö rí da'c'üji c'ü sido rí bübü'tjoji. 'Ma cjó c'o ra 'ñench'ezü cja o mü'bü, ra zät'ä a jens'e 'ma nu ja bübü mi Tatagö. 'Ma jiyö, dya ra sö ra zät'ä.

⁷ Nu 'ma ya ri pãcãgöji, ya xo ri pãrãji mi Tata. Nudya, ya i pãrãji mi Tata, ya i jñandaji dya angueze.

⁸ E Felipe o xipji c'ua:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'üjme, jítsigöjme c'ü nin Tata. Nguextjo c'ü rí negöjme c'ü.

⁹ E Jesús o xipji c'ua:

—Nu'tsc'e Felipe, ya mezhe rí bübügöji. ¿Cjo dya be in pãrã cjó je nguetscö? Nu c'ü ya o jñandga, ya xo jñanda mi Tatagö c'ü ngueje Mizhocjimi. ¿Jenga in mamague: “Jítsijme c'ü nin Tata”?

¹⁰ ¿Cjo dya in ejmegue je rí bübügö cja mi Tata, y mi Tata je bübüzügö? Yo jña'a yo rí xi'ts'igöji, dya pje rí mamatsjögö yo. Ngueje mi Tata c'ü je bübüzügö c'ü xitsi rá cja yo rí cjagö.

¹¹ Ya ró xi'ts'iji rí bübügöbe mi Tata, je xo bübüzügö mi Tata. 'Ma dya sö rí jñunt'ü in mü'büji c'ü ró xi'ts'itjoji, 'ñejmeji na ngueje yo na nojo yo rí cjagö.

¹² Nuzgö, na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, nu c'ü ra 'ñejmezügö, xo ra tsja c'ua ja nzi rgá cjagö. Nuzgö ya ngue rá magö cja mi Tata. Nuc'ua nu c'ü ra 'ñejmezügö rá unü c'ü ra tsja c'ü xenda na nojo que na ngue yo rí cjagö.

¹³ 'Ma rí jyodü rí tsjaji c'ua ja nzi rgá negö, ra sö rí dyötüji mi Tata a jens'e. Nuc'ua rá da'c'üji c'ua ja nzi gui dyötüji c'ü. A cjanu ra 'ñetse c'ü me na nojo mi Tatagö c'ü ngueje Mizhocjimi.

14 'Ma pje rí dyörüji na ngueje in ejmezü, nutscö rá cja'a.

Jesús promete enviar el Espíritu Santo

15 'Nu 'ma in s'iyazüji, rí tsjaji yo rí mandats'ügöji.

16 Nutscö rá ötügö mi Tata a jens'e. Angueze ra ndäjä ne 'naja ra ě bübü co nu'tsc'ejji c'ü ra 'ñe mböxc'üji. Sido ra bübüts'ügueji c'ü.

17 Nu c'ü ra dya'c'üji Mizhocjimi ngueje o Espíritu c'ü ra jí'ts'iji ja ga cja Mizhocjimi. Nu c'o cārā cja ne xoñijōmü c'o dya ench'ezü cja o mü'büji, o Espíritu Mizhocjimi dya sö ra bübüji, na ngueje dya pārāji angueze, ni xo pārāji ja ga pēpji c'ü. Pero nu'tsc'ejji in pārāgueji na ngueje bübü co nu'tsc'ejji. Xo ra bübü cja in mü'bügueji.

18 Nuzgö dya rá sogüts'üji nza cja 'na jyoya. Nuzgö rá yepe rá nzhogütjogö rá ějē va ja in cārāgueji.

19 Dya cja ra mezhe c'ü xe ra jñandga yo cārā cja ne xoñijōmü. Pero nu'tsc'ejji rí jñandgaji. Sido rá bübütjogö, nguec'ua nu'tsc'ejji xo sido rí bübütjogueji.

20 Nu'tsc'ejji, 'ma ra zädä c'e pa'a c'ü ra ějē o Espíritu Mizhocjimi, rí pārāji je rí bünc'öbe mi Tata. Xo rí pārāji in bünc'ejji co nutscö, 'ñe nutscö rí bünc'ö cja in mü'bügueji.

21 Nu c'ü pārā yo rí mandagö, c'ü xo ra tsja'a yo rí mandagö, ngueje c'ü s'iyazü c'ü. Mi Tatagö xo ra s'iya nu c'ü s'iyazü. Nuc'ü, xo rá s'iyagö c'ü. Nuc'ü, xo rá cjäpü ra mbācā na jo'o.

22 O ndünrū c'ua e Judas c'ü dya mi ngueje e Judas Iscariote, o mama:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügöjme. ¿Ja rgá s'ö'ö rí ts-jacüjme rá pá'c'ãjme c'ü dya ra mbã'c'ã yo cãrã cja ne xoñijõmü?

²³ O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nu c'o s'iyazügö ra tsja'a yo rí mama. Nuc'ua ra tsja mi Tatagö xo ra s'iyaji anguezeji. Nuc'ua nutscöbe rá ã bübügöbe cja o mü'büji.

²⁴ Nu c'o dya s'iyazü, dya xo cja'a yo rí mama. C'o jña'a c'o rí mangö, dya pje rí mamatsjögö yo. Mi Tatagö c'ü o ndäcjägö, xitsi rá mama yo jña'a yo.

²⁵ 'Nu yo jña'a yo, rí xi'ts'iji dya yo, nudya xe rí bübü cja in jmiji.

²⁶ Mizhocjimi c'ü ngueje mi Tatagö ra ndäjä nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji c'ü ngueje o Espíritu angueze. Nuc'ü, ra pätcägö c'ü. Ra xö'c'üji texe, ra mbeñc'ejí texe c'o ró xi'ts'igöji.

²⁷ 'Yo nte 'ma zenguaji yo nín minteji, xipjiji ra söyaji. Pero c'o o mü'büji sido sũ'ũ, dya söya. Nutscö, söya ín mü'bügö, rá cjäpü ra söya in mü'bügieji. Nuzgö ya rá magö. Pero dya rí sũ'ũji, ra söya in mü'büji.

²⁸ Ya me sũ in mü'bügieji na ngueje ya i dyäräji c'ü ró xi'ts'iji ya rá magö. Rá nzhogü rá êtcjö c'ua ja ri cãrãgieji. Nu 'ma xenda ri s'iyazüji, me ri mäcjeji 'ma, na ngueje rá ma cja mi Tata a jens'e. Na ngueje mi Tatagö xenda na nojo que na nguezgö.

²⁹ Ya ró xi'ts'iji dya, nudya dya be sädã. Ngue c'ua 'ma ra zädã, sido rí 'ñejmezüji.

³⁰ 'Dya cja xe rá ñaji na puncjü, na ngueje va ëjë c'o nte c'o pëpi c'ü dya jo. C'ü dya jo manda cja o mü'bü yo cãrã cja ne xoñijõmü. Pero dya sö ra manda cja ín mü'bügö.

³¹ Pero ni jyodü ra mbârã yo cãrã cja ne xoñijõmü, nuzgö me rí s'iyagö mi Tata. Nguец'ua rí c jagö c'o mandazü mi Tata. Böbüji. Rá pedyeji va.

15

La planta de uva y sus ramas

¹ O mama e Jesús:

—Na cjuana nguetscö e za'a c'ü me na jo. Mi Tatagö a jens'e ngue c'ü pjörü c'e za'a c'ü.

² Texe o dyëza c'ü bübüzügö c'o dya quis'i, ra dyëch'iji. Texe dyëza c'o quis'i, ra dyodüji ngue c'ua xenda ra nguis'i na puncjü.

³ Nu'tsc'eji ya i 'ñejmeji c'o jña'a c'o ya ró xi'ts'iji, nguец'ua ya jogü in mü'büji dya.

⁴ Sido rí 'ñejmezügöji, nuc'ua nutscö sido rá bübü cja in mü'büji. Chjëntjovi nza cja 'naja dyëza, 'ma dya ra bübü cja c'e za'a, dya ra nguis'i. Xo rga cjatjots'ügueji nu, nu 'ma dya sido rí 'ñejmezügöji, dya xo sö rí tsjaji nu c'ü rí negö.

⁵ 'Nutscö nguetscö e za'a. Nu'tsc'eji ngue'tsc'eji o dyë'ë. Nu c'ü sido ra 'ñejmezügö, nutscö sido rá bübügö cja o mü'bü c'ü. Nuc'ü, ra sö ra tsja nu c'ü rí negö. Nu'tsc'eji, dya ra sö pje rí tsjaji c'ü rí negö, 'ma dya rí 'ñejmezügöji.

⁶ Nu c'ü dya sido ra 'ñejmezügö chjëntjovi nza cja 'na dyëza c'ü dya jo, c'ü panatjoji, cja na dyot'ü c'ua, cja na jñüs'üji c'ua, cja na ngöt'üji a sivi, ra ndë'ë.

⁷ 'Nu 'ma sido rí 'ñejmezügöji, nu 'ma sido ra bübü in jñagö cja in mü'bügueji, nuc'ua dyörüji c'ü rí ñe'ejji. A cjanu ra dya'c'üji 'ma.

⁸ Nu 'ma rí tsjaji c'ü rí negö, ra 'ñetse 'ma c'ü ri ngue'tsc'eji ín discípulots'ügöji. A cjanu ra 'ñetse 'ma, c'ü me na nojo mi Tatagö.

⁹ C'ua ja va s'iyazügö mi Tata a jens'e, je xo rvá s'iyats'ügöji. Sido rí tsjaji c'ü rí negö na ngueje rí s'iyats'üji.

¹⁰ Mi Tatagö a jens'e me sido s'iyazügö c'ü, na ngueje rí c jagö c'o mandazü angueze. A cjanu sido rá s'iyats'üji 'ma rí tsjaji c'o rí mandats'üji.

¹¹ 'Ró xi'ts'iji nu yo jña'a yo, ngue c'ua ra mājā in mü'büji c'ua nzi rgá mājägö. A cjanu, na cjuana me rí mäjceji 'ma.

¹² Ngueje nu rí mandats'üji nu, rí pötqui s'iyaji c'ua ja nzi rvá s'iyats'ügöji.

¹³ Nu c'ü xenda s'iyate ngue c'ü ra unütsjējē c'ü ra bö't'ü c'ü; ngue c'ua dya ra bö't'ü c'ü jovi.

¹⁴ Nu'tsc'eji ngue'tsc'eji rí jogöji, nu 'ma rí tsjaji yo rí mandats'ügöji.

¹⁵ Dya cja rá xi'ts'iji c'ü ri ngue'tsc'eji ín mbëpjits'ügöji, na ngueje 'naja mbëpji dya pãã c'o cja'a ɔ lamu. Rí xi'ts'iji dya, c'ü ngue'tsc'eji rí joji dya, na ngueje texe c'o ró ärägö cja mi Tata a jens'e, ya ró xi'ts'iji.

¹⁶ Nu'tsc'eji dya i juancügöji. Nuzgö nguetscö ró juan'c'ügöji. Ró empc'egöji ngue c'ua sido rí tsjaji c'ua ja nzi rgá negö, rí ma zopjüji yo nte ngue c'ua sido ra 'ñejmezüji anguezeji. Nuc'ua texe c'o rí dyötüji mi Tata a jens'e na ngueje in ejmezüji, angueze ra dya'c'üji.

¹⁷ Nutscö rí mandats'üji rí pötqui s'iyagueji.

El mundo odia a Jesús y a los suyos

18 "Ma ra nuc'üji na ü yo cãrã cja ne xoñijõmü c'o dya ejmezü, dya me rí tsjijñiji. Rí mbeñegueji nutscö ot'ü o nugöji na ü 'ma dya be mi nuc'ejj na ü.

19 Nu 'ma ri tsjaji c'ü cja yo cãrã cja ne xoñijõmü c'o dya ejmezü, nu'ma, ro s'iyats'ügueji 'ma yo. Pero nu'tsc'ejj ya i 'ñejmezügöji na ngueje ró juan'c'ügöji. A cjanu, dya pje in cjaji c'ua ja nzi ga tsja c'o dya ejmezü, nguec'ua nuc'ügueji na ü.

20 Mbeñeji c'e jña'a c'ü ró xi'ts'iji: "Naja mbëpji dya xenda na nojo que na ngueje o lamu." Nu 'ma ya nugöji na ü, me trãcjãji, xo 'ñetsc'ejj xo ra nugöji na ü, ra ndrãc'ãji. 'Ma o dyãtcãgöji c'o ró xipjiji, xo ra dyã'tc'ãgueji c'o ró xipjiji.

21 Ra tsja'c'üji a cjanu, na ngueje in ejmezügöji. Dya pãrãji nu c'ü o ndãcjã ró ëcjö cja ne xoñijõmü.

22 'Nudya tÿji o nzhubÿji dya, na ngueje 'ma ró ë zopjügöji in jñagö, dya 'ñejmezÿji.

23 Nu c'ü nugügö na ü, xo nu'u na ü c'ü mi Tatagö a jens'e.

24 Ró cjagö c'o me na nojo a jmi anguezeji c'ü dya sö cjó ro tsja. Nguec'ua va unÿji ngüenda c'ü o ndãcjã mi Tatagö. Pero dya 'ñejmezÿji. Nguec'ua, dya nguextjozgö nugöji na ü, xo nuji na ü c'ü mi Tatagö. Nguec'ua me tÿji o nzhubÿji dya.

25 A cjanu, va sãdã nu c'ü t'opjü cja o leyji c'ü o unü Mizhocjimi anguezeji. Je mama a cjava: "O nugÿji na ü, dya pje rmí cjagö", eñe cja c'e ley.

26 Xe mi ña e Jesús, o mama:

—Nuc'ua 'ma ra ëjë nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji, ngue c'ü ra mama c'ü ja ga czazgö c'ü. Nuzgö nguetscö rá täjä ndeze cja mi Tatagö a jens'e nu c'ü ra 'ñe

mböxc'üji. Ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü ra jí'ts'iji c'ü na cjuana.

²⁷ Nu'tsc'ejí xo rí mamaji ja ga cjazgö, na ngueje rí dyocjöji ndeze 'ma ot'ü 'ma ró zopjü yo nte.

16

¹ 'Nuzgö rí xi'ts'iji yo jña'a yo, ngue c'ua dya rí chjench'ejí a xütjü.

² Yo nte a Israel ra pjongüts'üji cja o nintsjimiji. Ra zädä 'ma ra nguijñiji c'ü ri ne Mizhocjimi ra tsja anguezeji ra mbö'tc'üji.

³ Ra tsjaji a cjanu na ngueje dya pârãji mi Tata, ne xo ri nguetscö pãcãji.

⁴ Ya ró xi'ts'iji yo, ngue c'ua 'ma ra zädä c'e pa, rí mbeñeji ya rvá xi'ts'igöji yo.

Lo que hace el Espíritu Santo

'Cja rrã xi'ts'iji dya yo jña, na ngueje cja ni jyonc'ejí rí pârãgueji dya.

⁵ Nudya, rá ma'a nu ja je bübü c'ü o ndäcjä. Pero nu'tsc'ejí, ne ri 'najats'ügueji, dya cjó önnü ja je rá ma.

⁶ Me in cjijñiji na puncjü cja in mü'büji na ngueje ró xi'ts'iji yo.

⁷ Rí xi'ts'igöji c'ü na cjuana. Nuzgö ni jyodü rá magö, na ngueje 'ma dya rá magö, dya ra êjêts'ügueji nu c'ü ra'ñe mböxc'üji. Nu 'ma rá magö, rá täjä c'ü ra 'ñe mböxc'üji.

⁸ Nu 'ma ra êjê c'ü, ra tsjapü yo cãrã cja ne xoñijö mü ra mbãrãji c'ü tñji o nzhubüji. Xo ra tsjapü ra mbãrãji nguextjozgö me na jozgö, nguextjozgö sö rá jocüji. Ya xo ra tsjapü ra mbãrãji ngue Mizhocjimi c'ü ra jñünpü ngüenda anguezeji ra ma sufridoji.

9 Nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji, ra tsjapü ra mbârâji c'ü tûji o nzhubüji na ngueje dya ench'ezügö cja o mü'büji.

10 Ra tsjapü ra mbârâji me na jozgö, nguextjozgö sö rá jocüji. Na ngueje 'ma ya rga tügö, rá tetjogö. Nuc'ua rá magö cja mi Tata. Dya cja xe rí jñandgaji.

11 Nu c'ü ra 'ñe mböxc'üji, ra tsjapü ra mbârâji, Mizhocjimi manda y ra tsjapü ra ma sufrido nu c'o dya ätä angueze. Na ngueje Mizhocjimi ya ri jizhi c'ü ra ma sufrido c'ü dya jo c'ü manda cja ne xoñijö mü.

12 'Xe rí pë's'itjogö na puncjü c'o rá xi'ts'iji. Pero dya be sö rí tendioji ja ga cja nu c'o ro xi'ts'iji.

13 Nu 'ma ra ëjë o Espíritu Mizhocjimi, nuc'ü, ra jí'ts'iji texe c'o na cjuana. Nuc'ü, dya pje ra ñatsjējē. Ra mama texe c'o ra dyärä c'o mama Mizhocjimi. Nuc'ü, ra 'ñe ngöxc'üji c'o cja ra zädä.

14 Angueze ra jí'ts'iji c'ü me na nozgö, na ngueje ra mböxc'üji rí tendioji na jo ja ga cja c'o ín jñagö c'o ya ró xi'tsc'öji.

15 Texe c'ua ja ga cja mi Tatagö, nuzgö xo ga cjazgö nu. Nguéc'ua ró mama: “O Espíritu Mizhocjimi ra mböxc'üji rí tendioji na jo ja ga cja c'o ín jñagö c'o ya ró xi'tsc'öji.”

La tristeza se cambiará en alegría

16 Dya cja ra mezhe c'ü xe rí jñandgagöji. Nuc'ua, dya ra mezhe rí jñandgatjoji na yeje.

17 Nuc'ua c'o o discípulo bübü c'o o pötva mama: —¿Ja ga cja yo xitsiji: “Dya cja ra mezhe xe rí jñandgaji, nuc'ua, dya ra mezhe rí jñandgatjoji na yeje”? ¿Jenga nde mama: “Dya rí jñandgaji na ngueje rá magö cja mi Tata”?

18 Mi mamaji c'ua:

—Pārã, ¿ja ga cja yo mama: “Dya cja ra mezhe”? Nuzgöji, dya rí pārãgöji ja ga cja c'ü mama.

19 O mbãrã e Jesús, mi ne ro dyönüji, nguec'ua o xipjiji c'ua:

—In pötqui dyönütsjëji pje ne ra mama c'ü ró xi'ts'iji c'ü dya cja ra mezhe xe rí jñandgaji, nuc'ua, dya ra mezhe rí jñandgatjoji na yeje.

20 Nuzgö na cjuana c'ü rí xi'ts'iji, nu'tsc'ejí me rí huë'ëji, me rí tristegueji rí mbenzeji. Pero yo cãrã cja ne xoñijö mü c'o dya ejmezügö, nuyo, me ra mäjã yo. Nu'tsc'ejí me rí tsijñiji cja in mü'büji. Pero nu c'ü me rguí tristeji, exi ngue c'ü rguí mäcjeji después.

21 'Naja ndixü, nu 'ma mus'ü o t'i, me sufrido na ü'ü. Nuc'ua 'ma ya mus'ü c'ü nu ts'it'i, dya cja mbeñe c'ü na ü'ü. Ya mäjätjo na ngueje c'ü ya vi mus'ü 'naja ts'it'i cja ne xoñijö mü.

22 Nu'tsc'ejí, je xo ga cjatsc'ejí dya nu. Me in sufridoji c'ü me in cijñiji cja in mü'büji. Pero rá chjëtjoji na yeje. Nuc'ua me ra mäjätjo na yeje in mü'büji. Dya cjó ra sö ra jñücüts'ügueji c'ü me rí mäjãji.

23 'Nu pa'a c'ü rá chjëtjoji na yeje, dya pje rí dyönngüji 'ma. Ya ri pārãji ja ga cja c'ü rí xi'ts'iji dya. Na ngueje in ejmezüji, sö rí dyötüji mi Tata a jens'e. Nuc'ua ra dya'cüji c'ua ja nzi gui dyötüji c'ü.

24 Dya be in nãngãji ín chjügö c'ü pje ni dyötüji mi Tatagö. Dyötüji dya. Texe nde ra dya'cüji, ngue c'ua me ra mäjã in mü'büji.

Jesucristo, vencedor del mundo

25 'Nu yo ró xi'ts'iji, dya be sö rí tendioji na jo ja ga cja yo. Ra zädä 'ma ya rá xi'ts'iji na jo ja ga cja mi Tata.

26 Dya rí xi'ts'iji nguetscö rá ö'tc'üji mi Tata. C'e pa'a c'ü, rí dyötütsjēji mi Tata, rí ñänngäji ín chjügö.

27 Na ngueje nguetsjē mi Tata c'ü s'iyats'üji, na ngueje nu'tsc'eji me ín s'iyazüji. I ñejmeji c'ü je rvá ěcjö cja mi Tata c'ü Mizhocjimi.

28 Je rvá ěcjö cja mi Tata a jens'e. Ró ěcjö cja ne xoñijömmü. Ya ngue rá pedye cja ne xoñijömmü. Rá nzhögü, rá ma cja mi Tata.

29 C'o o discípulo o xipjiji c'ua:

—Nudya, 'ñetse na jo, yo jña yo ín mangue. Ya ró tendiojme ja ga cja c'o ín xitsijme.

30 Nudya ya rí pãrãgöjme c'ü nde ín pãrãgue texe. In pãtcöjme ín mü'büjme, nguec'ua dya ni jyodü rá cja'c'üjme t'önü. Nguec'ua ya rí ejmejme je i pedyegue cja Mizhocjimi.

31 O ndünrö c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Nudya, ¿Cjo ya ín ejmezüji dya, 'ma?

32 Ya ngue ra zädä c'e hora, na cjuana ya o zädä, c'ü rí pjötc'eji ín texeji. Nde 'naja rguí möcjeji cja in nzungueji. Nuc'ua ya rí sogüzütsjēji. Pero nutscö, dya rí bübütsjēgö. Nuzgö rí bünc'öbe mi Tata c'ü bübü a jens'e.

33 Nu yo jña'a yo, rí xi'ts'iji yo, ngue c'ua mas rí 'ñejmezüji, a cjanu rá da'c'üji ra söya in mü'bügueji. Cja ne xoñijömmü me rí sufridogueji. Pero, dya rí sũji na ngueje ró töpügö nu c'ü manda yo cãrã cja ne xoñijömmü.

17

Jesús ora por sus discípulos

¹ Nuc'ua 'ma o nguarü e Jesús o mama yo jña'a yo, o nä's'ä c'ua a jens'e, o mama:

—Nu'tsc'e mi Tatats'ü, ya zädä c'e hora 'ma rá tügö. Tsjapü ra mbārã yo nte cjó je nguetscö. Rí tsjapü ra mbārãji nguetscö in Ch'izgö me na nozgö. A cjanu, ngue c'ua xo ra mbã'c'ãji me na notsc'e, nu'tsc'e mi Tatats'ügö a jens'e.

² Nu'tsc'e mi Tatats'ü, ya i dyacö rá mandagö texe yo nte cja ne xoñijömmü. Nu c'o ench'ezügö cja o mü'bü, rá unügö c'ü sido ra bübütjoji.

³ Sido ra bübütjoji na ngueje pã'c'ãji, nu'tsc'e nguetjots'ügue in Mizhocjimigue c'ü na cjuana. Sido ra bübütjoji na ngueje xo pãcãji, nutscö e Jesucristo i chãcjägö cja ne xoñijömmü.

⁴ Nutscö ró jíchi yo nte yo cãrã cja ne xoñijömmü c'ü me na nots'ügue, na ngueje ró cja texe c'o i xitsi.

⁵ Nudya, mi Tatats'ü, rí tsjague ngue c'ua rá bübügö na yeje co nu'tsc'e nu ja me na nojots'ügue. Rí tsja ngue c'ua rá bübügövi c'ua ja nzi rmá bübügövi 'ma dya be mi t'ät'ä ne xoñijömmü.

⁶ 'Nu c'o cãrã cja ne xoñijömmü yo i dyacü, ngue'tsc'e je i 'ñünbü o mü'büji, ngue c'ua o 'ñench'ezü cja o mü'büji. Nujyo, ró jíchiji ja ga cjats'ügue, mi Tatats'ü. Anguesji sido cjaji nu c'o in mangue.

⁷ Texe c'o ró cjagö, 'ñe c'o ró mangö, ngue'tsc'e i xitscö ró cjagö, ngue'tsc'e i xitscö ró ñagö.

⁸ Na ngueje ya ró xipjiji c'o jña'a c'o i xitsi ro xipjiji. Anguesji o 'ñejmeji c'o ró xipjiji. Ya xo pãrãji

cja o mü'büji c'ü na cjuana je rvá ěcjö cja in dyë'ë. Ya xo 'ñejmeji, ngue'tsc'e i chäcjä cja ne xoñijö mü.

9 'Nu'tsc'e mi Tatats'ü, nutscö rí ö'tc'ügö yo o 'ñejmets'ü in jñague. Dya rí ö'tc'ügö yo cārā cja ne xoñijö mü yo dya ejme. C'o rí ö'tc'ügö ngueje c'o i dyacü na ngueje ngue'tsc'e je in 'ñeje dya yo.

10 Texe yo in ntegö ngueje in ntegue. Texe yo in ntegue ngueje in ntegö. Anguezeji pācāji exi ngue in Ch'izügö.

11 'Nutscö je rá magö nu ja je in bünc'e, nu'tsc'e mi Tatats'ü. Dya cja rá bübügö va cja ne xoñijö mü. Pero nu yo i dyacü, nuyo, cārāji cja ne xoñijö mü. Mi Tatats'ü, nu'tsc'e me na jots'ü, rí ö'tc'ü rí tsjapü nu yo i dyacü, ra mbā'cāji c'ü xo ngue'tsc'e nu Tatats'üji. A cjanu rí pjörüji. Nguéc'ua ra 'natjoji c'ua ja xo nzi ga cjazgövi, rí 'natjogövi, mi Tatats'ü.

12 Nutscö xe rí bübügö co anguesji, rí pjörügöji, na ngueje me na zë'ts'igue, i dyacügö ja rgá pjörüji. Nguéc'ua ne ri 'naja anguesji cjo ró bēzhigö. Nguextjo 'natjo c'ü o dyo'o o mü'bü c'ü dya jo. O bēzhi c'ü, c'ua ja nzi ga mama cja in jñague.

13 'Mi Tatats'ügö, ya rá magö c'ua ja je in bünc'e. Rrā mangö yo jña'a yo, nudya xe rí bünc'ö cja ne xoñijö mü, ngue c'ua nu yo i dyacö, na cjuana ra mājāji c'ua ja nzi rgá mājägö.

14 Nu yo i dyacü, ró xipjigöji in jñagö. Yo cārā cja ne xoñijö mü c'o dya ejme, me nuji na ü nu yo ejme in jñagö. Na ngueje c'ua ja nzi ga cjazgö c'ü dya rí tsja va cja ne xoñijö mü, je xo ga cjatjonu yo ejme in jñagö.

15 Dya rí ö'tc'ü c'ü rí sidyiji c'ü dya cja ra ngārāji cja ne xoñijö mü. Rrā ö'tc'ü rí pjörüji nu va cja ne

xoñijõmü nu ja manda c'ü dya jo.

¹⁶ Na ngueje dya menzumüji va cja ne xoñijõmü. C'ua ja nzi ga cjazgö, dya rí menzumü va cja ne xoñijõmü, je xo ga cjatjonu anguesji.

¹⁷ Anguezeji o 'ñejmeji in jñague, nguec'ua nu'tsc'e rí xõcüji ra tsjaji c'ua ja nzi gui ñegue. Ngue in jñague jíchiji c'ü in ñegue.

¹⁸ I chäcjä, ró ë zopjü yo cãrã cja ne xoñijõmü ró xipjiji yo in jñague. C'ua ja nzi vi chäcjägö cja ne xoñijõmü, ró juajnü anguesji ra zopjüji yo nte yo cãrã cja ne xoñijõmü.

¹⁹ Rá c jagö c'ua ja nzi gui ñegue rá tügö. Ngue c'ua anguezeji xo ra tsjaji c'ua ja nzi gui ñegue.

²⁰ 'Dya nguextjo yo i dyacü rí ö'tc'ü yo. Xo rí ö'tc'ü c'o cja ra 'ñejmezügö na ngueje c'o in jñagö c'o ra mama yo i dyacü.

²¹ Rí ö'tc'ü, texeji nde ra 'natjovi, c'ua ja nzi ga cjatsc'e mi Tatats'ü, in bübüzügö, nutscö rí bübüts'ügö. Rí ö'tc'ügö, texe yo xo ra 'natjovi co nutscövi. Rí ö'tc'ü a cjanu ngue c'ua yo cãrã cja ne xoñijõmü ra 'ñejmezüji c'ü ngue'tsc'e i chäcjägö.

²² Nu'tsc'e mi Tatats'ü, c'ua ja nzi rgá 'natjovi, xo ró unü anguezeji c'ü ri 'natjovi anguesji co nutscövi. Nguec'ua ri 'natjovi anguesji c'ua ja nzi rgá 'natjovi.

²³ Na ngueje ri bübü cja o mü'bü anguesji. Y nu'tsc'e mi Tatats'ü, ri bübüzügö. Nguec'ua anguesji na cjuana ra 'natjovi. A cjanu yo cãrã cja ne xoñijõmü ra mbãrãji ngue'tsc'e i chäcjägö. Xo ra mbãrãji ngue'tsc'e mi Tatats'ü in s'iyague anguesji, c'ua ja xo gui s'iyazügö.

²⁴ 'Nu'tsc'e mi Tatats'ügö, nu yo i dyacü, rí negö

c'ü xo ra bübüji nu ja je rá magö. Nguec'ua ra jñandaji c'ü me ma zö'ö rmá bübügö co nu'tsc'e 'ma dya be mi t'ät'ä ne xoñijö mü. Ra jñandaji c'ü ja gui s'iyazügö ndeze 'ma dya be mi t'ät'ä ne xoñijö mü.

²⁵ Nu'tsc'e, mi Tatats'ü, me in cjague me na jo. Yo cãrã cja ne xoñijö mü, dya pã'c'ãji. Pero nutscö rí pã'c'ã. Nu yo i dyacü xo pãrãji ngue'tsc'e i chãcjã.

²⁶ Ya ró unüji o mbã'c'ãji, nu'tsc'e mi Tatats'ü. Sido rá unüji yo, ra mbã'c'ãji. Nguec'ua, c'ua ja gui s'iyazü, ra mbãrãji cja o mü'büji c'ü xo in s'iyague anguesji. Xo rá bübügö cja o mü'bü anguesji.

18

Llevan preso a Jesús

¹ Ma o nguarü o mama yo jña'ayo e Jesús, nuc'ua o möji c'ua co o discípulo. O mbes'eji cja c'e ñinzhe c'ü ni chjü Cedrón, o zät'ãji nu ja je mi bübü 'naja huerta. Nuc'ua e Jesús co c'o o discípulo o cjogüji a mbo cja c'e huerta.

² Nu c'ü e Judas c'ü ro nzhö'ö e Jesús, xo mi pãrã nu cja c'e huerta. Na ngueje e Jesús ñe c'o o discípulo sido mi pöji nu.

³ E Judas o dyëdyi c'ua c'o xondaro. Xo dyëdyi c'o policia c'o mi pëpi c'o ndamböcjimi ñe c'o fariseo. Nuc'ua o möji cja c'e huerta. Ma tñji o lámpara ñe o tizhi c'o mi tjë'é. Nde ma jünji c'o rví tsjaji o chü.

⁴ E Jesús ya mi pãrã texe c'o ro tsjapüji c'ü. O ma chjëji c'ua, o dyönüji:

—¿Cjó ngue c'ü in jodügueji?

⁵ O ndünrü c'ua c'o nte c'o ma ë'ë e Judas, o xipjiji:

—Rí jodügöjme e Jesús c'ü menzumü a Nazaret.

E Jesús o xipjiji:

—Nutschö nguetscö e Jesús.

Xo mi bübü co anguesji e Judas, nu c'ü ro nzhö'ö e Jesús.

⁶ Nzi va mama e Jesús: “Nguetscö”, nuc'ua o ndã't'ãtsjëji na zëzhi o xütjütsjëji, o nügüji.

⁷ E Jesús o yepe o dyönüji c'ua:

—¿Cjó ngue c'ü in jodügueji?

Anguesji o mamaji:

—Rí jodügöjme e Jesús c'ü menzumü a Nazaret.

⁸ Nuc'ua o yepe o ndünrö c'ua e Jesús, o xipjiji:

—Ya ró xi'ts'iji que nguetscö. Nu 'ma nguetscö in jongüji, jyëtsquiji yo in discí pulogö ra möji.

⁹ A cjanu o zädä c'o jña'a c'o ya vi mama e Jesús. O mama: “Nu c'o i dyacü, dya pje ró bëzhigö ne ri 'naja c'o.”

¹⁰ E Simón Pedro mi jün 'na tjëdyi. O ngübü c'ua c'e tjëdyi cja o xipjadü. Cjanu o ya'bü c'ua c'ü nu mbëpji c'ü mi mero ndamböcjimi. O dyopcü c'ü nu ngö'ö cja o jodyë. Nu c'e mbëpji mi chjũ'ü Malco.

¹¹ Nuc'ua e Jesús o xipji e Pedro:

—Tsöt'ü c'ü in chjëdyi cja o xipjadü. Dya rí ts'axcügö c'ü rá cjagö c'ü ne mi Tatagö c'ü bübü a jens'e.

Jesús ante el jefe de los sacerdotes

¹² Nuc'ua c'o xondaro ñe c'ü mi manda cja c'o xondaro ñe c'o policia c'o mi menzumü a Israel, o zürüji e Jesús. Ya nde jyü'tp'üji c'ua o dyë'ë.

¹³ Nuc'ua ot'ü o zidyiji e Jesús cja nu ndã e Caifás c'ü mi chjũ Anás. C'e cjë'ë c'ü, mi mero ndamböcjimi e Caifás.

14 Mi ngueje e Caifás c'ü vi xipji c'o pje mi pjëzhi a Israel c'ü mi jyodü ro ndũ'ũ 'naja bëzo ngue c'ua dya ro ndũ texe c'o mejñiñi.

Pedro niega conocer a Jesús

15 E Simón Pedro mi tjünt'ü a xütjü e Jesús. Xo 'ñe 'naja o discípulo xo mi tjünxtjo a xütjü. Nu c'ü mi mero ndamböcjimi mi pãã c'e discípulo c'ü. O cjogü c'ua c'e discípulo co e Jesús nu ja ma bübü c'ü mi mero ndamböcjimi.

16 Nu c'e Pedro o nguejmetjo a tji'i cja c'e ngoxtji. O mbedye c'ua c'ü 'naja discípulo c'ü mi pãã c'e ndamböcjimi. O ma zopjü c'e ndixü c'ü mi mböngoxtji. O jyëziji c'ua o cjogü a mbo c'e Pedro.

17 Nuc'ua c'e ndixü c'ü mi mböngoxtji, o xipji e Pedro:

—¿Cjo dya xo ngue'tsc'e 'naja o discípulo ne bëzo nu?

O xipji c'ua angueze:

—Nutschö, dya nguetscö o discípuolzö nu.

18 Nuc'ua c'o mbëpji 'ñe c'o policía nde mi böbüji nu. Vi 'ñörüji chjeme na ngueje ma së'ë. Ma pa't'üji. Anguesji nde mi dyoji e Pedro ma pa't'üji cja sivi.

El jefe de los sacerdotes interroga a Jesús

19 Nuc'ua c'e ndamböcjimi o dyönü e Jesús, cjó mi ngue c'o mi tjünt'ü a xütjü angueze. Xo o dyönü pje nza cja c'ü mi xöpüji.

20 O ndünrü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nutschö ró zopjü na puncjü o nte cja ne xoñjõmü. Nutschö sido ró xöpüte cja yo nitsjimi va a Israel. Xo nde ró xöpüte cja c'e templo nu ja

je jmurü na puncjü ín menzumügöji. Dya pje ró mamagö c'ü dya cjó ro dyärä.

21 ¿Jenga ín önnügö dya yo? Dyönüji c'o ya o dyärä, pje ni mbë c'ü ró xipjiji. Nuc'o, pârã na jo c'o ró mangö c'o.

22 'Ma o mama a cjanu e Jesús, 'naja c'o policia c'ü mi bübü nu, o chötü 'naja mbädyë e Jesús. O xipji:
—¿Cjo je rga cjanu rgui chjüntügue ne ndamböcjimi?

23 O ndüntü c'ua e Jesús, o xipji:

—Nu 'ma ró tjüntügö na s'o, mamague pje pjëzhi c'ü na s'o c'ü ró xipji. 'Ma ró tjüntügö c'ü na cjuana, ¿jenga í pjëchqui ín jmigö?

24 Nuc'ua e Anás cjanu o ndäjä e Jesús nu cja e Caifás c'ü xo mi mero ndamböcjimi. Xe mi tjüt'ütjo o dyë e Jesús.

Pedro niega otra vez a Jesús

25 Xe mi böntjo e Simón Pedro, ma pa't'ütjo a sivi. O ña c'ua c'o xo mi cãrã nu, o dyönüji e Pedro:

—¿Cjo dya xo ngue'tsc'e o discí pulost'ü e Jesús?

E Simón Pedro o ngädä, o mama:

—Nuzgö, dya pje nguetscö 'naja o discípulo.

26 C'ü mi mero ndamböcjimi mi 'ñeje 'na o mbëpji c'ü mi ngue o dyojui c'e bëzo c'ü vi dyogü o ngõ'õ c'ü vi dyopcü e Pedro. O ña c'ua c 'e mbëpji o xipji e Pedro:

—Xo ró jantc'agö cja c'e huerta, nde mi dyocjevi e Jesús.

27 Nuc'ua o ngädätjo na jñi'i e Pedro. Nuc'ua jo ni huë'ë c'ua c'o chare.

Jesús delante de Pilato

28 Nuc'ua o mbedyeji c'ua cja o ngumü e Caifás, o zidyiji e Jesús cja o palacio c'e gobernador. Xõxtjo o zät'äji. Nu c'o pje mi pjëzhi a Israel dya o cjogüji nu cja c'e palacio. Na ngueje mi sÿji 'na ro contaminaoji. C'ua ja nzi ga mama o ley anguesji, 'na ro contaminaoji, dya ro sö ro zi'iji c'ü ch'unü cja c'e mbaxua c'ü ni chjÿ Pascua.

29 Nuc'ua o mbedye e Pilato nu ja je mi cãrã anguesji. O xipjiji:

—¿Pje vi sicjeji va ne bëzo nu?

30 O ndünrÿji c'ua, o xipjiji:

—Nu 'ma dya ro tsja c'o na s'o nu, dya xo ro ã nzhö'c'ÿjme.

31 O ndünrÿ c'ua e Pilato:

—Sidyigueji ngue c'ua rí jñÿnpÿji ngüenda c'ua ja nzi ga manda in leygueji.

C'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel o ndünrÿji c'ua:

—Dya in jëzguigöjme cjó rá pöt't'ügöjme.

32 A cjanu o zädä c'o vi mama e Jesús ja cja rvá ndÿ'ÿ.

33 Nuc'ua e Pilato o cjogü na yeje a ma a mbo'o nu cja c'e palacio. Nuc'ua o ma't'ÿ c'ua e Jesús, o xipji:

—¿Cjo ngue'tsc'e o jmuts'ÿ yo nte a Israel?

34 O ndüntü c'ua e Jesús, o xipji:

—¿Cjo in ejmetsjëgue yo, maxque bübü c'ü o xi'ts'í cjó je nguetscö?

35 O ndünrÿ c'ua e Pilato:

—A poco in cjinnce xo rí menzumügö a Israel. Nguetsjë c'o ndamböcjimi 'ñe c'o dyaja in menzumÿtsjëgueji c'o o ã nzhöc'ÿji va ja rí bünc'ö. Nguec'ua rí önnc'ÿ pje i tsjague.

³⁶ O ndünrū e Jesús, o xipji:

—Nutscö, dya nza cjazgö c'o dyaja jmu'u c'o manda cja ne xoñijö mü. 'Ma rva cjanu, nuc'ua nu c'o tjünt'ü ín xütjügö ro ñangagö c'o. Nguec'ua dya ro nzhögüji cja yo ín menzumügöjme va a Israel. Nguec'ua rí xí'ts'i, dya nza cjazgö c'o dyaja jmu'u c'o manda cja ne xoñijö mü.

³⁷ O ndünrū c'ua e Pilato:

—¿Cjo ngue'tsc'e 'naja c'ü manda 'ma?

O ndünrū c'ua e Jesús:

—In mamague c'ü rí mandagö. Ngueje c'ü je rvá te'egö c'ü. Nguec'ua rvá ëjë cja ne xoñijö mü ngue c'ua rá mama c'o na cjuana. Texe yo nte c'o ätä c'ü na cjuana pãrãji cjó je nguetscö.

³⁸ O dyönü c'ua e Pilato:

—¿Pje ni mbëjë c'ü na cjuana?

Jesús es sentenciado a muerte

'Ma o mama yo, o mbedye na yeje a tji e Pilato nu ja mi cãrã c'o nte a Israel. O xipjiji:

—Dya pje rí tö'tp'ü c'ü na s'o c'ü ro tsja c'e bëzo c'ü.

³⁹ Nu'tsc'eji in menzumüji a Israel in pë's'iji 'na tjürü c'ü in cjaji 'ma pedye ne mbaxua nu ni chjü Pascua. In ötcöji rá pjongü libre 'naja c'ü na o'o a pjörü. ¿Cjo in ne rá pjongü libre e Jesús c'ü in jmugueji?

⁴⁰ Nuc'ua o mapjüji na yeje texeji, o mamaji:

—Nuc'ü, dya rí pjongü c'ü. Pjongü e Barrabás.

Nu c'ü e Barrabás mi ngueje 'naja mbëë mi pö't'üte c'ü.

19

¹ Nuc'ua e Pilato o manda c'o xondaro o ndas'üji e Jesús.

² Nuc'ua c'o xondaro o mbeji 'naja corona c'ü mi dyavo bidyi. Nuc'ua cjanu o jñusp'üji cja o ñi e Jesús. Cjanu o jyecheji c'ua 'naja bitu c'ü ma cjipobü.

³ Cjanu o chëzhiji a jmi go mbë'chp'iji c'ua o jmi, o xipjiji:

—Nu'tsc'e in jmu'u cja yo nte a Israel, sido rí tsjague jmu'u.

Nuc'ua ya o chötüji c'ua c'o mbädyë.

⁴ Nuc'ua e Pilato o mbedye na yeje a tji. O xipji c'o nte a Israel c'o mi cãrã nu:

—Jñandaji. Rvá siñc'iji a tji e Jesús, ngue c'ua rí pãrãji dya pje ró tö'tp'ügö c'ü pje ro tsja'a c'ü.

⁵ Nuc'ua o mbedye c'ua a tji e Jesús. Mi juns'ü c'e corona c'ü mi dyavo bidyi. Nde mi je c'e bitu c'ü ma cjipobü. E Pilato o xipji c'ua c'o nte a Israel:

—Jñandaji dya. Ya bübü va ne bëzo.

⁶ C'o ndamböcjimi 'ñe c'o policía 'ma o jñandaji e Jesús, exo mapjüji c'ua, o mamaji:

—Chät'ä cja ngronsi nu, chät'ä cja ngronsi nu.

O ndünrü c'ua e Pilato:

—Nu'tsc'eji, sidyigueji, rí ma chät'äji. Nuzgö dya pje rí tö'tp'ügö c'ü na s'o c'ü ro tsja'a.

⁷ O ndünrüji c'ua:

—Nutscöjme rí pë'sc'öjme ín leyjme. C'ua ja nzi ga mandazügöjme c'e ley, ni jyodü ra ndü ne bëzo, na ngueje o tsjapütsjë c'ü ngue o T'i Mizhocjimi.

⁸ Nuc'ua 'ma o dyärä yo jña'a yo, xenda o zü'ü c'ua e Pilato.

⁹ Nuc'ua o cjogütjo c'ua na yeje a mbo cja c 'e palacio. O xipji c'ua e Jesús:

—¿Ja je in menzumügue?

E Jesús, dya pje o ndünrö c'ü.

¹⁰ Nuc'ua e Pilato o xipji:

—¿Jenga dya in tjüntcö yo rí zo'c'ü? ¿Cjo dya in pãrã pje pjëtscö? Sö rá empc'e libre. Xo sö rá nzhöc'ü c'ü ra ndät'äts'üji cja ngronsi.

¹¹ O ndünrö c'ua e Jesús:

—Dya pje ro sö pje ri tsjacü 'ma dya ro dya'c'ü sjëtsi Mizhocjimi c'ü bübü a jens'e. Nguec'ua nu c'ü o ë nzhögü cja in dyëgue, ngue c'ü xenda na nojo o nzhübü c'ü.

¹² Ndeze c'e ndajme c'ua, e Pilato mi ne ro 'ñeme libre e Jesús. Pero c'o nte a Israel mi mapjüji, mi mamaji:

—'Ma rí 'ñeme libre c'e bëzo, dya pje in joguevi 'ma e César c'ü mero jmu cja ne xoñijö mü. Na ngueje 'ma cjó c'o xe ra tsjapü jmu nza cja ga tsja c'e bëzo, nu'ma, chüvi e César 'ma.

¹³ Nuc'ua e Pilato, 'ma o dyärã yo jña'a yo, o zidytjo na yeje a ma a tji e Jesús. E Pilato o ma mimi c'ua, nu ja je mi jünpü ngüenda c'o nte. Cja jña hebreo mi chjü Gabata c'e lugar, c'ü ne ra mama nu ja vi mbäbãji cemento.

¹⁴ C'e pa'a c'ü, mi ngue 'ma mi preparaaji ngue c'ua c'ü na jyas'ü ro tsjaji c'e ndambaxua c'ü ni chjü Pascua. Ya vi zünü 'ñanto c'ü xörü. Nuc'ua e Pilato o xipji c'o nte a Israel:

—Jñandaji. Bübü va, nu in jmugueji, nu mandats'üji.

¹⁵ Anguesji o mapjüji:

—Sidyi ne bëzo nu, ma chät'ä cja ngronsi.

E Pilato o xipjiji c'ua:

—Nu nin jmugueji, ¿cjo in neji rá tát'ä cja ngronsi?

O ndünrö c'ua c'o ndamböcjimi, o mamaji:

—Nu c'ü ín jmujme nguetjo e César.

¹⁶ Nuc'ua e Pilato o nzhö e Jesús ngue c'ua ro dät'ä cja ngronsi. Cjanu o zidyiji c'ua e Jesús.

La crucifixión

¹⁷ Nuc'ua o nduns'ütsjé c'ua c'ü nu ngronsi. O mbedye, o ma nu ja je mi chjũ'ũ ñinte. Cja jña hebreo mi chjũ'ũ Gólgota.

¹⁸ Nunu ngue nu ja je ndät'äji cja ngronsi nu. O ndät'äji angueze, cja ne yeje bëzo c'o xo ndät'äji, 'naja cja o jodyë, c'ü 'naja cja o squierda. E Jesús, mi bübü a nde'e c'ü.

¹⁹ E Pilato o dyopjü c'ua 'naja xiscõma c'ü ro ma cuatüji c'ua cja o ngronsi e Jesús. C'ü mi t'opjü mi mama a cjava: “Nunu ngueje e Jesús, nu je menzumü a Nazaret. Ngueje o Jmu'u yo nte a Israel.”

²⁰ Na puncjü c'o nte a Israel c'o o xörü nu mi cuat'ü cja o ngronsi e Jesús, na ngueje nu ja vi dät'ä e Jesús mi bëxtjo cja c'e jñiñi. C'o jña'a c'o, mi t'opjü cja jña hebreo 'ñe cja griego 'ñe cja latín.

²¹ C'o ndamböcjimi cja c'o nte a Israel o ma xipjiji c'ua e Pilato:

—Dya ri dyopjü a cjava: “Ngueje o Jmu'u yo nte a Israel.” Ri dyopjü a cjava: “Mi cjaüpütsjé ne bëzo mi ngueje o Jmu'u yo nte a Israel.”

²² O ndünrö c'ua e Pilato:

—Nuzgö, nu c'o ya ró opjügö, dya rá pötügö.

²³ Nuc'ua c'o xondaro 'ma ya o nguarü o ndät'äji e Jesús, o nganbaji c'ua c'o o bitu. C'o nziyo xondaro nde 'naja o bitu va ngana c'o. Nde o nganbaji c'ü mi tëjë. C'ü mi tëjë mi 'na ma cjatjo va be'e texe, dya mi ch'äcä.

²⁴ O pötva mamatsjë anguesji:

—Nu nu mi tëjë, dya rá xü't'üji nu. Nu c'ü rá cjaji, rá eñeji cjó ra ndōjō ra tsjapü o cjaja.

A cjanu o zädä c'ü je t'opjü c'ü mama a cjava: “Ra nganngöji ín bitugö, ra jyadüji nde 'naja rgá nganaji. Y nu c'ü rí tëjëgö, ra eñeji cjó ra ndōjō ra ngana c'ü”, eñe. Nuyo, o tsja a cjanu c'o xondaro.

²⁵ Mi cãrã a jmi cja o ngronsi e Jesús, c'ü nu nana cja na 'ñe c'ü nu cjüjuë c'ü nu nana. Xo mi bübü nu e María c'ü nu su e Cleofas, 'ñe e María Magdalena.

²⁶ E Jesús o jñanda c'ua c'ü nu nana c'ü mi bübü nu, 'ñe c'ü nu discípulo c'ü mi s'iya, nde mi böbüvi nu. Nuc'ua o xipji c'ua c'ü nu nana:

—Jñanda dya, mamá, nunu ín discípulogö, nu nde in böbüvi, ya ngueje in ch'igue dya nu.

²⁷ Nuc'ua e Jesús o xipji c'ü nu discípulo:

—Jñanda, nu mi mamágö, ya ngueje nin mamágue dya nu.

Ndeze c'e hora c'ü, c'ü nu nana e Jesús o tsjapü nu nana c'e discípulo. Nuc'ua c'e discípulo, 'ma o ma o ngumü, o zidyi c'e ndixü.

Muerte de Jesús

²⁸ Nu 'ma ya o nguarü yo, ya mi pãrã e Jesús ya vi nguarü texe. Nuc'ua o mama c'ua:

—Me rí tũre dya.

A cja dya nu o zädä c'ü mi t'opjü.

²⁹ Mi järä nu, 'naja s'äbä c'ü mi nizhi o vinagre. Nuc'ua o popjüji 'naja esponja cja c'e vinagre. Cjanu o mbans'aji cja 'naja maza c'ü ni chjü'ü hisopo. Nuc'ua o c'uãsp'ãji c'e maza o zät'ä cja o ne'e e Jesús.

³⁰ Nuc'ua e Jesús, 'ma ya o popjüji o ne co c'e vinagre, o mama c'ua:

—Ya o nguarü texe.

Nuc'ua ya ñücü c'ua, ngueje 'ma ya o ndü'ü.

Un soldado abre con su lanza el costado de Jesús

³¹ Nuc'ua c'o nte a Israel ya mi preparaoji, na ngue c'ü na jyas'ü mi ngueje c'e ndambaxua c'ü ni chjü Pascua. Nuc'ua o dyötüji e Pilato ro 'huapcüji o ngua'a c'o añima c'o vi dät'ä cja ngronsi, ro ts'ücüji ngue c'ua dya ro bübüji nu cja ngronsi nu pa c'ü mi söya c'o nte. Na ngueje me mi süpüji c'e pa.

³² O ma c'ua c'o xondaro, o ma 'huapcüji o ngua c'o yeje c'o nde vi dät'ä 'ma o dät'ä e Jesús.

³³ Nuc'ua 'ma o zät'äji cja e Jesús, o nu'uji c'ua, ya vi ndü'ü. Nuc'ua dya cja o 'huapcüji o ngua'a.

³⁴ Nuc'ua 'naja c'o xondaro o chjopcü o ximãtjã e Jesús co 'naja lanza. Nuc'ua ya o mbedye c'ua o cji'i 'ñe o ndeje.

³⁵ Bübü 'na bëzo c'ü o jñanda texe yo o tsjapüji e Jesús, nguec'ua ga xi'tsc'ejí yo. Angueze pãã na cjuana yo mama. C'ü ni xi'tsc'ejí yo, ngue c'ü xo rguí 'ñejmegueji e Jesús.

³⁶ O ts'a'a yo ngue c'ua ro zädä c'o mi t'opjü c'o mama a cjava: “Angueze, dya pje ra 'huapcüji ne ri 'naja o ndo'dyë.”

³⁷ Xo t'opjü c'ü mama a cjava: “Nu c'ü o chjocüji lanza, nuc'ü, ra jñandaji c'ü.”

Jesús es sepultado

³⁸ Mi bübü 'na bëzo c'ü mi menzumü a Arimatea c'ü mi chjü José. Nuc'ü, xo mi ejme e Jesús, pero dya cjó ngös'ü na ngueje mi sü'ü c'o dyaja c'o pje mi pjëzhi cja c'o nte a Israel. C'e bëzo c'ü, o ma dyötü e Pilato ro unü sjëtsi ro ma ts'ücü c'e añima c'ü mi ngueje e Jesús. Nuc'ua e Pilato o unü sjëtsi.

³⁹ Nuc'ua xo o ëjë c'ua e Nicodemo, nu c'ü vi ma'a c'ü xömü cja e Jesús. Mi tũ'ü o pjindyö c'o mi chjü mirra 'ñe c'o mi chjü áloes c'o vi huana. Nu c'o pjindyö c'o, o zö treinta kilo c'ü na jyü'ü.

⁴⁰ O ndunüvi c'ua c'e añima. O ngos'üvi c'o mirra 'ñe c'o áloes. Cjanu o mbös'üvi manta. Nuc'o, je mi cjavi a cjanu, na ngueje c'o nte a Israel je ga dyögüji a cjanu.

⁴¹ Cja c'e lugar c'ü, nu ja je vi dät'ä e Jesús, mi bübü 'naja huerta. Nu cja c'e huerta mi bübü 'naja cueva nu ja ro ngöt'üji o añima. Dya cjó be mi cöt'üji nu.

⁴² Ya mi ngue ro mbürü c'e pa 'ma söya c'o menzumü a Israel. Nguéc'ua je ngöt'üvi e Jesús cja c'e cueva, na ngueje mi bëxtjo nu ja vi ndät'äji c'ü.

20

La resurrección de Jesús

¹ C'ü ot'ü pa nu ngo'o, e María Magdalena o ma cja c'e cueva. Xe mi xömütjo 'ma o ma. O jñanda c'e ndojo c'ü mi c'o't'ü, dya cja mi c'o't'ü cja c'e cueva.

² Nuc'ua cjanu o ma c'ua na niji. O ma nu ja mi bübü e Simón Pedro 'ñe c'ü 'naja discípulo. Nu c'e

discípulo c'ü, me mi s'iyaji c'ü, mi cja e Jesús. E María o xipjivi:

—C'ü ín Jmu'uji, ya o ndunüji c'ü. Dya pje rí pãrãjme ja je o ngöt'üji.

³ O ma c'ua e Pedro co c'ü 'naja discípulo. Je mëvi nu cja c'e cueva nu ja je vi c'öt'ü e Jesús.

⁴ O mëvi na niji nza yejevi. Nu c'ü 'naja discípulo ngue c'ü xenda o ma na niji c'ü. Nuc'ü, ot'ü o zät'ä nu cja c'e cueva c'ü.

⁵ Nuc'ua o nguï'ch'ĩ c'ua c'e discípulo cja c'e cueva. O jñanda c'ua c'o bitu c'o ya mi bädätjo. Nu c'e discípulo, dya o nguich'i cja c'e cueva.

⁶ O säjä c'ua e Simón Pedro c'ü ma tjünt'ü a xütjü. Ngue c'ü ya je nguich'i cja cueva c'ü. O nu'u c'o bitu c'o vi mbös'üji ya mi bädätjo c'o.

⁷ C'e bitu c'ü mi bös'ü o ñi'i e Jesús, dya chjana c'o mi tëjë c'ü. Mi bädä aparte c'ü. Mi ch'o't'ü na jo.

⁸ Nuc'ua ya xo o nguich'i c'ua c'ü 'naja discípulo c'ü ot'ü vi zät'ä cja c'e cueva. O 'ñejme c'ua e Jesús ya vi te'e.

⁹ Dya be mi pãrãvi ja cja c'ü mama yo ya vi t'opjü c'ü mama c'ü mi jyodü ro te'etjo e Jesús nu ja vi c'öt'ü cja c'o aña.

¹⁰ Nuc'ua c'o discípulo o nzhogütjovi. O mëvi cja o ngumüvi.

Jesús se aparece a María Magdalena

¹¹ Nu c'e María mi böbütjo a tji'i. Me mi huë'ë c'ü. O nguï'ch'ĩ c'ua cja c'e cueva.

¹² Nuc'ua o jñanda c'ua yeje o anxe Mizhocjimi c'o mi je na t'öxü. Je mi junrüvi nu ja je vi c'öt'ü e Jesús. 'Naja je mi junrü nu ja vi jñusp'üji o ñi'i. C'ü 'naja je mi junrü cja o ngua'a.

13 Nuc'ua c'o anxe o dyönüvi e María:

—¿Jenga in huë'ëgue?

O ndünrü c'ua e María:

—Rí huë'ëgö na ngueje ya o ndunngügöji c'ü in Jmu'ugö. Dya rí pārã dya, ja je ma ngöt'üji.

14 'Ma o nguarü o mama yo jña'a yo, e María o ñezhe a ma a xütjü. Ya o jñanda c'ua 'naja c'ü mi böbü cja o xütjü. E María dya pje mbārã c'ü, cjo mi ngueje e Jesús.

15 Nuc'ua e Jesús o xipji c'ua:

—¿Jenga in huë'ëgue? ¿Cjó ngueje c'ü in jodügue?

E María mi cijñi mi ngueje c'ü mi pjörü c'e huerta. Nuc'ua e María o xipji:

—Së'ë, nu 'ma i chunügue in Jmugö, xitsigö ja je i ma sogü, nguec'ua rá magö nu, rá tunü.

16 E Jesús o zopjü c'ua, o mama:

—Nu'tsc'e María.

O ñezhe c'ua e María. O ña cja jña hebreo, o xipji:

—Nu'tsc'e ngue'tsc'e in xöpütets'ügö.

17 E Jesús o xipji:

—Dya rí pënzhuigö, na ngueje dya be rí pagö cja mi Tata c'ü bübü a jens'e. Nu c'ü rí tsja, ma cja yo mi cjuarma. Xipjiji, nuzgö ya rá magö cja mi Tatagö a jens'e. Nuc'ü, xo ngueje nin Tatagueji. Angueze ngueje in Mizhocjimigö. Xo ngueje in Mizhocjimigueji.

18 O ma'a c'ua e María Magdalena, o ma ngös'ü c'ua c'o discípulo, o xipjiji:

—Nuzgö ya ró chjëgöbe nu c'ü in Jmugöji.

O xipjiji c'ua c'o jña'a c'o vi mama e Jesús.

Jesús se aparece a los discípulos

19 Ya mi nzhä'ä c'ü ot'ü pa nu ngo'o. Mi cjot'ü c'e ngoxtji nu ja 'natjo c'ua mi cãrã c'o o discipulo e Jesús. Vi ngot'üji na jo c'e ngoxtji na ngueje mi sũji c'o nu menzumüji a Israel. O êjê c'ua e Jesús, o ã böbü a nde anguesji. O ã zenguaji, o xipjiji:

—Cjimi in texeji in cjuarmats'üji. Ra söya in mü'büji, dya cja rí sũgueji.

20 'Ma o xipjiji a cjanu, ya o jíchiji o dyë'ë 'ñe c'ü nu ximãtjã. Me co mãjä c'ua c'o o discipulo 'ma o jñandaji nu c'ü nu Jmu'uji.

21 E Jesús o xipjitjoji c'ua na yeje:

—Ra söya in mü'büji, dya cja rí sũgueji. C'ua ja nzi va ndãcjö mi Tatagö c'ü bübü a jens'e, xo rgã täc'ägöji rí ma zopjüji yo nte.

22 'Ma o nguarü o mama yo jña'a yo, o juipji e Jesús. O xipjiji:

—Ra bübü cja in mü'büji o Espiritu Mizhocjimi.

23 Nuc'ua, nu c'o rí perdonaogueji o nzhubüji, ya perdonaoji c'ua c'o. Nu c'o dya rí perdonaogueji o nzhubüji, dya perdonaoji c'o.

Tomás ve al Señor resucitado

24 Nu 'ma o êjê e Jesús, dya mi bübü co anguesji e Tomás c'ü xo mi chjũ Gemelo. Nuc'ü, xo mi ngueje 'naja c'o doce discipulo.

25 Nguéc'ua c'o dyaja discipulo 'ma o chjêji e Tomás, o xipjiji c'ua:

—Nu'tsc'e, Tomás, nuzgøjme ró jandajme in Jmugöji.

E Tomás o xipjiji:

—Nuzgö dya pje rí ejmegö. Cja rá ejmegö 'ma rá nu'tp'ü o dyë'ë c'ua ja je o ndã'p'ãji 'ñe 'ma rá c'ua't'ã in nidyë c'ua ja je o chjopcüji o clavo, y 'ma

rá c'uañ't'ã ín dyë'ë cja ɔ ximãtjã nu ja je o chjopcüji. Ngue 'ma cja rá ejme 'ma.

²⁶ Nu 'ma o zö chjün'ü, ma cã'ã na yeje a mbo cja c'e ngumü c'o discípuło. E Tomás xo nde mi bübüji. Mi cjot'ütjo na jo c'o ngoxtji. Nuc'ua o êjẽ c'ua e Jesús. O ẽ böbü a nde anguesji. Nuc'ua o yepe o mamatjo c'ua:

—Cjimi ín texeji, ín cjuarmats'üji. Ra söya in mü'büji, dya cja rí sũgueji.

²⁷ E Jesús o xipji c'ua e Tomás:

—C'uañ't'ã in ñidyë dya va. Jñandga ín dyëgö. C'uañã in dyë, c'uañ't'ã cja ín ximãtjãgö. Dya rí tsjijñi cjo dya nguetscö. C'ü rí tsja, 'ñejmegue que nguetscö.

²⁸ Nuc'ua o ndünrũ c'ua e Tomás, o xipji:

—Jãgã. Ngue'tsc'e ín Jmuts'ügö. Ngue'tsc'e ín Mizhocjimits'ügö.

²⁹ E Jesús o xipji c'ua:

—Nu'tsc'e Tomás, ñ ñench'ezü cja in mü'bügie na ngueje ya ñ ñutcü ín dyë'ë. Nu c'o dya nutcügö ín dyë'ë, pero ra 'ñench'ezü cja ɔ mü'büji, me ra mãjä c'o, eñe e Jesús.

El propósito de este libro

³⁰ Xe ma puncjü c'o ma nojo c'o o tsja'a e Jesús cja ɔ jmi c'o ɔ discípuło. Pero nuc'o, dya pje t'opjü cja nu e libro c'o.

³¹ Nu c'o ya t'opjü dya va, t'opjü ngue c'ua rí 'ñejmeji e Jesús ngueje e Cristo c'ü ɔ T'i Mizhocjimi. A cjanu, nu 'ma rí 'ñench'ejí in mü'büji e Cristo, angueze ra dya'c'üji c'ü sido rí bübütjoi co Mizhocjimi.

21

Jesús se aparece a siete de sus discípulos

¹ Dya cja mezhe c'ua, o matjo na yeje e Jesús nu ja mi cārã c'o o discípulo cja c'e trazapjü a Tiberias, ngue c'ua xe ro unüji ngüenda c'ü vi te'etjo. Rá xi'tsc'öji ja va ts'a.

² Natjo c'ua mi cārãji e Simón Pedro 'ñe e Tomás c'ü xo mi chjü'ü Gemelo 'ñe e Natanael c'ü mi menzumü a Caná c'ü tsja a Galilea, 'ñe c'o yeje o t'i e Zebedeo, cja na xe yeje c'o o discípulo e Jesús.

³ E Simón Pedro o xipjiji:

—Nuzgö rá ma pagö o jmõ'õ.

O ndünrü c'ua c'o dyaja discípulo:

—Xo 'ñezgöjme, xo rá möjö.

Nuc'ua o möji c'ua. O dat'üji cja 'naja bü'ü. C'e xömü c'ü, dya pje o zürüji.

⁴ Nu 'ma ya mi ngue ro jyas'ü, e Jesús ya mi böbü cja ñünü cja c'e ndeje. C'o discípulo dya mi pārãji cjo mi ngueje e Jesús.

⁵ Nuc'ua e Jesús o xipjiji:

—Nu'tsc'eji ín ch'itsc'öji, ¿cjo ya i sürügueji 'na jmõ c'ü rí sagueji?

O ndünrüji, o mamaji:

—Jiyö. Ojtjo dya pje rí sürügöjme.

⁶ E Jesús o xipjiji c'ua:

—Pät'äji dya c'e red a ma cja in jodyëji cja e bü'ü, ngue c'ua rí chõt'üji.

Nuc'ua o mbät'äji c'ua. Nuc'ua, dya cja mi sö ro ngüs'üji na ngueje me ma puncjü c'o jmõ'õ c'o vi ngäjãji.

⁷ Nuc'ua c'ü o discípulo e Jesús c'ü me mi s'iya o xipji e Pedro:

—Nunu ngueje ín Jmuji nu.

'Ma o dyärä e Simón Pedro mi ngueje o Jmuji, o jye o bitu c'ü vi ndons'ü. Cjanu o dat'ü c'ua cja ndeje.

⁸ Nu c'e bü'ü mi jyadüvi cien metro ro zät'ä a ñünü c'e zapjü. C'o dyaja discípulo ma ëjëji cja c'e bü'ü, ma cjüt'üji c'e red c'ü me mi nizhi o jmõ'õ.

⁹ 'Ma o zät'äji a ñünü cja c'e zapjü o jñandaji o chjeme c'o ya ma tjë'ë. Mi juns'ü c'ua o jmõ'õ. Xo ma jä'ä o xëdyi.

¹⁰ E Jesús o xipjiji c'ua:

—Ma jñüji dya, ja nzi jmõ'õ c'o i sürüji.

¹¹ E Simón Pedro o ndes'e c'ua cja c'e bü'ü. O ma tũ'ü c'e red. Cjanu o jyät'ä a ndeje, cjanu o ngüt'ü va ma cja ñünü c'e zapjü. C'e red ma nizhi o jmõ'õ c'o nde ma nojo. Ma qui'i 'naja ciento cincuenta y tres o jmõ'õ. Zö xi ma puncjüji, dya pje o xüt'ü c'e red.

¹² O mama c'ua e Jesús, o xipji c'o discípulo:

—Xä'däji dya. Rí siji o xëdyi.

C'o discípulo dya mi rezga ro dyönüji cjó mi ngueje. Anguezeji ya mi pāräji mi ngueje o Jmuji.

¹³ Nuc'ua e Jesús o jñü'ü c'ua c'o xëdyi. Cjanu o unüji. Ya nde unüji c'ua c'o jmõ'õ.

¹⁴ Nunu, ya ma jñi'i ma chjëji e Jesús ndeze vi te'e cja c'o añima.

Jesús habla con Simón Pedro

¹⁵ Nuc'ua 'ma o nguarü o ziji o xëdyi, e Jesús o xipji e Simón Pedro:

—Nu'tsc'e, Simón, o t'its'ü e Jonás, ¿cjo xenda in s'iyazügö que na ngueje yo?

E Pedro o xipji c'ua:

—Jãgã. Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, in pãrãgue rí nets'egö.

O ndünrü c'ua e Jesús:

—'Huiñi c'o ín ts'imëgö.

¹⁶ E Jesús o xipji c'ua na yeje:

—Simón, nu'tsc'e o t'its'ü e Jonás, ¿cjo in s'iyazü?

O ndünrü c'ua e Pedro:

—Jãgã. Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, in pãrãgue rí nets'egö.

O xipji c'ua e Jesús:

—Pjörü c'o ín nzhënchjürügö.

¹⁷ E Jesús o xipji c'ua na jñi'i:

—Nu'tsc'e Simón, o t'its'ü e Jonás, ¿cjo in neze?

O nguiñi c'ua e Pedro na ngueje e Jesús vi xipji c'ü na jñi'i: “¿Cjo in neze?” O ndünrü c'ua, o xipji:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, in pãrãgue texe. In pãrãgue rí netsc'ö na puncjü.

O xipji c'ua e Jesús:

—Pjörü c'o ín nzhënchjürügö.

¹⁸ Na cjuana c'ü rí xi'ts'i. Nu'tsc'e, Pedro, ndeze 'ma cja mi t'igue, mi cjague c'ü mi cji in ñigue, y mi pague c'ua ja mi negue. Nu 'ma ya rí titague, rí chjüdügue in dyë'ë, y ra zints'iji nu ja dya rí ñegue rí ma'a.

¹⁹ E Jesús o xipji e Pedro yo jña'a yo, ngue c'ua ro mbãrã ja rvá ndü'ü na ngueje sido ro 'ñejme Mizhocjimi. Xo o xipji c'ua:

—Nudya, chjünt'ü ín xütjügö dya.

El discípulo amado

²⁰ O ñezhe e Pedro. O jñanda c'e discípulo c'ü mi junrüvi e Jesús 'ma o ziji o xëdyi ante c'ü ro bö't'ü e Jesús. Ngue c'ü vi mama: “Nu'tsc'e, ín Jmuts'ü, ¿cjo

je ngue c'ü ra nzhöc'ügue?" C'e discípulo ma tjünt'ü a xütjü e Pedro 'ñe e Jesús. E Jesús me mi s'iya c'e discípulo.

²¹ E Pedro 'ma o jñanda c'e discípulo, o xipji c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'e, ín Jmuts'ügö, ne bëzo nu, ¿pje ra ts-japüji c'ü ra sufrido nu?

²² O ndünrö c'ua e Jesús:

—Nu'tsc'e, Pedro, 'ma rá negö xe ra bübü nu hasta cja ne rá ëcjö na yeje, ¿pje mportats'ügue? C'ü ni jyodü rí tsjague, sido rí chjüntc'e ín xütjügö.

²³ Nguec'ua c'o cjuarma nde mi mamaji c'ü dya ro ndũ'ũ c'e discípulo. Pero e Jesús dya vi xipji c'ü dya ro ndũ'ũ. C'ü vi xipji je ngueje a cjava: “Ma rá negö xe ra bübü angueze cja rá ëcjö na yeje, nu'tsc'e, ¿pje mportats'ügue?”

²⁴ Nu c'e discípulo nguejnu na xi'tsc'ëji nu c'o o ts'a'a. Nguejnu na opjü yo jña'a yo. Rí pãrãgöjme nu c'ü xi'tsc'ëji c'e discípulo, na cjuana yo.

²⁵ Xe bübütjo c'o dyaja c'o me na puncjü c'o o tsja'a e Jesús. Nu 'ma ro t'opjü texe c'o, rí cjinncjö, dya xo ro chjënfi cja ne xoñijömmü c'o libro c'o ro t'opjü. Na cjuana texe yo rí xi'tsc'öji, amén.

**Nu o jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e
Jesucristo
New Testament in Mazahua, Central
(MX:maz:Mazahua, Central)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc